

ЄРЕМІЇ

Розділ:

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

39

40

41

42

43

44

45

46

47

48

49

50

51

52

РОЗДІЛ: 1

- С**лова Єремії, сина Хілкії, із священників, що були в Анатоті, у Веніяминовім краю,
² до якого надійшло слово Господнє за часів Йосії, сина Амона, царя юдейського, тринадцятого року його царювання,
³ та за часів Йоакима, сина Йосії, царя юдейського, до кінця одинадцятого року Седекії, сина Йосії, царя юдейського, аж до виселення Єрусалиму у п'ятому місяці.
⁴ І надійшло до мене таке слово Господнє:
⁵ «Перш, ніж я уклав тебе в утробі, я знав тебе; і перш ніж ти вийшов з лона, освятив я тебе; пророком для народів я тебе призначив.»
⁶ Я ж промовив: «Ой Господи Боже! Я не вмію говорити, бо я дитина.»
⁷ А Господь сказав до мене: «Не кажи: Я дитина, - бо до всіх, до кого я пошлю тебе, ти підеш, і все, що накажу тобі, ти говоритимеш.
⁸ Не страхайсь перед ними, бо я з тобою, щоб тебе врятувати, - слово Господнє.»
⁹ Тоді простяг Господь свою руку й доторкнувся моїх уст і сказав до мене: «Ось я поклав мої слова тобі в уста.
¹⁰ Оце настановляю тебе я нині над народами й над царствами, щоб ти викорінював і руйнував, вигублював і валив, будував і насаджував.»
¹¹ Надійшло до мене ще й таке слово Господнє: «Що бачиш, Єреміє?» - Я відказав: «Бачу вітку мигдалеву.»
¹² І сказав до мене Господь: «Гаразд бачиш: я бо пильную моє слово, щоб його здійснити.»
¹³ І надійшло до мене вдруге таке слово Господнє: «Що бачиш?» Я відказав: «Бачу, кипить казан. Він видніє з півночі.»
¹⁴ Тоді Господь сказав до мене: «З півночі зірветься лихо на всіх мешканців землі.
¹⁵ Бо ось я приличу всі племена царств північних, - слово Господнє, - і поприходять вони й поставлять кожне престол свій перед входом у брами Єрусалиму, проти всіх мурів його навколо та й проти всіх міст юдейських.
¹⁶ Я виголошу над ними суд мій за всі їхні ледарства, за те, що вони покинули мене й воскурювали ладан іншим богам та припадали ниць перед ділом рук своїх.
¹⁷ Ти, отже, підпережи твої крижі, встань і говори до них усе, що я накажу тобі; не лякайся їх, а то я нашлю на тебе страх перед ними.
¹⁸ Я бо сьогодні ставлю тебе, немов місто-твердиню, немов залізний стовп, немов

мур мідяний проти всієї землі: проти царів юдейських, проти князів їхніх, проти священиків їхніх і проти людей простих.

19 Вони війною підуть на тебе, однак тебе не подолають, бо я з тобою, - слово Господнє, - щоб тебе врятувати.»

РОЗДІЛ: 2

1 надійшло до мене таке слово Господнє:

2 «Іди, скажи прилюдно в Єрусалимі: Так говорить Господь: Я згадую про любові твого юнацтва, про любов твоїх заручин, коли ти ішла за мною у пустиню, у незасіяну землю.

3 Ізраїль - свята частка Господня, первенець його плодів. Усі, що його їстимуть, вважатимуться за злочинців, біда на них надійде, - слово Господнє.»

4 Слухайте слово Господнє, Яковів доме, і всі сім'ї Ізраїльського дому!

5 Так говорить Господь: «Яку ваші батьки знайшли у мене кривду, що відцурались від мене, пішли за марнотами й марнотою стали?

6 Вони не спитали, де, мовляв, Господь, що вивів нас із землі Єгипетської, водив нас пустинею, степовою землею та проваллями, ґрунтами сухими й під смертною тінню, землею, що нею ніхто не проходить і ніхто в ній не оселяється.

7 Я вас увів у землю врожайну, щоб ви жились її щедротами та її благом. А ви ввійшовши, осквернили мою землю, мою спадщину осоружною вчинили.

8 Священики не говорили: Де Господь? - Законники мене не знали, і пастирі від мене відступились, ба й пророки ім'ям Ваала пророкували і ходили за речами, що стати у пригоді не можуть.

9 Тим то я буду правуватися ще з вами, - слово Господнє, - та ще й з дітьми дітей ваших я судитимусь.

10 Підіть лишень на острови кітїїв і придивіться, пошліть у Кедар і вважайте пильно, чи там колись так бувало.

11 Хіба колинебудь проміняв якийсь народ богів своїх, хоч то й не боги? Народ же мій проміняв свою славу на те, що користи не дає.

12 Здивуйся ж на те, небо, вжахнися страшно, збентежся вельми, - слово Господнє!

13 Подвійний бо злочин учинив народ мій: покинули мене, джерело води живої, і повикопували собі копанки, копанки діраві, що води не держать.

14 Чи то ж Ізраїль раб? Чи він рабом у домі народився? То чому ж зробився він добиччю?

15 І рикали на нього левенята, голос із себе видавали. Землю його обернено на пустиню, міста його спустошено, ніхто в них більше не живе.

16 Навіть син Нофа й Тахпанхеса тобі обгризуть потилицю.

17 Чи ж не тому це тобі сталось, що ти покинув Господа, Бога твого, коли він вів тебе у дорозі?

18 Ось і тепер: пощо тобі йти до Єгипту - пити воду з Нілу? Або пощо тобі йти в Асирію - пити з її ріки воду?

19 Твоя ж власна безбожність тебе покарає, і твої відступства докором тобі будуть. Знай же й зрозумій, яке це лихо, яка гірка це річ, що покинув ти Господа, Бога твого. Нема в тобі страху мого, - слово Господа, Бога сил.

20 Бо з давніх-давен я зламав твоє ярмо, порвав твої вужівки. А ти мовила: Не буду

служити! - і тим часом, розлігшись, блудувала на кожному узвишші ще й під кожним деревом ряснолистим.

21 Я насадив тебе, як виноградину добірну, усю з найліпшого насіння; як же це ти перетворилась на дикий паросток лози, мені чужої?

22 Тим то хоч би ти й вимилась золою, взяла собі багато лугу, - гріх твій усе ж таки буде позначений передо мною, - слово Господа Бога.

23 І як смієш ти казати: Я не опоганилась, я за Ваалами не бігала? Глянь на дорогу твою у Долині, визнай, що накоїла єси, ти, молода верблюдице легконога, що шляєшся своїми стежками.

24 Ослиця дика що звикла до пустині; коли в гарячому бажанні вона втягає вітер, - хто може хіть її спинити? Ніхто не втомлюється з тих, які її шукають; вони в погульнім місяці її знаходять.

25 Вважай же, щоб босими не стали твої ноги, а й щоб не висохло твоє горло! Але ти кажеш: Даремна річ! Ні! Бо я вподобала чужинців, тож і бігатиму за ними.

26 Як злодій соромиться, коли його впіймають, так дім Ізраїля осоромився: вони й їхні царі, і їхні князі, і їхні священики, та й їхні пророки.

27 Вони супроти колод мовлять: Ти - батько мій; а до каменя: Ти породив нас! Бо до мене вони обернулись плечима, а не обличчям. Але під час їхнього лиха вони репетують: Устань, порятуй нас!

28 А де ж твої боги, що ти був наробив собі? Нехай устануть, коли можуть, у день твого нещастя тебе врятувати. Бож скільки міст у тебе, стільки у тебе й богів, Юдо.

29 Чого ж бо то вам перечитися зо мною? Адже ви всі від мене відступили, - слово Господнє.

30 Надаремно було синів ваших карати; вони науки не прийняли. Власний меч ваш пожер пророків ваших, неначе лев губитель.

31 Ну, і рід же з вас! Вважайте на Господнє слово: Чи ж був я Ізраїлеві пустинею, чи краєм був безпросвітним? Чого ж це народ мій говорить: Ми звільнилися! - не повернемось більше до тебе.

32 Чи ж забуває дівчина свої прикраси, чи молода - убори свої? А мій народ мене забув, - безліч днів тому.

33 Як метко прямуєш ти дорогою своєю, шукаючи любови! Тому ти навіть і повій доріг твоїх навчила.

34 Ба й на полах у тебе видно кров бідних та невинних, яких ти не впіймала на розбишацтві.

35 Ти таки кажеш: Я невинна, гнів його напевно відвернувся від мене. - Ось я судитимусь з тобою, бо ти твердиш: Я не згрішила.

36 Яка легковажна ти, що міняєш свою дорогу! І від Єгипту ти сорому теж зазнаєш, як від Асирії зазнала.

37 Від нього теж ти вийдеш, на голову поклавши руки; бо Господь відкинув тих, на яких ти звірялась, і не пощастить тобі з ними.»

РОЗДІЛ: 3

«Коли чоловік відпустить свою жінку, і вона піде від нього, і стане за жінку мужеві іншому, то чи можна йому повернутись до неї? Чи ж не цілком сплугавилась та жінка? Ти з багатьма коханцями блудила, а мала б то повернутись до мене? Слово Господнє!

² Зведи свої очі на пагорби високі й розглянься: Де ти не злягалась? Для них сідала єси край дороги, немов араб у пустині. Опоганила край блудом своїм і злобою своєю.

³ Тим і дощі припинились, і не було дощу весняного. Чоло у тебе стало, мов у блудниці, ти соромитись не хотіла.

⁴ І ось тепер хіба не кличеш ти до мене: Мій батьку! Ти - друг мого юнацтва.

⁵ Чи збереже він гнів свій назавжди, затримає його повіки? Отак говориш, але злочини далі коїш, коли є нагода.»

⁶ І сказав мені Господь за царя Йосії: «Чи бачив єси, що зробила зрадниця Ізраїлева? Вона ходила на кожне узвишся й під кожне дерево ряснолисте, й там блудувала.

⁷ І я сказав: Накоївши усього того, повернеться до мене; та не повернулась. Бачила це невірна сестра її Юдея.

⁸ І хоч невірна її сестра Юдея й бачила, що я відіслав Ізраїлеву дочку за всі її блуди і дав їй розвідного листа - вона все ж таки не злякалась, а пішла й собі заходилася блудувати.

⁹ І блудуванням своїм легкодумним опоганила землю, і зчиняла перелюб з каменем та деревом.

¹⁰ Та навіть по всьому цьому зрадлива її сестра Юдея не всім своїм серцем, а тільки лукаво, до мене повернулась, - слово Господнє.»

¹¹ Тоді Господь сказав до мене: «Зрадлива дочка Ізраїлева показала себе справедливішою, ніж невірна Юдея.

¹² Іди й промов оці слова вголос на північ і скажи: Повернися, зраднице, Ізраїлева дочко, - слово Господнє; не покажу тобі мого обличчя у гніві, я бо милосердний, - слово Господнє, - не гніватимусь повіки!

¹³ Визнай лише свою провину, бо ти була невірна Господеві, Богові твоєму: розтринькала єси любов твою з чужинцями під кожним деревом ряснолистим і мого голосу не слухала, - слово Господнє.

¹⁴ Поверніться, о відступницькі діти, - слово Господнє, - бо я ваш Владика. Я візьму з вас по одному з міста, по двоє з родини та й приведу вас на Сіон.

¹⁵ Я дам вам пастирів до душі мені, що пастимуть вас мудро та розумно.

¹⁶ І як намножитесь і будете плідючі на землі, за тих днів, - слово Господнє, - не говоритимуть більш: Кивот Господнього завіту; і на думку він нікому більш не спаде, і не згадуватимуть про нього, і не жалкуватимуть його, й робити його більше не будуть.

¹⁷ На той час Єрусалим зватимуть: Трон Господній, - і всі народи збиратимуться в Єрусалим заради імени Господнього, і не ходитимуть уже більше за пожаданням лихого свого серця.

¹⁸ На ті часи дім Юди ходитиме з домом Ізраїля і обидва вони разом прийдуть з північної землі в землю, що я наділив батькам вашим у спадщину.

¹⁹ Я думав собі: Як би мені поставити тебе понад дітьми й дати тобі розкішну землю, найкраще між народами спадкоємство? Я думав: Ти зватимеш мене: Мій Батьку! - і зо мною не перестанеш ходити.

²⁰ Але як жінка зраджує коханця свого, так і ви зрадили мене, доме Ізраїля, - слово Господнє.

²¹ По узвишсях чути голос, плач і благання дітей Ізраїлевих, бо вони викривили свою дорогу, забули Господа, Бога свого.

²² Верніться, о відступницькі діти, я вилікую ваші відступства!» Ось ми прийшли до

тебе, бо ти єси Господь, Бог наш.

23 Справді, узвишшя - марнота, гамір по горах. Справді, у Господі, нашому Бозі, Ізраїля спасіння.

24 Ганьба пожерла труди батьків наших уже з наших молодощів: овець їхніх і товар їхній, синів їхніх і дочок їхніх.

25 Лягаймо в нашу ганьбу, і стид нехай нас покриє, бо проти Господа, Бога нашого, ми согрішили, ми й батьки наші, вже з молодощів наших і понині - і ми не слухали голосу Господа, Бога нашого.»

РОЗДІЛ: 4

«Коли хочеш повернутись, о Ізраїлю, - слово Господнє, - то повернись до мене. І коли відкинеш твої гидоти з-перед мене, то не блукатимеш.

2 А й божитимешся: Жив Господь! У правді, правоті, справедливості тоді народи ним благословлятимуться і ним похваляться.»

3 Так бо говорить Господь до мужів Юдеї та до Єрусалиму: «Розорюйте собі нові ниви і не стійте поміж будьяками.

4 Пообрізуйтеся заради Господа, усуньте необрізаність вашого серця, ви, мужі Юдеї та мешканці єрусалимські, щоб вогнем не вибухнув гнів мій і не горів, - і нікому б гасити його з-за ледарства вчинків ваших.

5 Оповістіть у Юдеї й розголосіть у Єрусалимі; скажіть: Сурміть сурмою по країні! Кричіть уголос, промовляйте: Збирайтесь, ходімо у міста-твердині!

6 Поставте стяг у напрямі Сіону, втікайте, не спиняйтесь, бо я наведу з півночі лихо і велике нещастя.

7 Виповзає лев з гущавини своєї, вирушає губитель народів, виходить із свого місця, щоб пустою зробити край твій; міста твої будуть зруйновані, без мешканців залишаться.

8 Тому веретищем підпережіться; плачте, лементуйте, не відвернувсь бо від нас палкий гнів Господній.

9 І станеться в той день, - слово Господнє, - що у царя зомліє серце й у князів; священики вжахнуться, і пророки стуманіють.

10 І скажуть: Ой, Господи Боже! Вельми завів єси люд цей і Єрусалим, казавши: Мир у вас буде! А меч, тим часом, аж до душі доходить!

11 Тоді казатимуть цьому народові та Єрусалимові: Вітер палкий повіяв з узвиш у пустині в напрямі до дочки народу мого; та не на те, щоб провівати й не для того, щоб прочищати.

12 Занадто сильний вітер прийшов до мене. Ось і я виречу суд над ними.

13 Здіймається він, неначе хмара, а колісниці його, немов вихор; коні його від орлів прудкіші. Горе нам! Ми бо пропаді.

14 Змий злобу з твого серця, Єрусалиме, якщо хочеш урятуватись. Докіль у тобі перебуватимуть думки твої зловісні?

15 Бо з Дану голос вістить, з гори Ефраїм лихо голосить.

16 Дайте народам про те знати, оповістіть у Єрусалимі. З далекої землі приходять облягати, здійсмають проти міст юдейських свій галас.

17 Мов польові чати, вишиковуються вколо нього, бо збунтувався проти мене, - слово Господнє.

- 18 Твої вчинки й твої діяння тобі це спричинили. Ось твоя злоба! Така вона гірка, що доходить аж до серця твого.
- 19 Ой моє нутро, моє нутро! Умліваю я. Ой оболони мого серця! Серце ниє у мене. Ніяк не змовчу, бо звук сурми, душе моя, почула єси, військовий сполох.
- 20 Нещастя за нещастям звістують, спустошено цілу країну. Раптом зруйновано мої намети, умить - мої опони.
- 21 Чи довго бачитиму стяги, звук сурми буду чути?
- 22 Бо народ мій безглуздий; вони мене не знають. Дурні з них діти, і розуму в них немає; розумні вони зло чинити, а діяти добро не вміють.»
- 23 Глянув я на землю, і ось вона пуста й пустошня; на небо - і не було на ньому світла.
- 24 Глянув на гори, а вони тряслися, і всі горби хитались.
- 25 Глянув, і ось ані людини, й небесні птахи геть порозлітались.
- 26 Глянув, аж ось плодюче поле -пустиня, і всі його міста в руїнах -перед Господом, перед палким його гнівом.
- 27 Так бо сказав Господь: «Пусткою поймається уся країна, та я не вигублю дощенту.
- 28 Тим то земля засумує, і потемніє вгорі небо; бо я сказав так, я так призначив, а в тому я не поступлюся.»
- 29 Від галасу комонних та лучників ціле місто втікає; вони ховаються по нетрях, здираються на скелі. Усі міста покинуто, ані одного в них мешканця.
- 30 І ти, пограбована, що діятимеш? Вдягаєшся у кармазини, приоздоблюєшся у золоті окраси, побільшуєш очі красилом, - та марне оте прикрашання твоє! Погорджують тобою твої коханці, вони життя у тебе відібрати прагнуть.
- 31 Я чую крик, немов би породіллі, немов би зойк тієї, що вперше народжує; крик дочки Сіону, що стогне, що простягає руки: «Ой лишенько моє! Душа моя перед убивцями умліває!»

РОЗДІЛ: 5

Пройдіть лишень вулицями Єрусалиму, розгляньтесь добре та й розпитайтесь; шукайте по його майданах, чи знайдете кого, що суд чинив би, що шукав би правди, - і я йому прощу.

- 2 Хоч вони й кажуть: Як жив Господь! - та все ж клянуться вони неправдиво.
- 3 О Господи, чи ж твої очі не шукають правди? Ти бив їх, та їм неначе б і не боліло; ти вигубив їх, але вони зреклися науки. Обличчя їхні стали твердішими за камінь, не бажають вони навертатись.
- 4 Я думав собі: Вони, напевно, люди прості, вони дурні, бо путі Господньої не знають, - закону свого Бога.
- 5 Піду ж я до знатних та розмовлюся з ними, вони бо путь Господню відають та й закон свого Бога. Але вони всі разом ярмо поламали, вужівки розірвали.
- 6 Тим то й б'є їх лев із лісу, з степу вовк їх нищить, леопард на їхні міста чигає, роздирає хто б з них не вийшов, бо їхніх переступів сила, і відступництвом їхнім міри немає.
- 7 «Ради чого б я мав тобі простити? Діти твої мене покинули й присягаються лжебогами. Коли я ситив їх, вони перелюби чинили й купами юрмились коло дому блудниці.

- ⁸ Вони, немов коні годовані, жеребці гарячі, іржуть - кожний до сусіда жінки.
- ⁹ Тож не маю за те їх покарати? -слово Господнє. Чи ж народові, як оцей, не відплачу я?
- ¹⁰ Вилазьте на його мури і руйнуйте, - та не дощенту! Усуньте його парості, бо вони не Господні.
- ¹¹ Бо дім Ізраїля і дім Юди тяжко мене зрадили», - слово Господнє.
- ¹² Вони Господа відцурались і мовляли: «Таж його немає! І не поб'є нас лихо, і не побачимо ні меча, ні голоднечі.
- ¹³ Пророки стануть, немов вітер, і слова в них немає. Нехай так станеться з ними!»
- ¹⁴ Тому Господь сил так говорить: «За те, що висказуєте такі речі, я зроблю слова мої вогнем в устах у тебе, а народ цей - дровами, і він пожре їх.
- ¹⁵ Я наведу на вас, доме Ізраїля, народ іздала, - слово Господнє; - то народ запеклий, народ давнезний, народ, мови якого ти не знаєш, ані не розумієш, що він говорить.
- ¹⁶ Як гріб відкритий, сагайдак у нього і всі вони витязі.
- ¹⁷ Він поїсть врожай і хліб твій; він поїсть синів твоїх і дочок твоїх; він поїсть овець твоїх і товар твій; він поїсть твій виноградник і смокви твої; зруйнує міста-твердині, що на них звіряєшся, мечем звоює.
- ¹⁸ Та навіть тоді, - слово Господнє, - я вас не вигублю дощенту.
- ¹⁹ Коли ж будете питати: За що вчинив нам усе це Господь, Бог наш? - відкажеш їм: Як мене ви покинули й служили чужим богам у землі вашій, так чужинцям служитимете в землі не вашій.
- ²⁰ Оповістіть це в домі Якова, звістіть про те в Юдеї, кажучи:
- ²¹ Слухай оце, дурний народе, що маєш очі, та не бачиш; маєш вуха, та не чуєш!
- ²² Мене не боїтеся? - слово Господнє, - передо мною не будете тремтіти? Я ж поклав пісок границею морю, вічний закон, який воно не переступить; хоча й хвилі бушують, та здолати не можуть; хоч вони й ревуть, але його не переступлять.
- ²³ А в народі цього серце вперте й ворохобне; вони збунтувались і геть подались.
- ²⁴ І не подумують у своєму серці: Біймося Господа, Бога нашого, що дощ дає ранній і пізній своєї пори, що для нас зберігає призначені жнив тижні.
- ²⁵ Провини ваші це відвернули, і гріхи ваші відняли від вас це добро.
- ²⁶ Бо між людьми моїми є безбожні, що чигають, як ото птахолови засідають, ставляють силця, людей ловлять.
- ²⁷ Як клітка, повна птиць, так у хатах їхніх повно обману. Тому вони завеличались і розбагатіли;
- ²⁸ розтовстіли так, аж лисняться, у злі переступили всяку міру; справ на суді не розглядають, сироти справ, - і щастить їм, а права бідного на суді не захищають.
- ²⁹ Чи ж за таке не покараю? - слово Господнє, - чи такому, як оцей, народові та не відплатить моє серце?
- ³⁰ Жахливе й страшне сталося у цім краї.
- ³¹ Пророки пророкують іменем неправди, священники правлять, як хочуть. Народ же мій це любить! І що ви чинитимете, як тому кінець настане?»

РОЗДІЛ: 6

Втікайте геть, о діти Веніямина, з-посеред Єрусалиму, засурміте в Текоа! У Беткеремі знак дайте! Бо лихо гряде з півночі й страшна погибель.

² Уродливу й витончену дочку Сіону я спустошу.

³ До неї прийдуть пастухи з своїми чередами. Навколо неї шатра напинають, кожен випасає своє займище.

⁴ Готуйте війну проти неї! Вставайте, й ходім опівдні! Горе нам! Бо день хилиться, бо тіні вечірні розтяглися.

⁵ Вставайте, і вночі ходімо, порозвалюймо її палаци!

⁶ Бо так говорить Господь сил: «Рубайте дерево її, насипайте вал проти Єрусалиму: це місто мусить зазнати кари; воно сповнене насильства!

⁷ Як з криниці ллється вода, так із нього ллється лукавство. Лиш „Гвалт! Руїна!“ чути в ньому, передо мною постійно біль і рани.

⁸ Прийми науку, о Єрусалиме, а то душа моя відвернеться від тебе, а то вчиню тебе пустинею, безлюдною землею.»

⁹ Так каже Господь сил: «Обберуть зовсім, як виноградник, останок Ізраїля. Пройди рукою ще раз, як збирач винограду, по винограднім вітті.

¹⁰ До кого мені говорити, кого заклинати, щоб зважили? Глухе бо в них вухо, вони чути не можуть. Слово Господнє - це їм на насміх, не до смаку воно їм.

¹¹ Тому я повен Господнього гніву і втомився його в собі тримати. Вилий його на дітей на вулиці, на хлопців юрбу, бо займуть мужа з жінкою у полон, старого з повнолітнім.

¹² Попереходять їхні дома до інших, поля вкупі з виноградниками; бо я простягну мою руку на мешканців краю, - слово Господнє!

¹³ Бо від найменшого до найбільшого усі лиш дбають за наживу; і від пророка до священика усі чинять оману.

¹⁴ Рану народу мого лікують легковажно, кажучи: Мир! Мир! - а миру немає.

¹⁵ Стидались би своїх мерзенних учинків! Та вони вже сорому не мають, не тямлять навіть, що то - стидатись. Тому й попадають між тими, що впадуть; коли навідаюсь до них, вони спіткнуться», - слово Господнє.

¹⁶ Так говорить Господь: «Спиніться на дорогах і роздивіться, та розпитайтеся про стежки днедавні: де дорога добра, то й ступайте нею, і знайдете спокій душам вашим. Вони ж сказали: Ми не підемо нею.

¹⁷ І я поставив вартових над вами. Вважайте на звук трубний! Вони ж мовляли: Не будемо зважати!

¹⁸ Тож слухайте, народи, і знай, громадо, що з ними буде.

¹⁹ Слухай, о земле! Оце наведу на народ отой лихо, виплід їхніх мислей; бо вони на слова мої не зважали і закон мій відштовхнули.

²⁰ Навіщо мені ладан із Шеви і пахуча трость із країв далеких? Ваші всепалення не люблю я, і ваші жертви мені не доподобили.»

²¹ Тому Господь так каже: «Оце покладу спотики перед отим народом, об які батьки й сини спотикнуться разом, сусід і його приятель погинуть.»

²² Так говорить Господь: «Ось іде народ з північної країни, великий люд здійсмається з найдальших закутин світу.

²³ В руках їхніх лук зо списом; вони жорстокі, не мають милосердя. Голос їхній реве, як море; вони верхи на конях. Готові як один до бою проти тебе, дочко Сіону.»

²⁴ Почули ми про нього вістку, помліли у нас руки; туга нас огорнула, біль, як у породіллі.

- ²⁵ У поле не виходьте і по дорозі не ходіте, бо там ворожий меч і жах навколо.
- ²⁶ Дочко мого народу, підпережись вереттям і в попелі качайся! Справляй жалобу, мов по синові одинакові, лементуй прегірко, бо раптом надійде на нас погубник.
- ²⁷ Я баштою й твердинею зробив тебе в моїм народі, щоб ти розпізнавав і випробовував їхню дорогу.
- ²⁸ Всі вони бунтарі запеклі, наклеп розносять. Вони: мідь і залізо - всі зіпсовані.
- ²⁹ Міх дме сильно, щоб оливо вогнем пожерти. Ливар витоплює надармо: жужлі не відділились.
- ³⁰ Негодящим сріблом їх звати будуть, Господь бо їх відкинув.

РОЗДІЛ: 7

Слово, що надійшло до Єремії від Господа:

- ² «Стань у дверях дому Господнього і промов там оце слово, скажи: Вислухайте слово Господнє, ви всі юдеї, що входите в ці двері поклонитись Господеві!»
- ³ Так говорить Господь сил, Бог Ізраїля: «Направте путі ваші й ваші вчинки, і я дам вам жити на цьому місці.
- ⁴ Не покладайтесь на слова оманні, а саме: Храм Господній! Храм Господній! Храм Господній!
- ⁵ Бо як ви цілковито направите путі ваші й учинки ваші, як будете чинити праведний суд мій між собою;
- ⁶ чужинця, сироту й удову не утискатимете, безвинної крові не проливатимете на цьому місці, й за чужими богами не ходитимете, собі на лихо,
- ⁷ тоді я дам вам жити на цьому місці, на землі, що я приділив батькам вашим на вічні віки.
- ⁸ Ось ви покладаєтесь на слова оманні, але воно вам не допоможе!
- ⁹ Як то? Ви крадете, вбиваєте, чужоложите, кривоприсягаєте, кадите перед Ваалом, бігаєте слідом за чужими богами, що їх не знали,
- ¹⁰ а так приходите й стаєте передо мною в цьому домі, що носить моє ім'я, та й говорите: Ми у безпеці! - лише щоб далі коїти всі ці гидоти?
- ¹¹ Чи не зробився в очах ваших дім цей, що носить ім'я моє, вертепом розбишак? Ось я, сам я це бачив, - слово Господнє!
- ¹² Підіть лишень до мого житла, що в Шіло, де я спочатку оселив був моє ім'я, та й подивітесь, що я вчинив з ним за ледарство мого народу Ізраїля.
- ¹³ Тож і тепер - за те, що ви допускались усіх тих учинків, - слово Господнє, - хоч і говорив я до вас раз-по-раз, часто, та ви не послухали, хоч закликав я до вас, та ви не озвались, -
- ¹⁴ учиню так само з цим домом, що носить моє ім'я і що ви на нього покладаєтесь, та й з тим місцем, що я дав вам і батькам вашим, як учинив з Шіло.
- ¹⁵ Я вас відкину з-перед мого обличчя, як був відкинув усіх братів ваших, саме - усе потомство Ефраїма.
- ¹⁶ Ти, отже, не заступайся за народ цей, не благай і не молися за них ревно, не наполягай на мене, бо я не вислухаю тебе.
- ¹⁷ Хіба не бачиш сам, що вони коять по містах Юдеї, по вулицях Єрусалиму?
- ¹⁸ Діти збирають дрова, а батьки запалюють вогонь; жінки ж місять тісто, щоб напекти медяників небесній цариці та возлити ливні жертви чужим богам, щоб мене

ображати.

19 Та чи ж мені вони допікають, -слово Господнє, - а не самим собі на свій же власний сором?»

20 Тим то так говорить Господь Бог: «Ось виллється мій гнів і моє обурення на це місце, на людей і на скотину, на польові дерева й на плоди землі, і загориться та й не згасне.»

21 Так говорить Господь сил, Бог Ізраїля: «Додавайте всепалення ваші до ваших жертв і їжте м'ясо;

22 бо я не говорив і не заповідав батькам вашим про всепалення, жертву, в той день, як я виводив їх з Єгипту,

23 лише дав їм таку заповідь: Слухайте мій голос, бо я буду Богом вашим, а ви будете людьми моїми. Ходіте кожною дорогою, що я вам вказую, щоб вам було добре.

24 Вони ж не слухали й не нахиляли вуха свого, а йшли за власними думками в запеклості свого злого серця, та й пішли назад, а не наперед,

25 від того часу, як вийшли батьки ваші з Єгипетського краю та й по цей день; і хоч я посилав до вас усіх слуг моїх пророків, часто, день-у-день,

26 ви ж не слухали мене, не нахиляли свого вуха; ні, ставали дедалі більш тугошиїми, чинили гірше, ніж батьки їхні.

27 Ти промовлятимеш до них усі ці слова, але вони тебе слухати не будуть; ти кликатимеш їх, але вони до тебе озиватися не будуть.

28 Тому скажеш до них: Це народ, що не слухає голосу Господа, Бога свого, й науки не приймає! Зникла правда, пропала з уст у них!

29 Обстрижи твоє волосся й відкинь його геть. Затягни по узвишсях жалобну пісню; Господь бо відштовхнув, відкинув народ, який викликає гнів його.

30 Бо сини Юди вчинили зло перед очима моїми слово Господнє. Поставили свої гидоти в домі, який носить моє ім'я щоб його осквернити.

31 Звели узвишся Тофету, що у долині Бен-Гіннома, щоб там палити синів своїх і дочок своїх, чого я не заповідавав і чого я й на мислі не мав.

32 Тому ось прийдуть дні, - слово Господнє, - коли це місце не зватиметься більше Тофет і долиною Бен-Гіннома, лише долиною Різанини, бо вони ховатимуть у Тофеті, - бо не стане місця.

33 А труп людей отих буде поживою птаству небесному й звіреві, що на землі, і нікому буде їх відганяти.

34 Тоді я спиню по містах Юдеї і по вулицях єрусалимських звук радощів та звук веселощів, спів молодого й спів молодії, - бо край стане пустинею.»

РОЗДІЛ: 8

«Того часу, - слово Господнє, - повикидають з їхніх гробів кості царів юдейських, кості князів їхніх, кості священиків, кості пророків та кості мешканців єрусалимських.

2 І порозкидають їх перед сонцем і перед місяцем, і перед усім військом небесним, яких вони любили, яким служили, за якими ходили, яких шукали й перед якими припадали. Їх не збиратимуть і не ховатимуть: вони погноєм будуть на землі.

3 І волітимуть ліпше вмерти, а ніж жити, усі ті, що залишаться від цього ледачого гнізда, що зостануться по всіх місцях, куди я їх повикидаю, - слово Господа сил.

- ⁴ І ще кажи їм: Так говорить Господь: Хіба ж як хтось упаде, то не встане? Або як зіб'ється з дороги, то не повернеться?
- ⁵ Чому ж ото цей люд єрусалимський відступився відступництвом тривалим, цупко тримається обману і повернутись не бажає?
- ⁶ Я пильно прислухався, та вони не говорять як треба. Ніхто не кається у своїм ледарстві, щоб сказати: Що це я вчинив? - Кожний бігом звертає з дороги, неначе кінь, що у бій стрімголов поривається.
- ⁷ Навіть і бусель у небі знає свою пору; і горлиця й ластівка, і журавель пильнують часу їхнього приходу. Народ же мій не знає Господнього розпорядку.
- ⁸ І як ви можете казати: Ми мудрі! Закон Господній з нами! Так, певно, але брехливе перо писак перетворило його на брехню.
- ⁹ Осоромились мудрі, збентежились і впіймались. Вони відкинули слово Господнє; яка ж там у них мудрість?
- ¹⁰ За те я віддам жінок їхніх іншим, поля їхні займанцям; бо від найменшого до найбільшого усі вони про наживу дбають. Пророки й священики - усі вони чинять обман.
- ¹¹ Гоять рану народу мого легкодушно, кажучи: Мир! Мир! - коли миру немає.
- ¹² Стидались би отакі гидоти коїти! Але вони й сорому ніякого не мають; не тямлять навіть, що то значить червоніти. Тому й попадають між тими, що впадуть; під час відвідин їхніх вони спотикнуться, - слово Господнє.
- ¹³ Я так хотів би з них врожай зібрати, - слово Господнє, - але на винограді нема грон, ані смоков на смоковниці, ба й листя - і те зів'яло. Дав я їм (заповіді), та вони їх топчуть.»
- ¹⁴ Чого ми сидимо? Збирайтесь, та ходімо у міста-твердині й там загинемо, бо Господь, Бог наш, згинуті судив нам. Отруйною водою напоїв за те нас, що проти Господа ми згрішили.
- ¹⁵ Ми ждали миру, - нічого доброго не було; часу одужання, - та ось страхіття.
- ¹⁶ Від Дану чути іржання його коней; від звуку хропіння його жеребців уся земля трясеться. Вони прийшли й пожерли край з усім, що було в ньому; міста й їхніх мешканців.
- ¹⁷ «Ось бо пошлю на вас гадюк та василисків, проти яких заговору немає; і будуть вас кусати, - слово Господнє.
- ¹⁸ На мій біль не знаходжу ліку, серце моє в мені мліє.
- ¹⁹ Ось чути крик доньки мого народу з далекої країни: Хіба вже на Сіоні Господа немає? Хіба Царя його нема на ньому? - Чого своїми різьбленими ідолами мене обурюють, марнотами чужими?»
- ²⁰ Жнива минули, скінчилось літо, та ми не врятувались.
- ²¹ Через рану дочки мого народу я увесь у ранах, я прибитий, жах мене огортає.
- ²² Хіба ж нема бальзаму в Гілеаді, хіба там лікаря немає? То чого ж дочка мого народу не приходить до здоров'я?
- ²³ Хто моїй голові дасть воду? Моїм очам - джерело сліз, щоби я день і ніч міг плакати по забитих дочки мого народу?

РОЗДІЛ: 9

«Хто дасть мені у пустині притулок подорожніх? Я покину тоді народ мій і піду геть від нього, бо всі вони перелюбники, зрадників згряя.

² Напинають язика свого, брехні лука. Зміцнилися у краю, та не для правди, від одного бо ледарства до другого переходять; мене ж не знають, - слово Господнє.

³ Стережіться одне одного і ні на якого брата не звіряйтесь, бо кожен брат лукаво чинить і кожен сусід наклеп розносить.

⁴ Кожен обманює сусіда свого і правди вони не говорять. Язик свій призвичаїли неправду говорити, лукавлять аж до очманіння.

⁵ Твоя оселя посеред обману; з-за обману не хочуть мене знати», - слово Господнє.

⁶ Тому так мовить Господь сил: «Ось я розтоплю їх і випробую; як же мені інакше вчинити з дочкою народу мого?

⁷ Нагострена стріла - язик їхній, він тільки про обман говорить. Мирно із своїм сусідою розмовляють своїми устами, а в серці своїм засідку готують.

⁸ Як же мені їх не скарати, - слово Господнє, - як же народові, як оцей, моя душа не мала б відплатити?

⁹ Над горами здійму плач і ридання та по пасовиськах у пустині жалобну пісню: вони бо випалені, ніхто там не проходить, ревіння худоби більш не чути. Від птаха у небі і до звіря - усе порозбігалось, повтікало.

¹⁰ Я зроблю з Єрусалиму купу каміння, кубло шакалів; а з міст Юдеї вчиню я безлюдну пустку.»

¹¹ Хто такий мудрий, щоб це зрозуміти? Хто той, до кого уста Господні говорили, і хто міг би вказати? Чому загинув край, вигорілий, мов пустиня без перехожих?

¹² Господь сказав: «А що вони кинули закон мій, який я поклав був перед ними і не слухали голосу мого, і за ним не діяли,

¹³ лише ходили за пожаданням свого серця, за Ваалами, чого їх навчили батьки їхні,
-

¹⁴ то на те так мовить Господь сил, Бог Ізраїля: Я нагодую їх, народ цей, полином і напою отруйною водою.

¹⁵ Я їх порозсіваю поміж народами, яких вони не знали, ні вони самі, ані їхні батьки, і пошлю слідом за ними меч, аж поки їх не знищу.»

¹⁶ Так каже Господь сил: «Розважте ж і покличте голосільниць, нехай прийдуть! Пошліть за мудрими жінками, нехай прийдуть.

¹⁷ І незабаром здіймуть над ними лемент, щоб очі наші слізьми стікали і наші вії виливалися водою.

¹⁸ Бо плач голосний чути з Сіону: Як нас пограбовано, як тяжко соромом побито, ми бо покинули країну, наші бо житла нас покидали!»

¹⁹ Ба, слухайте, ви, жінки, слово Господнє: хай вухо ваше прийме слово з уст його. Навчіть ваших дочок ридати, й одна одну - жалобно співати.

²⁰ Бо смерть продерлась у наші вікна, ввійшла в палати наші, щоб вигубити з вулиць діток, молодиків з майданів.

²¹ Поляжуть люди трупом, немов гній на чистім полі, немов снопи позад женця, та нікому буде збирати.

²² Так говорить Господь: «Хай не хвалиться мудрий мудрістю своєю, хай не хвалиться сильний силою своєю, хай не хвалиться багатий своїм багатством.

²³ Ні! Хто хвалиться, хай хвалиться тим, що розуміє і знає мене, що я - Господь, який творю милость і суд, і справедливість на землі; мені бо це довподоби, - слово

Господнє.

²⁴ Ось настануть дні, - слово Господнє, - і я покараю всіх обрізаних в їхньому необрізанні:

²⁵ Юдею, Єгипет, Едом, синів Аммона та Моава, і всіх, що голять скроні, що живуть у пустині, всі бо ті народи й увесь дім Ізраїля необрізані серцем.»

РОЗДІЛ: 10

Слухайте слова, що Господь до вас говорить, ви, доме Ізраїля!

² Так каже Господь: «Поганської дороги не навчайтесь і знаків небесних не страхайтесь, бо їх страхуються погани.

³ Бо бовван поган - нікчемність; то лиш колода, вирубана в лісі, оброблена ремісником із сокирою в руках.

⁴ Її окрашують золотом та сріблом, цвяхами та молотками її прибивають, щоб не хиталась.

⁵ Вони, мов опудала на баштані, і не розмовляють вони. Їх треба носити, ходити бо не можуть. Не бійтеся ж їх, бо вони не зашкодять, та й доброго зробити вони не спроможні.»

⁶ Рівні тобі, о Господи, немає! Великий єси й велике твоє потужне ім'я!

⁷ Хто тебе не боїться, о царю народів? Бо це тобі належить, бо між усіма мудрими в народах, у всій їхній царській гідності рівні тобі немає.

⁸ Але всі вони гуртом дурні й безглузді; наука їхня пуста, вона - лиш колода!

⁹ Коване з Таршішу срібло та золото з Офіру, робота майстра та рук ливарника, з блавату й пурпури їхня одежа, всі вони - робота майстрів спритних.

¹⁰ Господь Бог - Бог правдивий; він живий Бог і Цар вічний. Від його гніву земля трясеться, його обурення народи не в силі перенести.

¹¹ Ви їм так маєте сказати: «Боги, що неба й землі не сотворили, зникнуть із землі й з піднебесся.»

¹² Він створив землю силою своєю, він всесвіт утвердив мудрістю своєю, і розумом своїм нап'яв небо.

¹³ Коли видасть свій голос - води ревуть у небі, з кінців землі піднімає він хмари. Він з блискавками дощ утворює і висилає вітер із своїх сховищ.

¹⁴ І кожен виявляється дурнем, невігласом; кожен ливар свого боввана соромиться, бо вилитий ним ідол - омана, немає в ньому духу.

¹⁵ Вони - марнота, вироби облудні, під час їхньої кари вони згинуть.

¹⁶ Не така, як вони, Яковава частка, бо він - Творець усього, й Ізраїль - його покоління-спадщина, Господь сил - його ім'я.

¹⁷ Збери з землі твої клунки, ти, що сидиш в облозі.

¹⁸ Бо так говорить Господь: «Ось я повикидаю тим разом далеко мешканців цього краю і в скруту зажену їх, щоб знайшли мене».

¹⁹ Горе мені! Яка руїна! Болюча моя рана. Та я сказав: «Це лиш недуга, мушу її перетерпіти!»

²⁰ Пограбовано намет мій і порвано все моє мотуззя. Діти мої пішли геть від мене, нема їх більше. Навет мій нікому знову напинати, мої опони розставляти.

²¹ Бо пастухи стали дурними, Господа не шукали, а через те не мали щастя, й усі стада їхні ось порозкидано.

- ²² Гук чути! Вже недалеко! Великий галас із північної країни, щоб обернути міста юдейські на пустиню, на притулок шакалів.
- ²³ Я знаю, Господи, що дорога чоловіка не в його волі і не в людині, коли вона ходить, лежить напрям її кроків.
- ²⁴ Карай нас, Господи, але правно, не у гніві твоєму, бо інакше обернеш нас на ніщо.
- ²⁵ Вилий обурення на народи, що тебе не знають, і на родини, що імени твого не взивають, бо вони з'їли Якова, його пожерли і житло його спустошили.

РОЗДІЛ: 11

Слово, що надійшло до Єремії від Господа:

- ² «Слухайте слово завіту цього і скажіть людям юдейським і мешканцям єрусалимським.
- ³ А скажи їм: Так говорить Господь, Бог Ізраїля: Проклят чоловік, який не слухає слів завіту цього,
- ⁴ що я заповідав батькам вашим того дня, коли виводив їх з Єгипетського краю, з залізної печі, сказавши: Слухайте голос мій і чиніте так, як вам заповідаю, і будете моїм народом, я ж буду вашим Богом;
- ⁵ щоб міг я здійснити клятву, якою клявся батькам вашим, що дам їм землю, текучу молоком і медом, як воно й є нині.» І відказав я: «Нехай так буде, Господи!»
- ⁶ І сказав до мене Господь: «Проголоси в містах юдейських і по вулицях єрусалимських усі ці слова: Слухайте слово завіту цього й виконуйте його.
- ⁷ Батьків бо ваших попереджав я повсякчасно, коли виводив їх з Єгипетського краю, аж по цей день, нагадувавши уранці й раз-у-раз: Слухайте мій голос!
- ⁸ Вони ж не слухали й не нахиляли вуха свого; кожен ходив уперто за своїм ледачим серцем; тому й навів я на них усе сказане в цьому завіті, що заповів був їм робити, - але вони не виконували.»
- ⁹ І Господь сказав до мене: «Постала змова між людьми Юди та мешканцями єрусалимськими.
- ¹⁰ Вони повернулися знову до беззаконств праотців своїх, що зреклися слухати мої слова й пішли за іншими богами, щоб їм служити. Так дім Ізраїля, як і дім Юди порушили союз мій, який я заключив був з їхніми батьками.»
- ¹¹ Тому ось як говорить Господь: «Я наведу на них лихо, від якого не спроможуться врятуватись, і хоч вони взиватимуть до мене, я їх не слухатиму.
- ¹² Тоді підуть міста Юдеї та мешканці єрусалимські взивати богів, перед якими вони воскурювали, але вони їм ніяк не допоможуть під час їхньої неволі.
- ¹³ Скільки бо міст у тебе, стільки й богів у тебе, Юдо, і скільки вулиць у Єрусалимі, стільки настановили ви й жертovníків гидоті, жертovníків, щоб Ваалові кадити!
- ¹⁴ Тому не молися за цей народ і не здіймай за них крику, ні благання, бо я їх слухати не буду, коли взиватимуть до мене у своїй неволі.
- ¹⁵ Чого ж то моя улюблена шукає в моїм домі, вона, що з багатьма лукаве намислювала? Хіба ж святе м'ясо віддалить від тебе лихо? Чи зможу тим очистити тебе?
- ¹⁶ Зеленою, прекрасною маслиною з пишним плодом назвав тебе був Господь. Під звук великого гриміння запалив він вогонь над нею, і пообсмалювалось її віття.
- ¹⁷ Бо Господь сил, що насадив тебе, вирік на тебе лихо за злочин дому Ізраїля та

дому Юди, що вони скоїли собі на шкоду, щоб мене розгнівити, кадивши Ваалові».

18 Господь об'явив мені, і я знаю: тоді ти появив мені їхнє нечестя.

19 А я, немов плохе ягнятко, що на заріз ведуть його, - а я й не відав, що вони лихі думки замислили супроти мене: «Зрубаймо дерево у повній силі й вирвимо його з землі живих, щоб ім'я його не згадувалося вже більш!»

20 Ти ж, Господи сил, що справедливо судиш, вивідуєш нутро й серце, дай мені побачити твою відплату їм, бо на тебе поклався я в ділах моїх.

21 Тому так каже Господь про людей анатотських, що чигають на твою душу й кажуть: «Не пророкуй во ім'я Господнє, а то помреш від наших рук.»

22 Тому так каже Господь сил: «Ось я їх покараю: хлопці погинуть від меча, сини їхні й дочки їхні помруть із голоду.

23 І не буде в них останку, бо я наведу лихо на людей анатотських у рік їхніх відвідин.»

РОЗДІЛ: 12

Ти правий будеш, Господи, якби мені спало на думку сперечатися з тобою! А все ж таки позиватисьму з тобою. Чому доля безбожників щаслива, і всім віроломним добре ведеться?

2 Ти насадив їх, і вони коріння пустили, вони ростуть і дають плоди. Ти на устах у них близько, від серця ж їхнього далеко.

3 Мене ж, Господи, ти знаєш, мене ти бачиш і вивідуєш серце моє, яке воно супроти тебе. Відлучи ж їх, мов тих овечок, призначених на заріз, і наготуй їх на день їхнього вистинання.

4 Доки має земля сумувати, а трава сохнути на всім полі? З-за ледарства її мешканців гинуть звірі й птахи. Бо вони кажуть: «Він нашого кінця не бачить.»

5 Коли ти біг з пішими, і вони тебе втомили, то як побіжиш навипередки з кіньми? І коли ти в затишнім краю не безпечний, що, однак, чинитимеш у чагарах йорданських?

6 Бо й брати твої й дім батька твого, й вони зрадливі супроти тебе, і кричать голосно вслід за тобою. Не йми їм віри, хоч би й гарні слова до тебе говорили.

7 Я покинув дім мій, я відцурався спадщини моєї; що мені було найлюбіше, віддав я те ворогам у руки.

8 Спадщина моя мені зробилась, немов лев у лісі: зняла свій рик на мене; за те ж вона мені й осоружна стала.

9 Спадщина моя стала мені рябим птахом, що на нього звідусіль хижі птиці нападають. Ходіть, збирайтеся, всі звірі дряпіжні, кидайтесь на поживу!

10 Гурт пастухів спустошив мій виноградник, ногами потоптав мою частку, мою любов частку вчинив пустим степом.

11 Її обернено на пустиню, і плаче вона, зруйнована, передо мною. Спустошено всю землю, і нікому взяти те до серця.

12 По всіх пагорбах у пустині спустошники позбігались; бо меч Господній пожирає від кінця й до кінця землі, немає миру ні одній людині.

13 Посіяли пшеницю, а будяки пожаля; натомились надаремно. Соромляться свого врожаю з-за палкого гніву Господнього.

14 Так говорить Господь: «Усіх моїх злих сусідів, що шарпають спадщину, яку я дав

був у посілість моєму народові Ізраїлеві, я повириваю з їхньої землі, а й дім Юди вирву з-посеред них.

15 Потім же, повиривавши їх, я знову змилюся над ними й поверну їх, кожного в його спадкоємство й кожного в його країну.

16 І коли вони навчаться досконало доріг мого народу і клястимуться моїм ім'ям: Як жив Господь! - як то вони були навчили мій люд клястися Ваалом, - то осядуться серед народу мого.

17 Коли ж не слухатимуть, то я вирву зовсім народ той, вигублю його, - слово Господнє!»

РОЗДІЛ: 13

1 так сказав мені Господь: «Іди, купи собі льняний пояс і підпережи ним собі крижі, та в воду не клади його.»

2 І купив я пояс, як заповів Господь, і підперезав собі крижі.

3 І надійшло слово Господнє до мене вдруге:

4 «Візьми пояс, що купив еси, що на крижах у тебе, встань та й піди на Ефрат і сховай його там у щілині в скелі.»

5 Пішов я та й сховав його на Ефраті, як заповідав мені Господь.

6 Як же уплило чимало часу, сказав мені Господь: «Піди на Ефрат і візьми звідти пояс, що я заповідав тобі сховати там.»

7 Пішов я на Ефрат, розшукав і взяв пояс з того місця, де його сховав був, і ось - пояс зогнив і став непридатним.

8 І надійшло до мене таке слово Господнє:

9 «Так говорить Господь: Отак я знищу гординю Юди й велику гординю Єрусалиму.

10 Цей злий народ, що не хоче слухати моїх слів, що ходить за своїм запеклим серцем і біжить слідом за іншими богами, щоб їм служити й перед ними ниць припадати, стане таким, як цей пояс, ні до чого не придатний.

11 Бо як пояс прилягає чоловікові до стану, так я пригорнув до себе увесь дім Ізраїля і дім Юди, - слово Господнє, - щоб вони були моїм народом і славою моєю, і хвалою моєю, і окрасою моєю; та вони не послухалися.

12 Оце ж промов до них це слово: Так говорить Господь, Бог Ізраїлів: Кожний глечик наповниться вином. Коли ж тобі відкажуть: Хіба ж ми не знаємо, що кожний глечик наповнюють вином? -

13 ти їм скажеш: Так говорить Господь: Ось я сповню вином аж до перепою всіх мешканців цієї землі і царів, що сидять на Давидовім престолі, і священників, і пророків, і всіх мешканців Єрусалиму;

14 і порозбиваю одного об одного, батьків і синів укупі, - слово Господнє! Не помилую, не змилюся і не пожалую - геть вигублю їх.»

15 Слухайте й уважайте та не зносьтеся гордо, бо це Господь говорить.

16 Воздайте Господеві, Богові вашому, за його величчю, заки ще не стемніло й заки ще ноги ваші не спотикаються по горах у сутінку. Ви чекаєте світла, та він його на тьму оберне, темряву з нього вчинить.

17 Коли ж не послухаєте цього, душа моя потай оплакуватиме гординю вашу; вона буде плакати гірко, очі мої у сльозах розпливуться, бо займуть у полон стадо Господнє.

- 18** Промовте до царя й до цариці: «Сядьте низенько, бо впав з голови вашої вінець вашої слави.
- 19** Міста на півдні позамикані, й нікому їх відчинити. Увесь Юда пішов на вигнання, - вигнання цілковите.»
- 20** Зведи, Єрусалиме, твої очі й подивися на тих, що йдуть із півночі. Де стадо, що було тобі віддане, ті пишні твої вівці?
- 21** Що скажеш, як настановить старшувати над тобою твоїх коханців, яких ти сама принадила до себе? Чи не схоплять тебе болі, як жінку, що породжує?
- 22** І коли скажеш у твоєму серці: За що мені таке судилось? - за превелику твою беззаконність піднято тобі поли та оголено твої ноги.
- 23** Хіба може чорношкірий перемінити свою шкіру або леопард -плями свої? Отак і ви, - чи зможете добро чинити, звикши зло робити?
- 24** «Я їх порозвіваю, мов полову, що її розвіває вітер із пустині.
- 25** Такий твій жереб, частка, призначена тобі від мене, - слово Господнє - бо ти мене забула й звірилась на неправду.
- 26** Я ж сам закину твою нижню одіж на твоє обличчя, що й сором твій буде видно.
- 27** Твої перелюби, твоє яріння, твоя зухвала розпуста! По пагорбах і в полі бачив я твої гидоти. Горе тобі, Єрусалиме! Очиститись не хочеш. Докіль ще будеш зволікати?»

РОЗДІЛ: 14

Слово, що надійшло до Єремії з нагоди великої посухи:

- 2** «Сумує Юда, його міста зомліли, лежать на землі, сумують, і крик Єрусалиму здійсмається до неба.
- 3** Їхні вельможі посилають слуг своїх по воду: ті до криниць приходять, та води не знаходять, повертаються з порожніми жбанамі. Застиджені і соромом пригнічені, голову собі покривають.
- 4** Земля свій урожай припинила, бо не було дощу в країні. Застиджені і соромом пригнічені хлібороби голови собі покривають.
- 5** Ба й лань у полі родить та й кидає своє маленьке, бо трави немає.
- 6** Дикі осли стають на пустарях і, мов шакали, вітерець вдихають; очі гаснуть у них, бо трави немає.»
- 7** Хоч наші беззаконства й проти нас свідкують, та ти, о Господи, вчини з нами імени твого ради; відступства бо наші превеликі, ми согрішили перед тобою.
- 8** О Господи, Ізраїля надіє, Спасителю його в скруті! Чому ти - ніби чужинець у цій країні, неначе подорожній, що зайшов, аби переночувати?
- 9** Чому ти - мов перелякана людина, немов чоловік, що допомогти не може? Таж ти, о Господи, єси між нами, і ми зветимось твоїм ім'ям. Не покидай нас!
- 10** Господь про люд цей так говорить: «Люблять блукати, ніг своїх не спиняють!» За те Господь їх не любить; тепер згадав він їхні провини, і карає гріхи їхні.
- 11** І сказав до мене Господь: «Не заступайся за цим народом йому на добре.
- 12** Навіть як будуть постити, я не зважатиму на їхню молитву, та й як будуть приносити всепалення й офіри, я не прийму їх. Ні! Мечем і голодом, і мором вигублю я їх».
- 13** Тоді я мовив: «Ой Господи Боже! Та то ж пророки їм говорять: Не побачите меча,

та й голоду у вас не буде, лише сталий мир дам вам на цьому місці.»

14 Господь же відказав мені: «Неправду ті пророки пророкують моїм ім'ям. Не посилав я їх і не повелівав їм, і не говорив до них. Оманливі видіння, марні віщування та пусті мрії серця свого - ось що вони вам пророкують.

15 Тим то так говорить Господь: Пророки, що пророкують моїм ім'ям, - я не посилав їх! - і що говорять: Ні меч, ні голод не спаде на цю землю, - від меча та голоду погинуть вони, оті пророки!

16 Люди ж, яким вони пророкують, будуть покинуті по вулицях єрусалимських від голоднечі й меча, і нікому буде їх ховати, - самі вони, жінки їхні, сини їхні й дочки їхні. Я виллю на них їхню ж злобу.

17 Промовиш до них оце слово: Хай мої очі проливають сльози день і ніч без упину, бо тяжке нещастя спіткало дівицю, дочку мого народу, вельми болюча рана.»

18 Вийду у поле, аж ось мечем побиті; увійду у місто - аж тут жах голоднечі. Пророки й священики блукають по країні безпорадні.

19 Хіба ж ти зовсім відкинув Юду? Хіба душа твоя гидує Сіоном? Чому побив єси нас так, що нема нам і ліку? Ждемо ми на мир, та добра немає; ждемо на рятунок, аж ось тривога.

20 Ми знаємо, Господи, нашу безбожність, провини батьків наших, ми бо згрішили перед тобою.

21 Не нехтуй нами, імени твого ради; не зневажай престолу величі твоєї, Згадай! Не розривай союзу твого з нами.

22 Чи ж є між марними поганськими богами такі, що б дощ спускали? Чи ж небо дає зливу? Чи ж то не ти, о Господи? Боже наш, на тебе вповаємо, бо ти твориш усе те!

РОЗДІЛ: 15

Господь сказав мені: «Навіть якби Мойсей та Самуїл приступили перед мене, серце моє не повернеться до цього народу. Прожени їх з-перед моїх очей, нехай ідуть собі геть.

2 Як же вони тобі скажуть: Куди нам іти? - то відкажи їм: Так говорить Господь: Кому суджена смерть - на смерть; кому меч - під меч; кому голод - умирай з голоду, кому неволя - у неволю!

3 Я пошлю на них чотири роди кар, - слово Господнє: меч, щоб убивав; собак, щоб розшарпували; небесне птаство та земних звірів, щоб жерли й вигублювали.

4 Зроблю з них жах усім царствам землі за Манассію, сина Єзекії, царя юдейського, за те, що він витворяв у Єрусалимі.

5 Хто змилюється над тобою, Єрусалиме? Хто буде мати жалощі до тебе? Хто з дороги зверне, щоб спитати: Як маєшся?

6 Ти відштовхнув мене, - слово Господнє, - відступився назад від мене. Я простягнув мою руку проти тебе і тебе занапастив; досить вже милосердя.

7 Я їх лопатою розвіяв по містах цього краю. Зробив бездітними, вигубив народ мій, бо вони не відвертались від своїх призвичаєнь.

8 Удовиць їхніх буде у мене більше, ніж піску морського. Я навів на них - на матір та на юнаків - спустошника опівдні, напав на них зненацька страх і переляк.

9 Зомліла тая, що сімох породила, вмирає вона. Сонце її зайшло, як іще день був, вона застиджена сумує. Решту ж їх я віддам під меч, - слово Господнє, - перед їхніми ворогами.»

- ¹⁰ Ой горе мені, моя нене, що ти вродила мене, чоловіка, з яким сперечаються й сваряться у цілій країні. Не позичав я нікому й не визичив ні в кого, а всі вони мене проклинають.
- ¹¹ То певно, Господи, що я служив тобі якнайкраще. Я заступався за ворога перед тобою за лихої години й у час смутку.
- ¹² Хіба можна зламати залізо, залізо з півночі й мідь?
- ¹³ Багатства твої й твої скарби віддам на луп, без плати, за всі твої гріхи у всіх твоїх границях.
- ¹⁴ виправлю тебе з твоїми ворогами в землю, якої ти не знаєш, бо вогнем загорівся гнів мій; на вас він палатиме.
- ¹⁵ Ти знаєш усе, Господи! Згадай мене, навідайся до мене й відплати моїм гонителям за мене; не погуби мене із-за твоєї довготерпеливості. Знай, що за тебе я терплю наругу.
- ¹⁶ Коли твої слова надходили до мене, я їх проковтував. Слово твоє було радістю для мене й веселощами мого серця. Бо я ношу твоє ім'я, Господи, Боже сил.
- ¹⁷ Я не сідав у гурті глумливців і не веселився. Під важкою твоєю рукою я сидів самотній, бо сповнив єси мене гнівом.
- ¹⁸ Чому біль мій без краю, і моя рана невилгойна, загоїтись не хоче? Невже ти став для мене ручаєм оманним, непевною водою?
- ¹⁹ А на це Господь так: «Якщо ти навернешся, я приведу тебе знову, стоятимеш передо мною. Як говоритимеш гідно, щиро, станеш моїми устами, тож тії обернуться до тебе, тобі ж не треба буде до них обертатись.
- ²⁰ Учиню тебе для тих людей непоборним мідяним муром. Вони на тебе натискатимуть, але тебе не подолають, бо я з тобою, щоб тобі допомагати й тебе рятувати, - слово Господнє.
- ²¹ Я визволю тебе з рук безбожних, і з рук насильників тебе врятую.»

РОЗДІЛ: 16

І надійшло до мене слово Господнє:

- ² «Не бери собі жінки, і нехай не буде в тебе ні синів, ні дочок у цій місцевості.
- ³ Так бо говорить Господь про синів і дочок, що народяться у цій місцевості, і про матерів, що їх родитимуть, і про батьків, що їх плодитимуть у цій країні:
- ⁴ Вони помруть жахливою смертю, і не будуть їх ані оплакувати, ані ховати; погноєм лежатимуть на землі. Мечем і голодом будуть вигублені, і труп їх стане поживою птаства небесного й дряпіжного звіря.»
- ⁵ Бо так говорить Господь: «Не входи у хату смутку, і не ходи плакати та жалувати з ними, бо я забрав спокій у цього народу, -слово Господнє, - і змилювання, і милосердя.
- ⁶ Повмирають великі й малі у цій країні, і не будуть їх ані ховати, ані оплакувати; і ніхто не буде робити на собі нарізи, ані обстригати голови.
- ⁷ І не будуть ламати хліба для того, хто в журбі, на розраду по мертвому, і не даватимуть келеха, щоб утішити його по батькові чи матері.
- ⁸ Так само не входи у хату, де бенкетують, щоб з ними сидіти, їсти та пити.
- ⁹ Так бо говорить Господь сил, Бог Ізраїля: Ось я урву в цій місцевості в вас на очу, за вашого життя, голос радощів та голос веселощів, співи для молодого й співи для

молодої.

10 Як перекажеш отому народові всі ці слова, і вони казатимуть до тебе: За що Господь вирік проти нас усе те велике лихо, і яка наша провина, і в чому наш гріх, що ми його вчинили супроти Господа, Бога сил? -

11 то ти їм скажеш: За те, що ваші батьки покинули мене, - слово Господнє, - та й пішли слідом за іншими богами, служили їм та припадали перед ними, мене ж покинули й закону мого не пильнували.

12 Ви ж коїте ще гірше від батьків ваших, і кожен живе упертістю свого злого серця, не слухаючи мене.

13 За те я викину вас із цієї країни в землю, якої ні ви, ні батьки ваші не знають, і служитимете там день і ніч іншим богам, бо я не змилюся більше над вами.

14 Ось настане час, - слово Господнє, - коли вже не казатимуть: Як жив Господь, що вивів синів Ізраїлевих з Єгипту, -

15 лише: Як жив Господь, що повиводив синів Ізраїлевих із північної землі й з усіх земель, куди був їх порозкидав. Я бо їх таки заверну назад у землю, котру наділив був батькам їхнім.

16 Так, я нашлю багато рибалок, - слово Господнє, - що їх ловитимуть, а потім вишлю силу мисливців, що полюватимуть на них на кожній горі, на кожному пагорбі та в усіх щілинах у скелях.

17 Бо мої очі на всіх путях їхніх; не сховані вони від мене, і їх беззаконство не скрите мені від очей.

18 Насамперед одплачу їм удвоє за їхнє беззаконство й за гріх їхній, бо вони осквернили мою землю трупами своїх гидот і мерзотами своїми сповнили моє спадкоємство.»

19 Господи, сило моя й моя твердине! Моє прибіжище за лихої години! До тебе прийдуть народи з кінців землі й скажуть: «Авжеж, лише неправду успадкували батьки наші, марноту, в якій нема користи.»

20 Чи ж може чоловік собі богів робити? Та й не боги вони!

21 Тим то й покажу я їм тим разом, покажу їм мою руку й мою потугу, і вони збагнуть, що Господь - моє ім'я.

РОЗДІЛ: 17

Гріх Юди - різцем залізним записаний, зубцем алмазним вирізьблений на таблиці їхнього серця і на рогах їхніх жертovníків,

2 на пам'ятку їхнім дітям: - жертovníки, їхні й ашери під кожним деревом зеленим, на пагорбах високих

3 і на горах у полі. Багатства твої й усі твої скарби віддам на луп; тим заплатиш за всі твої гріхи у всіх твоїх границях.

4 Ти випустиш з руки спадщину, що я тобі дав був. Зроблю тебе рабом твоїх ворогів у землі, якої ти не знаєш, бо зайнявсь вогонь мого гніву, який палатиме повіки.

5 Так говорить Господь: «Проклят той, хто уповає на людину і покладає на тіло свою силу, чиє серце відступає від Господа.

6 Він, мов та билина у степу без листя, не спроможна бачити добра, коли воно надходить, і живе на сухих місцях у пустині, на землі солоній та безлюдній.

7 Щасливий чоловік, який на Господа вповає і чия надія в Господі.

- ⁸ Він, немов дерево, посаджене над водою, що до потоку простягає своє коріння; як прийде спека, воно не боїться, і листя його зеленіє; під час посухи йому байдуже, воно не перестає родити.
- ⁹ Лукаве над усе у світі серце людське - і ледаче! Хто його збагнути може?
- ¹⁰ Я, Господь, вивідує серце, випробовую нутро, щоб відплатити кожному за його діяннями, за плодами його вчинків.
- ¹¹ Неначе куропатва, що висиджує чужі яйця, так і той, хто придбав багатство неправдою. Посередині свого життя він його втратить, а при смерті дурним виявиться.»
- ¹² Престоле слави, вознесений споконвіку, о місце нашої святині!
- ¹³ Надіє Ізраїля, о Господи! Всі, що тебе покинули, осоромляться. Всі, що від тебе відступають, будуть викорінені з цього краю, бо вони покинули джерело води живої - Господа.
- ¹⁴ Вилікуй мене, о Господи, щоб я одужав, спаси мене, щоб я врятувався, бо ти - моя надія!
- ¹⁵ Ось вони мені говорять: «Де ж воно, те слово Господнє? Нехай вже збудеться нарешті!»
- ¹⁶ Однак же я не клопотався перед тобою про лихо і не бажав я дня нещастя, ти бо те знаєш! Що з уст моїх вийшло, те лежить перед твоїм обличчям.
- ¹⁷ Не будь страховищем для мене, бо ти прибіжище моє в лихій годині!
- ¹⁸ Нехай гонителі мої соромляться, мені ж не дай осоромитись; нехай вони бояться, мені ж не дай полохатися. Наведи на них лихоліття і побий, ще раз побий!
- ¹⁹ Так сказав мені Господь: «Іди й стань у воротах синів народу, що ними входять і виходять царі юдейські, та й на всіх брамах єрусалимських,
- ²⁰ і промов до них: Слухайте слово Господнє, царі юдейські, і ви, всі юдеї, та всі мешканці єрусалимські, що входите цими брамами!
- ²¹ Так говорить Господь: Бережіться, йдеться про ваші душі! Не носіте суботнього дня жадних тягарів і не вносьте їх єрусалимськими брамами.
- ²² Та й не виносьте суботнього дня жадних тягарів з домів ваших і не робіть ніякого діла, а святкуйте день суботній так, як це я заповідав батькам вашим,
- ²³ хоч вони й не слухали й не прихилили вуха свого, а виявили себе тугошиїми, щоб не слухати й не приймати науки.
- ²⁴ Коли ж ви справді послухаєте мене, - слово Господнє, - і не вноситимете дня суботнього ніякого тягару брамами цього міста та святкуватимете суботній день і не робитимете за нього ніякого діла,
- ²⁵ то брамами цього міста входитимуть царі й князі, що сидять на Давидовому престолі, що їздять колісницями й кіньми, вони й князі їхні, мужі юдейські та мешканці єрусалимські. Місто це буде заселене повіки.
- ²⁶ І приходитимуть з міст юдейських і з околиць єрусалимських, і з землі Веніяминової, і з рівнини, і з гір, і з півдня, та й приноситимуть усепалення й жертви, й офіри, й кадило, і приноситимуть подячні жертви у дім Господній.
- ²⁷ Коли ж не послухаєте мене, щоб святкувати день Господній та не носити тягарів і не вносити їх через брами Єрусалиму дня суботнього, то я запалю вогонь у його брамах, і він пожере палаци єрусалимські й не погасне.»

Слово, що надійшло до Єремії від Господа:

² «Устань та й іди в хату до ганчаря: там я дам тобі почути мої слова.»

³ І пішов я у хату до ганчаря, і застав його при праці на кружалі.

⁴ І як посудина, що її він ліпив із глини, не виходила, як то трапляється з глиною в руці ганчаря, то він робив з неї знов іншу посудину, яка йому була до вподоби.

⁵ Тоді надійшло до мене таке слово Господнє:

⁶ «Чи я ж не можу вчинити з вами, доме Ізраїлів, так, як оцей ганчар? - слово Господнє. Ось те, що глина в руці ганчаря, те й ви в руці у мене, доме Ізраїля.

⁷ Часом постановлю я викорінити, знищити й вигубити якийсь народ або якесь царство.

⁸ Як же той народ, проти якого я говорив, відвернеться від свого ледарства, то я відвертаю те лихо, яке задумав йому заподіяти.

⁹ Часом же я постановлю збудувати й насадити якийсь народ або якесь царство,

¹⁰ а вони ж запопадуться коїти зло перед очима в мене й не слухають голосу мого; тож тоді я й скасую те добро, яке вирішив був йому сподіяти.

¹¹ Оце ж скажи мужам юдейським і мешканцям єрусалимським: Так говорить Господь: Ось я готую на вас лихо й замислюю проти вас задуми. Тож наверніться кожен від своєї злої дороги, вчиніть добрими ваші путі й ваші вчинки.

¹² Вони ж кажуть: Шкода й говорити! Ми таки ходитимемо своїм робом і кожен з нас чинитиме за впертістю свого лихого серця.

¹³ Тим же то так говорить Господь: Спитайте між народами, чи хто чував колинебудь таке? Жакливу мерзоту діва Ізраїлева вчинила.

¹⁴ Чи покидає сніг високу ливанську скелю? Чи висихають води по горах, які течуть холодні?

¹⁵ Мій же народ мене забув! Кадить марноті! Спотикнулись на своїх дорогах, на путях древніх, щоб блукати жакливими стежками, бездоріжжям,

¹⁶ щоб зробити свою землю запустінням, сміховищем відвічним. Кожен, хто переходитиме нею, жакнеться й похитає головою.

¹⁷ Неначе східній вітер, я розвію їх перед їхніми ворогами. Плечима, не обличчям, до них обернуся за лихої для них години.»

¹⁸ Вони сказали: «Ану вчинімо змову проти Єремії, бо й без священика закон не пропаде, ані порада без мудрого, ані слово без пророка. Нумо лишень, побиймо його власною його мовою, присікаймося до кожного його слова!»

¹⁹ Зглянься, Господи, надо мною! Послухай, що мої противники говорять.

²⁰ Чи личить злом за добро платити? Вони ж мені копають яму. Згадай, як я стояв перед тобою, благавши добра їм, щоб відвернути від них гнів твій.

²¹ Віддай же за те синів їхніх на голоднечу, під меч видай самих їх. Жінки їхні нехай стануть бездітними й удовами! Мужі їхні нехай помруть мором, а юнаки їхні хай від меча в бою поляжуть.

²² З хат їхніх хай лемент лунає, коли ти зненацька наведеш на них ватагу; вони бо копають яму, щоб мене впіймати, і розставляють потай сіті на мої ноги.

²³ Ти ж, Господи, знаєш усі їхні смертельні задуми проти мене. Не прости їхньої несправедливості і не змивай з-перед твого обличчя гріха їхнього. Нехай вони поваляться перед тобою, а й знищ їх у час гніву твого.

РОЗДІЛ: 19

Так сказав Господь Єремії: «Іди, купи собі глиняний глечик у ганчаря; і візьми з собою старших з народу й зо священників.

² І вийди в Бен-Гінном-долину, що за Череп'яною брамою, та й промов там слова, що скажу тобі.

³ Скажи: Слухайте слово Господнє, ви царі юдейські, і ви, мешканці єрусалимські! Так говорить Господь сил, Бог Ізраїлів: Ось я наведу на це місце таке лихо, що хто про нього почує, у того задзвенить у вухах, -

⁴ за те, що вони покинули це місце й учинили його чужим, кадять бо на ньому богам іншим, яких не знали ні вони, ні батьки їхні, ні царі юдейські, й за те, що сповнили це місце безвинною кров'ю.

⁵ Вони спорудили узвишся на честь Ваала, щоб палити вогнем своїх синів як всепалення Ваалові; а того не заповідав я й не встановлював, ба й на думку воно мені не спадало.

⁶ Тим то й настане час, - слово Господнє, - коли це місце не зватимуть більш Тофетом і Бен-Гінном-долиною, лише долиною Різанини.

⁷ Я позбавлю розуму Юду та Єрусалим на цім місці і допущу, щоб вони впали від меча на очах ворогів їхніх і від руки тих, що чигають на їхню душу; трупи ж їхні віддам на поживу птаству небесному й дряпіжному звіреві.

⁸ Учиню це місто запустінням та сміховищем; хто б тільки проходив ним, дивуватиметься й посвистуватиме над його ранами.

⁹ Зроблю так, що вони їстимуть тіло власних синів і власних дочок, і кожен їстиме тіло свого ближнього, опинившись в облозі та в нужді, коли притиснуть їх вороги й ті, що чигають на душу їхню.

¹⁰ І розіб'єш глечик перед очима тих мужів, що йтимуть із тобою,

¹¹ і скажеш до них: Так каже Господь сил: - Отак розіб'ю народ цей й це місто, як розбивають глечик, який не можна більше зліпити докупі. І ховатимуть на Тофеті, бо не буде де ховати.

¹² Отак вчиню з цим місцем, - слово Господнє, - і з його мешканцями. Я вчиню місто це таким, як Тофет.

¹³ Будинки єрусалимські й доми царів юдейських будуть нечисті, як оце місце Тофет, - усі доми, що на їхніх покрівлях кадили вони усьому війську небесному й возливали ливні жертви чужим богам.»

¹⁴ Повернувшись ж Єремія з Тофету, куди посилав його Господь пророкувати, став на подвір'ї дому Господнього та й промовив до всього народу:

¹⁵ «Так говорить Господь сил, Бог Ізраїля: Ось я наведу на це місто і на всі сусідні міста все те лихо, що ним погрожував йому, вони бо виявили себе тугошиїми й не слухали слів моїх.»

РОЗДІЛ: 20

Як же Пашхур, син Іммера, священник, старший наглядач у Господнім домі, почув, що Єремія оті речі пророкує,

² то звелів він бити пророка Єремію й посадити його, забитого в колоди, в горішній Веняминовій брамі у домі Господнім.

³ Але другого дня випустив Пашхур Єремію з колодок. Єремія ж до нього й мовив:

«Не Пашхур» дає тобі Господь ім'я, а «Звідусіль Жах.»

⁴ Так бо говорить Господь: «Ось, я поставлю тебе на пострах тобі самому й усім твоїм приятелям. Вони поляжуть від ворожого меча на очу в тебе. Та й усього Юду видам на поталу вавилонському цареві, і він забере їх у полон до Вавилону й мечем їх поб'є.

⁵ І дам усі багатства цього міста й усе його майно та й усі його дорогоцінності, всі клейноди царів юдейських у руки ворогам їхнім, а вони їх розграбують, заберуть та й повезуть у Вавилон.

⁶ А й ти, Пашхуре, й усі, що в тебе у хаті живуть, підете у неволю. До Вавилону прийдеш і там помреш, і там тебе й поховають, тебе та й усіх твоїх приятелів, яким пророкував єси неправду.»

⁷ Ти ввів мене в оману, о Господи, і я дав себе ввести в оману. Схопив єси мене, подужав. Я став посміховищем щоденним, кожний глузує з мене.

⁸ Щоразу бо, як почну я говорити, мушу кричати та голосити: «Насильство! Утиск!» Слово бо Господнє щодня стало для мене приводом до ганьби та наруги.

⁹ Я собі думав: Не споминатиму про нього, і його ім'ям не промовлятиму більше! Та в серці у мене вогонь палючий, затаєний у костях моїх. Змагавсь я затамувати його, та не спромігся.

¹⁰ Я чув, як багато обмовляло мене: «Звідусіль Жах! Донесіте! Донесемо на нього!» Усі заприязнені зо мною чигали на моє падіння: «Може він упіймається, і ми його подолаєм та й помстимося на ньому.»

¹¹ Але Господь зо мною, немов воїн сильний, тим то гонителі мої спотикнуться, не подолають. Окриті соромом великим будуть, бо не пощастило їм, стидом побиті вічним, невидладним.

¹² Господи сил! Ти, що вивідуєш праведного, що бачиш нутро й серце! Дай мені узріти відплату твою над ними, бо я на тебе звірився з моєю справою.

¹³ Співайте Господеві, хваліте Господа, бо він рятує душу вбогого з рук лиходіїв.

¹⁴ Проклят той день, коли я на світ родився! Нехай не буде благословен той день, коли породила мене моя мати!

¹⁵ Проклят той чоловік, що приніс батькові моєму вістку: «Вродився в тебе хлопчик», та й звеселив його вельми.

¹⁶ Хай тому чоловікові станеться, як тим містам, що Господь їх зруйнував безпощадно, щоб він чув тривожні крики вранці, гомін війни опівдні, -

¹⁷ за те, що він не вбив мене у материнському лоні так, щоб мати моя стала мені гробом, а утроба її була завжди вагітна.

¹⁸ Чи то ж на те я вийшов з материнської утроби, щоб дізнавати муки та печалі й коротати вік свій у зневазі?

РОЗДІЛ: 21

Слово, що надійшло від Господа до Єремії, коли прислав цар Седекія до нього Пашхура, сина Малахії, і священника Софонію, сина Маасії, аби мовили:

² «Спитай Господа про нас, бо Навуходоносор, цар вавилонський, воює проти нас; чи не сподіюв би Господь для нас чого такого, як усі його чудеса, щоб той від нас відступив?»

³ Єремія ж їм на те: Ось що скажіте Седекії:

- ⁴ Так говорить Господь, Бог Ізраїля: «Ось я оберну назад воєнне знаряддя, яке в руках ваших, яким ви воюєте проти царя вавилонського та халдеїв, що вас облягають поза мурами, і зберу його до купи серед цього міста.
- ⁵ Сам я воюватиму проти вас простягнутою рукою і кріпким раменом у гніві, пересерді й великім обуренні.
- ⁶ Поб'ю мешканців цього міста - людину й скотину - великою пошестю: вони погинуть.
- ⁷ А потім, - слово Господнє, - віддам Седекію, царя юдейського, з його слугами та людьми, і з тими, що zostалися у цьому місті після пошести, меча й голоду - у руки Навуходоносорові, вавилонському цареві, в руки ворогам їхнім та в руки тих, що чигають на їхнє життя; і він їх повбиває вістрям меча без жалю, без пощади й без милосердя.
- ⁸ А до народу цього промов: Ось як говорить Господь: Оце даю вам або дорогу життя, або дорогу смерті:
- ⁹ хто зостанеться в цім місті, поляже від меча, голоду й пошести; хто ж вийде й видасть себе халдеям, які вас облягають, залишиться живим, і життя його буде йому замість здобичі.
- ¹⁰ Я бо оберну обличчя моє проти цього міста йому на лихо, а не на добро, - слово Господнє. У руки вавилонському цареві віддам його, і він спалить його вогнем.
- ¹¹ Домові юдейського царя скажеш: Слухайте слово Господнє!
- ¹² Доме Давидів! Ось як говорить Господь: Розсуджуйте суд уже зранку, рятуйте пригнобленого з руки гнобителя, а то, немов вогонь, вибухне гнів мій і палитиме, і нікому буде гасити з-за поганих ваших учинків.
- ¹³ Оце я проти тебе, мешканко в долині, скеле на рівнині, - слово Господнє. Проти вас, що мовляєте: Хто на нас устане? Хто вламається в дома наші?
- ¹⁴ Я вас покараю за плодами ваших вчинків, - слово Господнє, - і розкладу вогонь в її лісі, і пожере він усе навкруги неї!»

РОЗДІЛ: 22

- Т**ак говорить Господь: «Іди в палату юдейського царя та й промов там оце слово
- ² й пророчи: Слухай слово Господнє, царю юдейський, що сидиш на Давидовому престолі, ти й твої слуги, й народ твій, і всі, що входять через ці ворота.
- ³ Так говорить Господь: Чиніте суд і справедливість, рятуйте пригнобленого з руки гнобителя, не утискайте, не чиніте кривди чужинцеві, сироті й удовиці та не проливайте безвинної крові на цьому місці.
- ⁴ Бо тільки тоді, як ви справді виконаєте це веління, увіходитимуть дверми цього палацу царі, що сидять на Давидовому престолі, згори на колісницях і верхи на конях - самі вони й слуги їхні й народ їхній.
- ⁵ Коли ж не слухатимете цих слів, то я клянуся самим собою, - слово Господнє, - що цей палац руїною обернеться.
- ⁶ Бо так говорить Господь про палац юдейського царя: Ти у мене немов Гілеад, немов вершина Ливану. Проте, вчиню тебе пустинею, містом безлюдним.
- ⁷ Я наготовлю проти тебе руїників, кожного з своїм знаряддям, і повирубують вони найкращі твої кедри й у вогонь повкидають.
- ⁸ Багато народів пройдуть через це місто й говоритимуть один до одного: За віщо то Господь учинив отак із цим великим містом?

- ⁹ І відказуватимуть їм: Бо вони покинули завіт Господа, Бога свого, і поклонялись іншим богам та служили їм.»
- ¹⁰ Не плачте за мертвим і не побивайтеся за ним. Плачте гірко за тим, хто відходить, бо він не повернеться вже більше й не побачить рідної землі своєї.
- ¹¹ Бо так говорить Господь про Шаллума, сина Йосії, юдейського царя, що царював на місці батька свого Йосії: «Він вийшов з цього місця й не повернеться сюди більше,
- ¹² а вмере на тому місці, куди взято його в неволю; цієї ж землі не побачить ніколи.»
- ¹³ Горе тому, хто будує свій дім несправедливістю і свої світлиці беззаконством, хто силує ближнього дарма працювати й не дає йому заробітку;
- ¹⁴ хто говорить: «Збудую собі пишні палати, широкії світлиці»; хто прорубує собі вікна викладає кедриною й малює на червоно.
- ¹⁵ Гадаєш, що ти цар на те, щоб перевищити кедринею інших? Батько твій їв і пив так само, але зате творив суд і справедливість; от чому й велось йому добре.
- ¹⁶ Він розсуджував справу бідного й сіромахи, тому й велось йому добре. Хіба ж якраз це й не означає знати мене? - слово Господнє.
- ¹⁷ Твої ж очі й твоє серце тільки й дбають про наживу, а ще про те, як би кров безвинну пролити та як би утиск і насильство чинити.
- ¹⁸ Тим то так говорить Господь про Йоакима, сина Йосії, царя юдейського: «Не голоситимуть по ньому: Леле, брате мій! Леле, сестро! Не голоситимуть по ньому: Леле, володарю, леле величносте!
- ¹⁹ Неначе осла, його поховають: витягнуть і викинуть геть за браму єрусалимську.»
- ²⁰ Вийди на Ливан та й кричи, і на Башані здійми твій голос. Кричи з гір аваримських, бо всі твої коханці загинули.
- ²¹ Я говорив до тебе, як ти був щасливий. Та ти відказав: Не буду слухати! Така вже була твоя вдача змалку, що ти не слухаєш голосу мого.
- ²² Усіх пастирів твоїх порозносить хуртовина, коханці ж твої підуть у полон. От тоді й наберешся сорому й стиду за все твоє ледарство.
- ²³ О ти, що живеш на Ливані, що гніздишся на кедрах! Як ти стогнатимеш, коли вхоплять тебе муки, болі, неначе в породіллі!
- ²⁴ «Так певно, як живу, - слово Господнє, - навіть як би Конія, син Йоакима, царя юдейського, був перснем на моїй правиці, то я й тоді б зірвав його.
- ²⁵ Віддам тебе в руки тим, що чигають на твоє життя, і в руки тим, кого боїшся, - у руки Навуходоносорові, вавилонському цареві, та й у руки халдеям.
- ²⁶ І викину тебе вкупі з матір'ю твоєю, що тебе породила, в чужу землю, де ви не народились, - там ви й помрете.
- ²⁷ У землю ж, куди бажатиме душа їхня повернутись, - туди вони не повернуться!»
- ²⁸ Хіба ж він якийсь посуд нікчемний, пощерблений, отой чоловік Конія, або начиння, що ніхто його не потребує? Завіщо ж прогнано його й родину його викинуто в землю, якої не знають?
- ²⁹ Ой земле, земле, земле! Слухай слово Господнє!
- ³⁰ Так говорить Господь: «Запишіть цього чоловіка: Бездітний чоловік, нещасний протягом усього свого віку, - бо нікому з його роду не пощастить сидіти на Давидовім престолі, ані володіти в Юдеї.»

Горе пастухам, що занапащують і розганяють овець моєї отари, - слово Господнє.

² Тим то так говорить Господь, Бог Ізраїлів, до пастирів, що пасуть народ мій: «Ви порозганяли моїх овець, ви їх розполохали, а не наглядали за ними. Оце ж я скараю вас за ваші лихі вчинки, - слово Господнє!

³ Я позбираю останок моєї отари з усіх земель, куди повиганяв їх на їхні пасовиська, і будуть вони плодитись та множитись.

⁴ І поставлю над ними вівчарів, що їх пастимуть; і вже не будуть страхатись, ані боятись, і ні одна з них не загубиться, - слово Господнє.

⁵ Ось настане час, - слово Господнє, - і я пробуджу для Давида праведний пагін, що владарюватиме як цар і буде мудрим, буде чинити на землі суд і справедливість.

⁶ За його днів спасеться Юда, й Ізраїль житиме безпечно. Ось ім'я його, яким його будуть звати: Господь - наша справедливість.

⁷ Тим то настане час, - слово Господнє, - що не будуть казати більше: Жив Господь, що вивів синів Ізраїля з Єгипту,

⁸ лише: Жив Господь, що вивів і привів потомків дому Ізраїля з північної землі й з усіх земель, куди їх був вигнав; і вони житимуть у рідній країні.»

⁹ Про пророків: Серце моє розбите в мене в грудях, трясуться усі мої кості. Я - немов п'яний, немов чоловік, якого подолато вино, з-за Господа й з-за його святих слів.

¹⁰ Земля бо перелюбників повна, від прокляття плаче земля, повисихали у степу пасовиська. Вони до зла змагаються, і сила їхня - у кривді.

¹¹ «Навіть пророк і священник - і ті безбожні, ба й у домі моїм знайшов я їхнє ледарство, - слово Господнє.

¹² Тим то дорога їхня стане їм, мов слизька стежка; потраплять вони у темряву й упадуть у ній, зішлю бо на них лихо у час їхньої кари, - слово Господнє.

¹³ Та й у пророків самарійських бачив я недоумкувате: пророкували вони ім'ям Ваала й збивали з дороги Ізраїля, народ мій.

¹⁴ А й у пророків єрусалимських бачив я жахливе: перелюби, життя нечестиве; там підтримують руки злочинців, не відвертаються від своєї злоби. Вони для мене всі, немов Содом, а мешканці його, немов Гомора.»

¹⁵ Тим же то так говорить Господь сил про тих пророків: «Ось я їх нагодую полином і напою отруйною водою. Бо від пророків єрусалимських розійшлась безбожність по всій країні.»

¹⁶ Так говорить Господь сил: «Не слухайте слів тих пророків, що вам пророкують: вони нісенітниці вам верзуть. Оповідать марення серця свого, а не з уст Господніх.

¹⁷ Вони кажуть тим, що зневажають моє слово: Мир вам буде! І всім тим, що ходять за своїм упертим серцем: Лихо не спіткає вас!

¹⁸ Чи стояв же хтось у Господній раді? Хто бачив і чув його слово? Хто сприймав його слово, прислухавсь до нього?

¹⁹ Ось Господня хуртовина, гніву вибух; розбушувалась буря й ударила на голову безбожних.

²⁰ І не відвернеться гнів Господній, покіль не довершить він і не виконає задумів серця свого. При кінці днів ви зрозумієте це достотно.

²¹ Не посилав я тих пророків: самі вони позбігались! Не говорив я їм, - самі пророкували!

²² Коли ж вони стояли в моїй раді, нехай оповістять мої глаголи людові моєму, нехай відвернуть його від його злої дороги й від ледачих його вчинків.

- 23** Чи то ж я Бог лише зблизька, - слово Господнє, - а не Бог і здалека?
- 24** Чи може хтось денебудь у потайне місце сховатись, де б я його не побачив? - слово Господнє. Чи я ж не сповнюю небо й землю? - слово Господнє.
- 25** Я чув, що говорять пророки, як вони моїм ім'ям неправду пророкують, мовивши: Я бачив сон! Я бачив сон!
- 26** Чи довго ж іще так буде в серці пророків, які неправду пророкують і які віщують оману з свого серця?
- 27** Невже ж вони мають на думці своїми снами, що їх оповідають кожен ближньому своєму, довести люд мій до того, щоб вони забули моє ім'я так, як батьки їхні забули моє ім'я заради Ваала?
- 28** Пророк, що бачив сон, нехай його як сон оповідає! А той, хто має моє слово, нехай говорить моє слово вірно! Що ж полові до чистого зерна?
- 29** Чи ж моє слово не схоже на вогонь, - слово Господнє, - на молот, що розбиває скелю?
- 30** Тому я проти пророків, - слово Господнє, - які один в одного викрадають мої глаголи.
- 31** Ось я проти пророків, - слово Господнє, - що розпускають свій язик, щоб проректи віщування.
- 32** Ось я проти тих, які пророкують брехливі сни, - слово Господнє, - які оповідають їх і пантеличать народ мій своїми брехнями й своїм зухвальством. Я не посилав їх і не велів їм, і нема з них ніякої користи для цього народу, - слово Господнє.
- 33** Коли ж цей народ - чи то пророк, чи то священик - тебе питає: Яка, мовляв, вагота від Господа? -то ти їм скажеш: Ви - вагота для Господа, і я вас викину геть, - слово Господнє!
- 34** Коли пророк або священик, або хтось з народу скаже: Вагота від Господа! - то я скараю того чоловіка з його домом.
- 35** Ось як маєте один одному і брат братові казати: Що відповів Господь? - або: Що сказав Господь?
- 36** А того слова „Вагота Господня” не згадуйте вже більше, бо інакше такому чоловікові його власне слово стане ваготою Господньою; ви бо перекручуєте слова живого Бога, Господа сил, нашого Бога.
- 37** Так треба говорити пророкові: Що відповів тобі Господь? - або: Що сказав тобі Господь?
- 38** Коли ви й далі говоритимете „Вагота Господня”, то ось як говорить Господь: Що ви ввесь час говорите це слово, а саме: „Вагота Господня”, хоч я й наказав вам не говорити „Вагота Господня”,
- 39** то ось власне тому я вас, як річ ваготливу, підніму й відкину геть від обличчя мого; вас і місто те, що дав був вам і батькам вашим.
- 40** Я покладу на вас ваготу вічної наруги й вічного, неvigладного сорому.»

РОЗДІЛ: 24

Показав мені Господь два кошики зо смоквами, поставлені перед храмом Господнім. Було це після того, як Навуходоносор, цар вавилонський, зайняв у полон і повів з Єрусалиму в Вавилон Єхонію, сина Йоакима, царя юдейського, і князів юдейських з ковалями й слюсарями.

- ² Один кошик був з вельми добрими смоквами, як то бувають ранні смокви, а другий з вельми кепськими смоквами, такими препоганими, що й їсти не можна.
- ³ І сказав мені Господь: «Що ти бачиш, Єреміє?» Я ж відказав: «Смокви; добрі смокви, вельми добрі й негодящі, дуже негодящі, такі погані, що й їсти не можна.»
- ⁴ І надійшло до мене таке слово Господнє:
- ⁵ «Так говорить Господь, Бог Ізраїля: Як над оцими добрими смоквами, так я зглянусь над юдейськими поневоленими, що їх я вислав був із цього місця в Халдейську землю, щоб їм добре було.
- ⁶ Я спогляну на них ласкавим оком і поверну їх у цю країну; відбудую їх і не буду руйнувати більше, насаджу їх і не викорінюватиму більше.
- ⁷ І дам їм серце, щоб мене взнали, що я - Господь, і вони будуть моїм народом, а я буду їхнім Богом, якщо вони обернуться до мене усім серцем.
- ⁸ І як воно буває з негодящими смоквами, що їх і їсти не можна, такі погані, - говорить Господь, - так учиню з Седекією, царем юдейським, його князями й з останком мешканців єрусалимських, що залишились у цім краю, і з тими, що живуть в Єгипті.
- ⁹ Я зроблю їх страховиськом для всіх царств на землі, наругою і приповідкою, сміховищем і прокляттям по всіх містах, куди їх повиганяю.
- ¹⁰ І пошлю на них меч, голод і чуму, аж покіль їх не вигублю з землі, що дав був їм і батькам їхнім.»

РОЗДІЛ: 25

Слово, яке надійшло до Єремії про весь народ юдейський, на четвертому році Йоакима, сина Йосії, царя юдейського, тобто на першому році Навуходоносора, царя вавилонського,

- ² і яке пророк Єремія проголосив до всього народу юдейського і до всіх мешканців єрусалимських, сказавши:
- ³ «З тринадцятого року юдейського царя Йосії, сина Амона, та й по цей день - ось уже 23 роки, надійшло до мене таке слово Господнє, і я, не вгаваючи, говорив його вам, ви ж не слухали.
- ⁴ Посилав також Господь до вас раз-по-раз невтомно всіх слуг своїх, пророків, та ви не слухали й не докладали старань, щоб слухати.
- ⁵ Вам казано: Відверніться лишень кожний від своєї лихої дороги й лихих своїх учинків, і житимете на землі, що Господь дав вам і батькам вашим від віків та до віків.
- ⁶ Не гонітеся за іншими богами, щоб їм служити й поклонятись їм, і не гнівіть мене ділами рук ваших, то й не нашлю на вас ніякого лиха.
- ⁷ Ви ж не слухали мене, - слово Господнє, -приводили мене до гніву ділами рук ваших, собі на лихо.
- ⁸ Тим то так говорить Господь сил: За те, що ви не слухали моїх слів,
- ⁹ пошлю й зберу всі племена північні, - слово Господнє, - навколо Навуходоносора, царя вавилонського, мого раба, і приведу їх на цю землю й на її мешканців та на всі сусідні народи, і вигублю їх дощенту, а й зроблю їх страхом, сміховищем та вічною наругою.
- ¹⁰ Я знищу в них голос радощів і голос веселощів, спів молодого та спів молодії. Втихнуть жорна, погасне на каганцях світло.
- ¹¹ Уся ця земля стане пустинею й руїною, і служитимуть ці народи вавилонському

цареві 70 років.

12 А як упливе 70 років, я покараю вавилонського царя і той народ, - слово Господнє, - за їх несправедливість, а й Халдейську землю, ще й зроблю її вічною пустинею.

13 Я наведу на цю землю усе те, що проти неї проголосив був, усе написане у цій книзі, що пророкував Єремія про всі народи.

14 Але й їх поневолять могутні народи й великі царі, і я відплачу їм за їхніми вчинками й за ділами рук їхніх.»

15 Так бо сказав мені Господь, Бог Ізраїля: «Візьми цей келех з вином гніву з моєї руки й напій з нього всі народи, до яких я тебе посилаю.

16 Нехай п'ють і заточуються, і туманіють перед мечем, що я зішлю на них.»

17 І взяв я келех з руки Господньої й напоїв всі народи, до яких послав мене Господь:

18 Єрусалим і міста юдейські, царів їхніх і князів їхніх, щоб з них зробити пустку, сміховисько й прокляття, як воно тепер уже сталося;

19 фараона, єгипетського царя, з його слугами, з його князями й усім його народом;

20 і увесь мішаний народ, і всіх царів Уц-землі, і всіх царів Філістимлянської землі, і Аскалон, і Газу, і Екрон, і останки Ашдоду;

21 Едома й Моава, і потомство Аммона;

22 і всіх царів тирських, і всіх царів сидонських, і царів над островами по тім боці моря;

23 Дедана й Тему, і Буза, і всіх, що голять собі скроні;

24 і всіх царів арабських, і всіх царів мішаних народів, що живуть у пустині;

25 і всіх царів зімрійських, і всіх царів еламських, і всіх царів мідянських;

26 і всіх царів північних чи близьких, чи далеких один від одного, - і всі царства, що на землі. А цар шешахський вип'є після них.

27 Ти скажеш їм: «Так говорить Господь сил, Бог Ізраїля: Пийте й упивайтесь, щоб аж нудило вас, та падайте, щоб більше вже не встати від меча, який я зішлю на вас.

28 Коли ж відмовлятимуться брати келех із твоїх рук, щоб випити, то скажи їм: Так говорить Господь сил: Мусите пити!

29 Ось бо я починаю насилати лихо на це місто, що носить моє ім'я, а ви б то zostались не покарані? Ні, кара не мине й вас, бо я сам прикличу меч на всіх мешканців землі, - слово Господа сил!

30 Ти ж проречеш їм усі ці слова і скажеш їм: Господь гримить з висоти, з святого житла свого дає свій голос. Він рикає страхітливо проти своєї пастви, він вигукує, мов ті, що грона топчуть, - до всіх живучих на землі.

31 Луна до кінців землі несеться, бо Господь над народами розправу вчиняє й творить суд над усяким тілом, і під меч віддає безбожних» - слово Господнє.

32 Так говорить Господь сил: «Лихо розійдеться від народу до народу, і здійметься велика буря з найдальших околиць землі.

33 Побитих від Господа буде того часу від краю землі й до краю; не плакатимуть за ними, не підбиратимуть їх, ані ховатимуть, - погноєм будуть вони лежати на обличчі землі.»

34 Гукайте, пастирі, кричіть, качайтесь у поросі, проводирі отари, бо ваші дні виповнилися для вистинання, поляжете бо, як барани добірні.

35 І пастирям прибіжища не буде, ані рятунку проводирям отари.

36 Ось голос пастирів лине, жалібний плач проводирів отари, бо Господь спустошив їхнє пасовисько.

³⁷ Зруйновано затишні луки палким гнівом Господнім.

³⁸ Лев покидає барліг свій, і земля обертається на пустиню від згубного меча й від Господнього гніву палкого.

РОЗДІЛ: 26

На початку царювання юдейського царя Йоакима, сина Йосії, надійшло таке слово від Господа:

² «Так говорить Господь: Стань на подвір'ї Господнього дому й промов до збору людей з міст юдейських, що приходять поклонитись у Господньому домі, усі слова, що повелю тобі сказати їм; не пропусти ні слова.

³ Може, послухають та й зверне кожен від своєї лихої дороги, і тоді я відведу те лихо, що задумав був наслати на них за лихі їхні вчинки.

⁴ Говори до них: Так каже Господь: Якщо ви не послухаєте мене, щоб ходити в моїм законі, що я поставив був перед вами,

⁵ щоб слухати слів слуг моїх пророків, що я раз-у-раз до вас невпинно посилаю, дарма, що ви їх не слухаєте, -

⁶ то я з домом цим учиню, як із Шіло, а місто це віддам на прокляття усім народам землі.»

⁷ Священики, пророки й увесь народ чули, як Єремія говорив ці слова в Господньому домі.

⁸ Коли ж Єремія закінчив говорити все те, що Господь звелів йому сказати до всього народу, ухопили його священики, пророки й увесь народ, кричавши: «Кінець тобі!

⁹ Навіщо пророкуєш ім'ям Господнім, мовляв, із домом цим станеться те, що з Шіло, а місто це спустіє, збезлюдніє?» І зібрався весь народ у домі Господнім на Єремію.

¹⁰ Довідавшись князі юдейські про те, поприходили до Господнього дому та й посідали коло входу в новій брамі Господнього дому.

¹¹ Тоді священики й пророки промовили так до князів і до всього народу: «Смертельний вирок належиться цьому чоловікові, він бо пророкує проти цього міста, як те самі ви чули на власні вуха.»

¹² Єремія ж так відповів до всіх князів і до всього народу: «Господь послав мене пророкувати проти цього дому й проти цього міста всі ті слова, що ви чули.

¹³ Тим то направте ваші путі й ваші вчинки, слухайте голос Господа, Бога нашого, і Господь відведе те лихо, що виповів був на вас.

¹⁴ Щождо мене, то ось я - в руках ваших. Чиніте зо мною, що на погляд ваш добре й праве.

¹⁵ Тільки зятяйте собі гаразд, що коли вб'єте мене, то безвинну кров накличете на себе й на це місто та й на його мешканців, бо Господь справді послав мене до вас проректи всі ці слова до вух ваших.»

¹⁶ Тоді князі й увесь народ промовили до священиків та пророків: «Цей чоловік не заслужив на смертний вирок, бо він промовляв до вас ім'ям Господа, Бога нашого.»

¹⁷ Та й деякі з старших людей у країні виступили й сказали до всього зібраного народу:

¹⁸ «Міхей з Морешету пророкував за юдейського царя Єзекії та й промовив був до всього юдейського народу: Так каже Господь сил: Сіон буде розораний, як поле, Єрусалим стане румовищем, а гора, де храм, стане залісною!

- ¹⁹ Хіба ж убив його за те Єзекія, цар юдейський, та ввесь Юда? Чи не мали вони страху перед Господом і не вблагали обличчя Господнє так, що він відвів те лихо, яким загрозив був їм? А ми мали б накликати лихо велике на наші душі?»
- ²⁰ Пророкував ще й другий во ім'я Господнє, Урія, син Шемаї, з Кіріят-Єаріму. Пророкував віч проти цього міста й проти цієї країни якраз тими словами, що й Єремія.
- ²¹ Почув його слова цар Йоаким з усіма своїми вельможами й князями, і намагався цар його вбити, але Урія довідався про те й, сполоханий, утік та й прибув у Єгипет.
- ²² Та цар Йоаким послав людей у Єгипет: Елнатана, сина Ахбора, та інших з ним.
- ²³ Узяли вони Урію з Єгипту та й привели до царя Йоакима, а той звелів стягти його мечем та й кинути труп його на кладовищі для простих людей.
- ²⁴ Однак, Ахікам, син Шафана, заступився за Єремію, тож не видано його народові на смерть.

РОЗДІЛ: 27

На початку царювання юдейського царя Седекії, сина Йосії, надійшло таке слово до Єремії від Господа.

- ² Так говорить до мене Господь: «Зроби собі поворотку й ярмо та й наклади собі на шию.
- ³ І пошли цареві едомському і цареві моавському, й амонському, й цареві тирському, та й цареві сидонському через послів, що поприходили в Єрусалим до Седекії, царя юдейського,
- ⁴ і накажи їм промовити володарям їхнім наступне: Так говорить Господь сил, Бог Ізраїля: Ось як скажіть володарям вашим:
- ⁵ Я створив мою великою силою і простягнутою рукою землю, чоловіка й звірину по всій землі, і віддаю її, кому хочу.
- ⁶ Нині ж я даю усі ці країни в руки слугі моєму Навуходоносорові, цареві вавилонському, ба й звірів польових даю йому на послугу.
- ⁷ Та й усі народи будуть служити йому й синові його та й синові його сина, докіль прийде час і на його землю, і тоді могутні народи й великі царі його поневолять.
- ⁸ А коли якийсь народ або царство не схоче служити йому, тобто Навуходоносорові, вавилонському цареві, і не підхилить свою шию під ярмо вавилонського царя, то я скараю той народ мечем, голодом та чумою, - слово Господнє, - аж поки його не видам в його руки.
- ⁹ Тим то не слухайте ваших пророків і ваших вісунів ні ваших сновидців, ні ваших знахурів, ні ваших ворожбитів, що запевняють вас, кажучи: Не будете служити вавилонському цареві.
- ¹⁰ Бо вони пророкують вам неправду, щоб вигнати вас із вашої землі; та й я повикидаю вас, і ви загинете.
- ¹¹ Народові ж, який підхилить свою шию в ярмо вавилонському цареві і який йому служитиме, я дам спокій на його землі, - слово Господнє, - він буде її плекати й на ній жити.»
- ¹² Та й Седекії, юдейському цареві, я говорив усі ті слова: «Дайте ваші шиї в ярмо вавилонському цареві й служіть йому та його народові, і тоді будете жити.
- ¹³ Навіщо гинути тобі самому й твоєму народові від меча, голоду й чуми, як це

загрозив Господь тим народам, які не схочуть служити вавилонському цареві?

14 Не зважайте на слова тих пророків, що вам кажуть: Не будете служити вавилонському цареві; вони бо вам неправду пророкують.

15 Не посилав бо я їх, - слово Господнє, - і вони пророкують моїм ім'ям неправду, щоб я вас попроганняв і щоб ви загинули, - ви з вашими пророками, що вам пророкують.»

16 Та й до священиків і до всього цього народу промовляв я: «Так говорить Господь: Не слухайте слів ваших пророків, що пророкують вам і кажуть: Ось незабаром повернеться посуд Господнього дому з Вавилону! Вони бо неправду вам пророкують.

17 Не слухайте їх, а служіть вавилонському цареві, то й зостанетесь живими. Навіщо ж доводити це місто до руїни?

18 Коли ж вони пророки і коли є в них слово Господнє, то нехай ублагають Господа сил, щоб той посуд, що залишився в домі Господньому і в палатах юдейського царя та в Єрусалимі, не перевезено в Вавилон.

19 Так бо говорить Господь сил про стовпи і про мідяне море, і про підніжки та й про решту начиння, яке лишилося ще в цьому місті,

20 яке не позабирав Навуходоносор, вавилонський цар, коли відводив юдейського царя Єхонію, сина Йоакима, з Єрусалиму в Вавилон з усіма вельможними Юдеї та Єрусалиму.

21 Так бо говорить Господь сил, Бог Ізраїля, про посуд, що залишився в Господнім домі і в палаці юдейського царя і в Єрусалимі:

22 - У Вавилон вивезуть його і там він буде до того часу, поки я навідаюся до них, - слово Господнє, - і введу їх та й знову приведу їх на це місце.»

РОЗДІЛ: 28

У тому ж році, на початку панування царя Седекії, юдейського царя, на четвертому році, у місяці п'ятому, промовив до мене пророк Ананія, син Аззура, з Гівеону, в домі Господньому, при священиках та при всім народі:

2 «Так говорить Господь сил, Бог Ізраїля: Розіб'ю ярмо вавилонського царя!

3 Через два роки поверну у це місце все начиння Господнього дому, що забрав Навуходоносор, вавилонський цар, із цього місця й переніс у Вавилон.

4 Та й юдейського царя Єхонію, сина Йоакима, і всіх юдейських полонених, що позаймано їх у Вавилон, поверну у це місце, - слово Господнє, - бо я розіб'ю кормигу вавилонського царя.»

5 І відповів пророк Єремія до пророка Ананії при священиках і при всьому народі, що стояли в домі Господнім.

6 І сказав пророк Єремія: «Нехай дійсно так станеться! Нехай так учинить Господь, нехай Господь справдить твої слова, що ти прорік єси й нехай поверне у це місце посуд Господнього дому й усіх полонених з Вавилону!

7 Однак же вислухай добре оце слово, що я скажу при тобі й при всіх людях:

8 Ті пророки, що виступали поперед мене й поперед тебе з давніх-давен, пророкували супроти сильних країн і великих царств війну, нещастя й пошесть.

9 Щождо пророка, що віщує добробут, то тільки, коли слово його справджувалось, визнавано його за пророка, якого справді послав Господь.»

10 Тоді пророк Ананія зняв з шиї ярмо у пророка Єремії та й поламав його.

11 І промовив Ананія при всіх людях: «Так говорить Господь: Ось так за два роки я

розіб'ю кормигу Навуходоносора, вавилонського царя, на шиї в усіх народів!» І пішов пророк Єремія своєю дорогою.

¹² Після того, як пророк Ананія поламав ярмо з шиї Єремії, надійшло таке слово Господнє до пророка Єремії:

¹³ «Іди й скажи Ананії: Так говорить Господь: Ти поламав ярмо дерев'яне, а замість нього я зроблю кормигу залізну.

¹⁴ Так бо говорить Господь сил, Бог Ізраїля: Я накладу залізне ярмо на шиї цим народам, щоб служили Навуходоносорові, вавилонському цареві, і вони служитимуть йому. Навіть польового звіря я передам йому.»

¹⁵ І сказав пророк Єремія до пророка Ананії: «Слухай лишень, Ананіє: Господь не посилав тебе, і ти підводиш цей народ покладатись на неправду.

¹⁶ Тим то так говорить Господь: Ось я викину тебе з землі; ще цього року вмирати, бо говорив єси всупереч Господові.»

¹⁷ І справді помер пророк Ананія того ж року, сьомого місяця.

РОЗДІЛ: 29

Ось слова того листа, що його послав був пророк Єремія з Єрусалиму до залишків старших у неволі, до священиків і до пророків та до всього народу, переселеного Навуходоносором, вавилонським царем, із Єрусалиму в Вавилон.

² Це було після того, як цар Єхонія і цариця-мати, і скопці, і князі юдейські та єрусалимські, та ковалі і слюсарі вийшли з Єрусалиму.

³ А послав він його через Елеасу, сина Шафана, та Гемарію, сина Хілкії, яких Седекія, цар юдейський, послав у Вавилон до Навуходоносора, царя вавилонського. У нім стояло:

⁴ «Так говорить Господь сил, Бог Ізраїля, до всіх виселенців, що я переселив з Єрусалиму у Вавилон:

⁵ Будуйте дома та й живіть у них; насаджуйте сади й їжте плоди їхні.

⁶ Беріть жінок і родіть синів та дочок; та й сином вашим беріть жінок, а дочок ваших віддавайте заміж, щоб народжували синів та дочок, щоб ви намножились там, а не меншали.

⁷ Дбайте про благо тієї землі, куди я вас виселив, і молітесь за неї Господеві, бо в її добробуті - і ваше щастя.

⁸ Так бо говорить Господь сил, Бог Ізраїля: Не давайте себе ошукувати вашим пророкам, що між вами, та вашим віщунам, і не зважайте на сни ваші, що вам сняться.

⁹ Неправду пророкують вони вам ім'ям моїм; не посилав я їх, - слово Господнє.

¹⁰ Так бо говорить Господь: Як виповняться 70 років, призначених для Вавилону, я навідаюсь до вас і здійснию моє прихильне про вас слово та й поверну вас на це місце.

¹¹ Бо я свідомий моїх щодо вас задумів, - слово Господнє, - задумів щастя, а не лиха, щоб забезпечити вам надійне майбуття.

¹² І коли ви візвете до мене та прийдете помолитись до мене, я вислухаю вас.

¹³ І коли шукатимете мене, знайдете, як тільки шукатимете мене всім серцем вашим.

¹⁴ Я покажусь вам, - слово Господнє, - зміню на краще вашу долю і позбираю вас з-поміж усіх народів і з усіх околиць, куди вас був повиганяв, - слово Господнє, - і знову

приведу вас на те місце, звідки вас виселив.

15 Ви кажете: Господь пробудив для нас пророків у Вавилоні.

16 Ось як говорить Господь про царя, що сидить на Давидовому престолі, і про всіх людей, що живуть у цьому місті, - ваших братів, що не пішли з вами на виселення.

17 Так говорить Господь сил: Ось я наведу на них меч, голоднечу й чуму; вчиню їх такими, як оті гнилі смокви, такі погані, що не можна й їсти.

18 Гонитимуся за ними з мечем, голоднечею й чумою, створю з них жах для всіх царств на землі прокляття, дивовижу, сміховище й наругу для всіх народів, до яких їх повиганяю,

19 за те, що вони не слухали слів моїх, - слово Господнє - хоч я їм раз-по-раз невинно посилав слуг моїх пророків, вони ж не слухали, - слово Господнє.

20 Ви ж, усі виселенці, що я виселив з Єрусалиму в Вавилон, слухайте слово Господнє!»

21 Так говорить Господь сил, Бог Ізраїля, про Ахава, сина Колаї, і про Седекію, сина Маасеї, що пророкують вам неправду моїм ім'ям: «Я віддам їх у руки Навуходоносорові, вавилонському цареві, і він скарає їх на смерть у вас на очу.

22 І впровадяться після них для всіх юдейських виселенців у Вавилоні такий звичай проклинати: Нехай тобі Господь таке вчинить, як ото Седекії та Ахавові, що їх Навуходоносор, вавилонський цар, спік на вогні. -

23 Бо вони в Ізраїлі коїли безчестя, з жінками ближніх своїх перелюб творили та моїм ім'ям говорили слова неправди, чого я їм не заповідав. Я знаю про це добре, сам я свідок тому», - слово Господнє.

24 «До Шемаї ж Нехламія промов:

25 Так говорить Господь сил, Бог Ізраїля: Ти посилав від свого імени листи до всього народу в Єрусалимі й до священика Софонії, сина Маасеї, та й до всіх священиків, і писав,

26 мовляв, Господь настановив тебе священиком замість священика Йояди, щоб ти наглядав у Господнім домі за кожним несамовитим, який хоче пророкувати, та щоб забивав такого в кайдани й колодки.

27 Чом же ти ото не заборониш Єремії з Анатоту пророкувати в вас?

28 Він же бо прислав і до нас у Вавилон сказати: Неволья ще довго простягнеться; будуйте доми та й живіть у них; насаджуйте сади і їжте плоди їхні.»

29 Священик Софонія прочитав цей лист перед пророком Єремією.

30 І до пророка Єремії надійшло таке слово Господнє:

31 «Пошли до всіх виселенців сказати ось що: Так говорить Господь про Шемаю Нехламія: За те, що Шема пророкував вам, - а я ж його не посилав! - і підводив вас покладатися на неправду,

32 за те так говорить Господь: Я покараю Шемаю Нехламія та його потомків: не матиме він нікого, хто б жив серед цього народу і хто б зазнав добра, яке я вчиню своєму народові, - слово Господнє, - бо він говорив всупереч Господеві».

РОЗДІЛ: 30

Слово, що надійшло до Єремії від Господа:

2 «Так говорить Господь, Бог Ізраїля: Запиши собі в книзі всі слова, що я сказав тобі.

3 Ось бо надходить час, - слово Господнє, - коли я зміню долю мого народу Ізраїля та

Юди, - слово Господнє, - і приведу їх назад у землю, що вділив був їхнім отцям, і вони її посядуть.»

⁴ Ось ті слова, що Господь сказав про Ізраїля та про Юду:

⁵ «Так каже Господь: Я чую жахливий голос страху, не миру.

⁶ Розвідайтеся, гляньте: Чи то родить муж? Чому ж я бачу в усіх мужів руки на крижах, немов у породіллі? Чому обличчя в усіх змінилися, зблідли?

⁷ Горе! Страшний той день! Ще не було такого. Скрутний це час для Якова, хоч йому й прийде рятунок.

⁸ Того часу, - слово Господа сил, - я поламаю кормигу, що в нього на шиї і його кайдани порозбиваю. І він чужинцям більше не служитиме.

⁹ Вони служитимуть Господеві, Богові своєму, та Давидові, своєму цареві, що я пробуджу для них.

¹⁰ Ти ж не бійся, Якове, мій рабе, - слово Господнє, - і не лякайся Ізраїлю; врятую бо тебе з земель далеких, потомків твоїх із краю неволі, і Яків повернеться і житиме мирно й безпечно, тож ніхто його більш не непокоїтиме.

¹¹ Бо я з тобою, - слово Господнє, - щоб тебе врятувати. Я вигублю всі народи, що проміж ними тебе розкинув. Тебе ж не знищу. Я покараю тебе, але за законом, - без кари ж тебе не zostавлю.»

¹² Так бо говорить Господь: «Рана твоя не гоїться, синці твої болячі.

¹³ Ніхто не журиться перев'язати тобі рану, нема для тебе ні гоїння, ні вилікування.

¹⁴ Усі твої коханці тебе забули і не шукають тебе більше, бо я вдарив тебе, як б'є ворог, лютою карою за твою тяжку провину, за гріхів твоїх безліч.

¹⁵ Чого ж кричиш, що в ранах єси? Біль твій не вигоюється? Це ж за твою тяжку провину, за гріхів твоїх безліч вчинив я тобі це лихо.

¹⁶ Але й усі, що жеруть тебе, будуть пожерті; всі вороги твої - усі підуть у неволю, грабіжники твої будуть обдерті; всіх здирців твоїх на луп я видам.

¹⁷ Я перев'яжу твої рани і вигою тебе від болячки, - слово Господнє. А що відкинутим, Сіоне, тебе звано ще й занедбаним,

¹⁸ то так говорить Господь: Я поверну з неволі намети Якова, зглянусь на його оселі, міста постануть знову зо своїх розвалищ, і палаци стоятимуть на своїм місці.

¹⁹ І вийде від них подяка й веселий голос. Я їх namножу, не поменшу. Я їх прославлю, не зневажу.

²⁰ Сини їхні будуть як за днів давніх, громада їхня стоятиме передо мною твердо. Усіх же їхніх гнобителів я покараю.

²¹ І вийде князь їхній із їхнього лона і володар їхній з них самих постане. Я пригорну його, і він до мене прийде, бо й хто ж би зважився сам собою до мене приступити? - слово Господнє.

²² Ви будете моїм народом, я ж буду вашим Богом.

²³ Ось буревій Господній, гнів вибухнув, розбушувалась буря й ударила на голову безбожних.

²⁴ І не відвернеться палкий гнів Господній, покіль не вчинить, не виконає задумів серця свого. При кінці днів це стане вам зрозуміле.»

РОЗДІЛ: 31

«Того часу, - слово Господнє, -я буду Богом усім Ізраїлевим родам, а вони будуть моїм народом.»

2 Так говорить Господь: «Народ, що зберігся від меча, знайшов ласку у пустині. Ізраїль іде до спочинку свого.

3 Господь йому здалека з'явився: Я полюбив тебе відвічною любов'ю, тим і зберіг для тебе мою ласку.

4 Я знову тебе відбудую, і будеш відновлена, ізраїльська дівице. Знову хизуватимешся бубнами своїми й виступатимеш у веселім хороводі,

5 знову виноградників насадиш по горбах самарійських. Ті, що їх понасаджують, самі й збирати будуть.

6 Настане час, коли вартові будуть гукати по горах ефраїмських: Устаньте, та ходімо на Сіон до Господа, Бога нашого!»

7 Так бо говорить Господь: «Співайте радісно про Якова, вознесіте першого з-поміж народів! Хваліте голосно й промовляйте: Господь урятував народ свій, Ізраїля останок!

8 Ось я їх приведу з північної країни та й позбираю їх із крайсвіту. Між ними сліпий і кривий буде, вагітна й породілля разом. Великою громадою вони сюди повернуться.

9 З плачем вийшли вони, а я приведу їх утішених. До водяних потоків поведу їх, дорогою рівною, де не спотикнуться. Бо я - Ізраїлеві батько, й Ефраїм - мій перворідний.

10 Ось слухайте, народи, - слово Господнє, - оповістять далеким островам, скажіте: Той, який Ізраїля розсіяв, його збирає й зберігає як пастир своє стадо.

11 Бо Господь викупив Якова, вирятував з рук того, хто дужчий від нього.

12 І прийдуть і веселитимуться на височині сіонській, збігатимуться на Господні блага - пшеницю, вино й олію, - та до ягнят і до худоби; душа їхня буде, немов сад, напоєний водою, вони не клопотатимуться більше.

13 Тоді дівиця звеселиться у хороводі, а з нею юнаки та й старші. Я оберну печаль їхню на радість, утішу й звеселю їх по печалі їхній.

14 Душу священиків поживлю ситтю, народ мій насититься благом, - слово Господнє.»

15 Так говорить Господь: «У Рамі чути голосіння, лемент, гірке ридання: Рахиль плаче за дітьми своїми, розважитись не хоче, бо їх уже немає.»

16 Так говорить Господь: «Годі тобі вже ридати та голосити, хай очі твої сліз не проливають! Є бо нагорода за біль твій, - слово Господнє, - вони повернуться з ворожої країни.

17 Є ще надія для потомства твого, - слово Господнє, - діти твої повернуться у свої границі.

18 Чую я, чую стогін Ефраїма: Ти покарав мене, і я прийняв кару, мов той бичок неосвоєний; поверни мене, і я повернуся, ти бо - Господь, Бог мій.

19 Бо після того, як я відвернувся, я розкаюсь; і після того, як я схаменувся, то бив себе по стегнах. Я соромився й стидався, бо носив наругу юнацтва мого.

20 Чи не дорогий же в мене син Ефраїм? Чи не любя ж він дитина в мене, що кожного разу, як погрожу йому, всетаки згадую про нього? Тому зворушується супроти нього моє серце, і я зглянусь на нього, - слово Господнє.

21 Постав собі дороговкази, стовпи повкопуй. Зважай добре на дорогу, на путь, що ним ходила еси, - повертайся, Ізраїлева діво, повертайся у міста твої.

22 Докіль тобі блукати, зрадлива дочко? Господь бо сотворив нове на землі: жінка

шукає чоловіка!»

23 Так говорить Господь сил, Бог Ізраїля: «Ще й ці слова говоритимуть у землі Юдейській та по її містах, коли я зміню їхню долю: Нехай Господь тебе благословить, осідку справедливості, горо святая! -

24 І оселиться на ній Юда вкупі зо своїми всіма містами, хлібороби й ті, що за стадами ходять.

25 Бо я напою душу спрагнену й насичу кожну втомлену душу.»

26 Тут я прокинувся і подивився, і сон мій був мені солодкий.

27 «Ось прийдуть дні, - слово Господнє, - і я засію дім Ізраїля і дім Юди насінням людським і насінням скоту.

28 І як пильно я назирав за ними, щоб викорінити й зруйнувати, щоб розвалити й погубити та засмутити, так пильнуватиму, щоб їх відбудувати й насадити, - слово Господнє.

29 За тих часів не говоритимуть більше: Батьки їли зелений виноград, а на зубах у синів оскома!

30 Ні, кожний вмиратиме за свою провину. Кожен, хто їстиме зелений виноград, той й оскому на зубах матиме.

31 Ось прийдуть дні, - слово Господнє, - і я створю з домом Ізраїля та з домом Юди новий завіт.

32 Не такий завіт, який я заключив з їхніми батьками, коли взяв був їх за руку, щоб вивести з Єгипетського краю. Завіт той - мій завіт! - вони його зламали, хоч я був їхнім Владикою, - слово Господнє.

33 Ні, ось який завіт я створю з домом Ізраїля після тих днів, - слово Господнє: Вкладу закон мій у їхнє нутро і напишу його у них на серці. Я буду їхнім Богом, вони ж моїм народом.

34 Не буде більш один одного навчати, чи брат брата свого, казавши: Спізнайте Господа! Усі бо вони будуть мене знати, від найменшого й до найбільшого між ними, - слово Господнє, - я бо прощу їхню провину, гріха їхнього не згадуватиму більше.»

35 Так говорить Господь, який дав сонце, аби вдень світило, місяць і зорі, аби вночі світили, який підіймає море, аж ревуть його хвилі, - Господь сил його бо ім'я.

36 «Якщо закони ці колись передо мною захитаються, - слово Господнє, - тоді потомки Ізраїля перестануть бути передо мною народом повіки.»

37 Так говорить Господь: «Коли можна виміряти вгорі небо або дослідити внизу земні основи, то й я відкину ціле потомство Ізраїля за все те, що вони чинили, - слово Господнє.»

38 Ось прийдуть дні, - слово Господнє, - і відбудують знову це місто для Господа від Хананел-башти до Наріжних воріт.

39 І простягнуть знову землемірний шнур прямо до пагорба Гарев, а потім звернуть до Гоа.

40 І вся долина, з трупами й з попелом, і всі поля до Кедрон-поток, до рогу Кінської брами на сході - будуть святі Господеві. Не повалять їх більше, ні не зруйнують повіки.

РОЗДІЛ: 32

Слово, що надійшло до Єремії від Господа на десятому році Седекії, юдейського царя, - це був вісімнадцятий рік Навуходоносора.

² Тоді військо вавилонського царя облягло Єрусалим, пророк же Єремія був замкнений у тюремному дворі коло палацу юдейського царя.

³ А посадив його туди Седекія, цар юдейський, докорявши йому: «Чого ти пророкуєш та говориш: Так каже Господь: Ось я віддам це місто в руки вавилонському цареві, і він його завоює;

⁴ та й Седекія, юдейський цар, не уникне рук халдейських, бо його певно видадуть вавилонському цареві на поталу, і розмовлятиме він з ним устами до уст, і очі його будуть глядіти йому в очі;

⁵ і поведе він Седекію у Вавилон, і перебуватиме він там, аж покіль не навідаюсь до нього, - слово Господнє. Як будете ж воювати з халдеями, то не пощастить вам?»

⁶ І сказав Єремія: «Таке слово надійшло до мене:

⁷ Ось Ханамел, син Шаллума, дядька твого, йде до тебе сказати тобі: Купи моє поле в Анатоті, бо за тобою право викупу, щоб його придбати.

⁸ І прийшов мій небіж Ханамел, за словом Господнім, до мене в тюремний двір та й каже мені: Купи моє поле в Анатоті, що у Веніяминовій землі, бо за тобою право спадкоємства й право викупу. Купи його собі. Тоді я зрозумів, що це справді було слово Господнє.

⁹ І купив я поле в мого небожа Ханамела й одважив йому 17 срібних шеклів.

¹⁰ Списав я купівельну угоду, приклав печать, покликав на те свідків та й відважив на вазі срібло.

¹¹ А тоді взяв купівельний запис запечатаний і запис відкритий, за законом та уставом,

¹² та й передав купівельний запис Варухові, синові Нерії, сина Махсеї, перед моїм небожем Ханамелом і при свідках, що підписали купівельний запис, і при всіх юдеях, що були у тюремному дворі,

¹³ і наказав Варухові прилюдно:

¹⁴ Так говорить Господь сил, Бог Ізраїля: Візьми ці записи, цей запечатаний купівельний запис і цей відкритий та й поклади їх у глиняну посудину, щоб він там міг зберегтись довго.

¹⁵ Так бо говорить Господь сил, Бог Ізраїля: Будуть колись знову купувати дома й поля ще й виноградники у цій землі.

¹⁶ І, передавши Варухові, синові Нерії, купівельний запис, помоливсь я так до Господа:

¹⁷ Господи Боже! Ти сотворив небо й землю великою силою твоєю й простягнутою рукою твоєю. Для тебе нема нічого неможливого!

¹⁸ Ти подаєш милостиню тисячам і караєш гріхи батьків у лоні їхніх дітей. Ти, Боже, великий та могутній, ім'я якого - Господь сил,

¹⁹ великий у намірах і потужний у ділах. Очі твої відкриті на всі стежки людських дітей, щоб воздати кожному за його поведінкою й за плодами його вчинків;

²⁰ ти, що творив знаки й чудеса в Єгипетській землі та й по цей день твориш в Ізраїлі і на всіх людях, і звеличив еси своє ім'я, як воно й є нині.

²¹ Ти вивів народ свій Ізраїля з Єгипетської землі, при знаках і чудесах, потужною рукою і простягнутим раменом, і превеликим страхом,

²² і дав еси їм цю землю, яку клявся дати батькам їхнім, - землю, що тече молоком та

медом.

23 Вони прийшли й заволоділи нею, але голосу твого не слухали, ані не чинили за законом, а й нічого з того, що заповідав еси їм, не сподіяли; тоді ти послав на них усе це лихо.

24 Ось облогові вежі сягають аж до міста, щоб здобути його. Місто, спустошене мечем, голодом і чумою, впаде у руки халдеям, що воюють проти нього. Те, що ти говорив був, здійснюється, як ти й сам бачиш.

25 А ти, Господи Боже, сказав мені: Купи собі поле за гроші та візьми свідків, - а тим часом місто переходить до рук халдеям!»

26 І надійшло до мене таке слово Господнє:

27 «Ось я - Господь, Бог усякого тіла. Чи ж може бути щось для мене неможливим?

28 Тим то так говорить Господь: Ось я віддаю це місто в руки халдеям та в руки Навуходоносорові, вавилонському цареві, і він його здобуде.

29 І халдеї, що воюють проти цього міста, вломляться й підпалять це місто і пустять його димом разом з домами, що на їхніх покрівлях воскурювано кадило Ваалові та возливано ливні жертви чужим богам, щоб доводити мене до гніву.

30 Бо сини Ізраїля й сини Юди вже змолodu чинили зло на очу в мене, сини Ізраїля ділами рук своїх тільки приводили мене до гніву, - слово Господнє!

31 Хіба що лише на гнів мені та на прикрість стояло це місто з того часу, як його збудовано, аж по цей день; тож я відкину його від мого обличчя

32 за все зло синів Ізраїля та синів Юди, що вони на гнів мені чинили, - самі вони, царі їхні, князі їхні, священики їхні, пророки їхні, мужі юдейські й мешканці єрусалимські.

33 Обернулись до мене плечима, а не обличчям, і коли я навчав їх раз-у-раз старанно, вони мене не слухали, науки не приймали.

34 Ба й у храмі, що носить моє ім'я, виставили свої гидоти, щоб осквернити його.

35 Вони спорудили Ваалові узвишшя в долині Бен-Гіннома, щоб проводити через вогонь своїх синів та своїх дочок на честь Молоха, чого я не велів їм, і що мені й на думку не спадало, - щоб чинили таку гидоту та Юду до гріха приводили.

36 Тим то нині так говорить Господь про це місто, що про нього твоя мова: Мечем, голодом і чумою віддається це місто в руки вавилонському цареві.

37 Та ось я позбираю їх знову з усіх земель, куди я їх повиганяв був у моєму гніві, у моїм пересерді й у моїм великім обуренні та й повернуться вони назад на це місце, і я дам їм жити у безпеці.

38 Тоді будуть вони моїм народом, я ж буду їхнім Богом.

39 Я дам їм друге серце й другу путь, щоб вони постійно мали страх супроти мене, на добро їм же самим і на добро їхнім дітям по них.

40 Я заключаю з ними вічний завіт: не одвернусь від них, буду їм добро чинити і вкладу їм у серце страх супроти мене, щоб вони від мене не відвернулись більше.

41 Я буду радий їм добро чинити і насаджу їх на стало у цій землі, від усього мого серця і від усієї моєї душі.»

42 Так бо говорить Господь: «Як послав я на цей народ усе те тяжке лихо, так посилятиму на них усі ті блага, що їм обіцяв.

43 І знову купуватимуть поля у цій землі, про яку ви кажете: Це пустиня без людей і без худоби, її віддано халдеям на поталу.

44 І будуть купувати поля за гроші й записувати їх у книги, і печать прикладати, і

брати свідків у Веніяминовій землі і в єрусалимських околицях, та й по містах Юди і по містах у горах, а й по містах на поділлі й по містах на південь, бо я зміню їхню долю», - слово Господнє.

РОЗДІЛ: 33

1 надійшло знову слово Господнє до Єремії, ще як він був замкнений у тюремному дворі:

2 «Так говорить Господь, що сотворив землю, що обладнав й утвердив її, - Господь ім'я йому:

3 Візви до мене, і я обізвусь і об'явлю тобі велике і незбагненне, чого ти досі не знав.

4 Бо так говорить Господь, Бог Ізраїля, про будинки в цьому місті та про палати царів юдейських, що будуть зруйновані: Проти валів та гостроколів

5 будуть воювати з халдеями, але хіба лиш на те, щоб наповнити місто трупами тих, яких я повбиваю в моїм гніві та у моїм обуренні і від яких я сховав моє обличчя з-за всієї їхньої злоби.

6 Ось я натягну нову шкіру на їхні рани, вигою їх, уздоровлю їх, дам їм глибокий мир і безпеку.

7 Я зміню долю Юди та долю Ізраїля і відбудую їх, як перше.

8 Очищу їх від усякої їхньої провини, якою вони згрішили супроти мене, і прощу їм усі їхні неподобства, якими вони завинили передо мною, відступивши від мене.

9 І Єрусалим буде для мене ім'ям радості, похвалою та славою перед усіма народами на землі, як почують про всі блага, які я їм учиню. Вони злякаються і затремтять перед усім тим добром і всім тим щастям, яким я їх наділю.

10 Так говорить Господь: На цім місці, про яке ви кажете: Спустошене воно, ні людини, ні скотини, - по містах юдейських та по вулицях єрусалимських, що запустили, що без людини й без скотини, -

11 знову буде чути радісний та веселий гомін, співи молодого й молодої та голос тих, що, приносивши подячні жертви у храм Господній, мовлятимуть: Хваліте Господа сил, бо Господь благий, бо милість його повіки! Бо я зміню долю цієї землі, як то було перше, - слово Господнє.»

12 Так говорить Господь сил: «На цьому місті, що запустило, що без людини, без скотини, - постануть знову пасовиська, де пастухи гнатимуть череди на відпочинок.

13 По містах у горах, і по містах на поділлі, і по містах на півдні, й у Веніяминовій землі і в околицях єрусалимських та й по містах юдейських знову переходитимуть вівці попід руки того, хто їх рахує, - слово Господнє.

14 Ось настануть дні, - слово Господнє, - і я здійснию те добре слово, що сказав про дім Ізраїля та про дім Юди.

15 Тих днів і того часу зрощу для Давида пагін правди, що вчинить суд у країні й справедливість.

16 Того часу Юда спасеться, Єрусалим житиме в безпеці. І дадуть ім'я йому: Господь - наша справедливість!

17 Так бо говорить Господь: Не переведеться у Давида потомок, що сидітиме на престолі дому Ізраїля,

18 та й у священиків і в левітів не переведеться муж, що стоятиме передо мною, щоб повсякчасно чинити всепалення, воскурювати приносини й споряджати жертви кожного дня.»

- ¹⁹ І надійшло до Єремії таке слово Господнє:
- ²⁰ «Як не можете скасувати моєї умови з днем, і моєї умови з ніччю, щоб день і ніч не чергувались своєчасно,
- ²¹ так не можна скасувати моєї умови з рабом моїм Давидом, щоб не було в нього наслідника царя на його престолі, а й зо священниками та левітами, слугами моїми.
- ²² Як воїнство небесне, якому нема ліку, і як пісок морський, якому нема міри, так розмножу потомство раба мого Давида й левітів, що мені служать.»
- ²³ І надійшло до Єремії таке слово Господнє:
- ²⁴ «Чи ти не чуєш, що ті люди говорять: Таж ті дві родини, що Господь собі вибрав, він їх відкинув! Тим вони й нехтують народ мій, наче б він не був більше в їхніх очах народом!»
- ²⁵ Так говорить Господь: «Якщо нема моєї умови з днем і ніччю, і я не встановив законів неба та землі,
- ²⁶ то й потомство Якова й Давида, раба мого, я відкину й не братиму більш з його роду володарів над потемками Авраама, Ісаака та Якова! Але я зміню їхню долю й змилюсерджуся над ними.»

РОЗДІЛ: 34

Слово, що надійшло від Господа до Єремії тоді, як Навуходоносор, цар вавилонський, і все його військо й усі царства землі, піддані під його руку, ще й усі народи воювали проти Єрусалиму і збірноти його міст:

- ² «Іди й промов до Седекії, царя юдейського, і скажи йому ось що: Так говорить Господь: Ось я віддам це місто у руки цареві вавилонському, і він спалить його.
- ³ І ти сам не уникнеш його рук, і тебе таки впіймають, і віддадуть йому в руки, й очі твої дивитимуться в очі цареві вавилонському, і говоритиме з тобою устами до уст, і підеш у Вавилон.
- ⁴ Тож вислухай слово Господнє, Седекіє, царю юдейський! Так говорить про тебе Господь: Ти не втреш від меча!
- ⁵ Ти помреш у мирі; і як по твоїх предках, перших царях, палено пахощі, так і по тобі палитимуть і голоситимуть: Ой, володарю! - бо я тобі це кажу», - слово Господнє.
- ⁶ І переповів Єремія усі ці слова Седекії, юдейському цареві, в Єрусалимі.
- ⁷ Тим часом військо царя вавилонського воювало проти Єрусалиму, проти інших міст юдейських, що ще цілі залишились і проти Лахішу та Азеки; одні бо ці й zostалися з міст юдейських - міста-твердині.
- ⁸ Слово, що надійшло від Господа до Єремії після того, як цар Седекія вчинив умову з усім народом у Єрусалимі, щоб оповістити звільнення.
- ⁹ щоб кожен пустив на волю раба свого єврея й свою рабиню єврейку, щоб ніхто вже не тримав у рабстві юдея, брата свого.
- ¹⁰ І згодились усі князі й усі люди, що уклали умову, аби пустити на волю своїх рабів і своїх рабинь, аби ніхто вже не тримав їх у рабстві; і пристали на це й повипускали.
- ¹¹ Опісля ж спохопились і запалися брати назад рабів і рабинь, що їх були пустили на волю, і поробили їх знову невольниками та невольницями.
- ¹² І надійшло таке слово Господнє до Єремії:
- ¹³ «Так говорить Господь, Бог Ізраїля: Я заключив був союз із вашими батьками, як вивів їх з Єгипетської землі, з дому неволі, і установив:

- ¹⁴ Як упливе 7 років, кожний з вас відпустить на волю свого брата єврея, що тобі продано. Шість літ нехай він тобі служить, а потім пусти його від себе на волю. Але батьки ваші не слухали мене й не прихилили свого вуха.
- ¹⁵ Нині ви навернулись і були вчинили праведне перед моїми очима, оповістивши кожен волю ближньому своєму; ви заключили союз передо мною в домі, що носить моє ім'я.
- ¹⁶ Опісля ж передумали й збезчестили моє ім'я, забравши назад кожен свого раба і свою рабиню, що пустили були на волю, на їхнє бажання, і зробили їх знову вашими рабами й вашими рабинями.
- ¹⁷ Тим то так говорить Господь: Ви не послухали мене, як мовилося про те, щоб кожен оповістив волю братові своєму й ближньому своєму; за те ж і я, - слово Господнє, - звільняю вас і на меч вас віддаю, на чуму, на голод, а й зроблю вас страховиськом по всіх царствах на землі.
- ¹⁸ Тих же, що порушили мою умову та не додержали слів угоди, яку заключили були передо мною, я вчиню, як того тельця, що вони його розтяли надвоє, щоб пройти між його половинами.
- ¹⁹ Князів юдейських та князів єрусалимських, скопців й священників та й увесь люд країни, що проходили між половинами тельця,
- ²⁰ я видам у руки їхнім ворогам і в руки тим, що чигають на їхнє життя; трупи їхні будуть поживою птаству небесному й дикому звірені.
- ²¹ Та й Седекію, царя юдейського, і князів його видам у руки ворогам їхнім і в руки тим, що чигають на їхнє життя, і на поталу військові царя вавилонського, що тепер відступило від вас.
- ²² Ось я повелю, - слово Господнє, - і заверну їх до цього міста, і вони нападуть на нього й здобудуть його ще й сплять. Міста юдейські оберну я на безлюдну пустиню.»

РОЗДІЛ: 35

Слово, що надійшло від Господа до Єремії за юдейського царя Йоакима, сина Йосії:

- ² «Піди до родини Рехавіїв, поговори з ними та й приведи їх до Господнього дому в одну світлицю і дай їм випити вина.»
- ³ І взяв я Язанію, сина Єремії, сина Хавацінії, з його братами й з усіма його синами та всю родину Рехавіїв
- ⁴ та й привів їх до дому Господнього, у світлицю синів Ханана, сина Ігдалії, Божого чоловіка; яка була коло князівської світлиці, над світлицею Маасеї, сина Шаллума, одвірного.
- ⁵ І поставив я перед родиною Рехавіїв повні келехи вина й чаші та й промовив до них: «Пийте вино!»
- ⁶ Та вони відказали: «Вина ми не п'ємо, бо Йонадав, син Рехава, наш предок, нам наказав: Не пийте вина ні ви самі, ні діти ваші повіки.
- ⁷ Та й домів не будуйте і нічого не сійте, і виноградників не насаджуйте, і не майте їх, а живіте у шатрах поки віку вашого, щоб могли довго прожити на землі, де ви лише приходні.
- ⁸ То ми й послухались наказу предка нашого Йонадава, сина Рехава, в усьому, що він повелів нам: Не пити вина поки віку нашого, - ми й жінки наші, сини наші й дочки наші -

- ⁹ та не будувати хат, де б жити; і нема в нас ні виноградників, ні поля, ні засіву.
- ¹⁰ Живемо ми в шатрах і слухаємось та чинимо усе, що повелів нам предок наш Йонадав.
- ¹¹ Як же напав на цю країну Навуходоносор, цар вавилонський, тоді сказали ми собі: Нумо підемо в Єрусалим, щоб рятуватись від сирійського війська та халдейського війська. І так ото ми тепер живемо в Єрусалимі.»
- ¹² І надійшло таке слово Господнє до Єремії:
- ¹³ «Так говорить Господь сил, Бог Ізраїля: Іди та скажи мужам юдейським і мешканцям єрусалимським: Невже ж ви не візьмете для себе з того науки - слухатися моїх слів? - слово Господнє!
- ¹⁴ Наказ Йонадава, сина Рехава, що повелів своїм потомкам не пити вина, виконується; і вони не п'ють його по цей день, бо слухаються наказу предка свого. Мене ж, який говорив вам безнастанно, - мене ви не слухали.
- ¹⁵ Я посилав до вас раз-по-раз, невтомно всіх рабів моїх, пророків, і говорив: Зверніте бо кожен зо своєї лихої дороги та направте ваші вчинки; не ходіте за іншими богами, щоб їм служити, то й житимете на землі, яку я дав був вам і батькам вашим. Та ви не нахиляли вуха й не слухали мене.
- ¹⁶ Отак потомки Йонадава, сина Рехава, дотримали наказ предка свого, що він їм дав був, а народ цей мене не слухає.
- ¹⁷ Тим то так говорить Господь, Бог сил, Бог Ізраїля: Ось я пошлю на Юдею та на мешканців єрусалимських усе те лихо, яким я загрозив їм, за те, що коли я говорив їм, вони не слухали, коли кликав їх, вони не озивались.»
- ¹⁸ До родини ж Рехавіїв сказав Єремія: «Так говорить Господь сил, Бог Ізраїля: За те, що ви послухались наказу Йонадава, предка вашого, і пильнували всі накази та чинили все, як він повелівав,
- ¹⁹ за те - так говорить Господь сил, Бог Ізраїля - у Йонадава, сина Рехава, не переведеться ніколи потомок, що стоятиме перед моїм обличчям.»

РОЗДІЛ: 36

На четвертому році юдейського царя Йоакима, сина Йосії, надійшло таке слово від Господа до Єремії:

- ² «Візьми сувій та й посписуй у ньому всі слова, що я тобі говорив про Ізраїля й про Юду, і про всі народи з того часу, як я почав промовляти до тебе, з часів Йосії, та й по цей день.
- ³ Може, дім Юди, почувши про всі нещастя, що я мав на думці на них наслати, відвернеться кожен від своєї лихої дороги, то я й прощу їхню провину та їхній гріх.»
- ⁴ Прикликав Єремія Варуха, сина Нерії, і Варух вписав у сувій так, як Єремія йому проказував, усі слова Господні.
- ⁵ І наказав Єремія Варухові: «Мене замкнено, і я не можу піти в дім Господній;
- ⁶ тож піди ти та й прочитай із сувою записані з Моїх уст слова Господні перед народом у день посту в домі Господнім; та й перед усіма юдеями, що поприходять із своїх міст, - прочитай і їм.
- ⁷ Може, їхня молитва буде вгодна Господеві, і кожен відвернеться від своєї лихої дороги, бо великий той гнів і те обурення, якими Господь погрожує цьому народові.»
- ⁸ Варух, син Нерії, вчинив точно все, що повелів йому пророк Єремія: прочитав із

сувою слова Господні в домі Господньому.

⁹ На п'ятому році юдейського царя Йоакима, сина Йосії, дев'ятого місяця, оповіщено піст перед обличчям Господнім усьому народові в Єрусалимі й усьому народові, що поприходив із міст у Єрусалим.

¹⁰ І прочитав Варух перед усім народом із сувою слова Єремії в домі Господньому, у світлиці Гемарії, сина генерального писаря Шафана, на верхньому подвір'ї, коло входу в нові ворота Господнього дому.

¹¹ А Міхей, син Гемарії, сина Шафана, вислухавши всі слова Господні з книги,

¹² пішов у царський палац, у світлицю писаря; а там сиділи всі князі: писар Елішама й Делая, син Шемаї, й Елнатан, син Ахбора й Гемарія, син Шафана, і Седекія, син Хананії, й усі князі.

¹³ І переповів їм Міхей усі слова, що чув, як ото Варух читав у книзі перед народом.

¹⁴ Тоді послали до Варуха усі князі Єгутію, сина Нетанії, сина Шелемії, сина Кушія, щоб він сказав: «Візьми із собою отой сувій, що ти читав перед народом та й прихोдь.» І взяв Варух, син Нерії з собою сувій, і прийшов до них.

¹⁵ Вони ж сказали йому: «Сідай та й прочитай нам уголос.» І прочитав їм Варух голосно.

¹⁶ Вислухавши сукупність слів, злякались вони та й кажуть один до одного: «Мусимо повідомити царя про всі ці слова.»

¹⁷ Ще й питають Варуха: «Повідай нам, як ти списав всі ці слова?»

¹⁸ А Варух їм: «Він своїми устами проказав мені всі ці слова, тож я й списав їх у книзі чорнилом.»

¹⁹ І сказали князі Варухові: «Йди та й сховайся, ти й Єремія, так щоб ніхто не знав, де ви.»

²⁰ Потім, поклавши сувій у світлиці писаря Елішами, пішли до царя усередину до покою та й розповіли йому всю справу.

²¹ І послав цар Єгутію по сувій, і взяв його Єгутія з світлиці писаря Елішами та й прочитав його перед царем і всіма князями, що стояли навколо царя.

²² Цар же перебував тоді - це було дев'ятого місяця - у зимовім палаці, а перед ним горів жар у горщиківі.

²³ Щоразу, як Єгутія перечитував три або чотири стовпці, цар відрізував їх писарським ножиком і кидав на вогонь у горщиківі, аж покіль увесь сувій не згорів на вогні, що у горщиківі.

²⁴ І ні цар, ні слуги його не сполохались і не роздерли на собі одежі, коли вислухали всі ці слова.

²⁵ І хоч Елнатан і Делая, і Гемарія благали царя не палити сувою, він не послухав їх.

²⁶ Ба ще й повелів цар царенкові Єрахмеелові і Сераї, синові Азрієла та Шелемії, синові Авдієла, схопити Варуха писаря та Єремію пророка; та Господь сховав їх.

²⁷ Надійшло слово Господнє до Єремії після того, як цар спалив сувій із тими словами, що посписував Варух із уст Єремії:

²⁸ «Візьми собі другий сувій та й спиши на ньому всі слова, що були вже на першому сувої, який спалив Йоаким, цар юдейський.

²⁹ А щодо Йоакима, царя юдейського, то скажи так: Ось що говорить Господь: Ти спалив той сувій, кажучи: Навіщо ти написав у ньому, що вавилонський цар напевне прийде та й зруйнує цю землю так, що щезне з неї людина й скотина?

³⁰ Тим то так говорить Господь про Йоакима, царя юдейського: Не матиме він

потомка, що сидів би на Давидовому престолі; труп його лежатиме, кинутий на денну спеку й на нічний холод.

31 І покараю його та потомків його і слуг його за їхню провину, і пошлю на них і на всіх мешканців єрусалимських, а й на мужів юдейських усе лихо, яким я їм погрожував, а вони не слухали.»

32 І взяв Єремія другий сувій та й передав його писареві Варухові, синові Нерії, а цей списав на ньому всі слова тієї книги, яку спалив Йоаким, цар юдейський, так, як проказував йому Єремія. Ба ще й додав до них багато слів того ж значення, що й перше.

РОЗДІЛ: 37

На місці Єхонії, сина Йоакима, царював Седекія, син Йосії, що його настановив Навуходоносор, цар вавилонський, царем над юдейською землею.

2 Та ні він, ні слуги його, ні мешканці єрусалимські не слухалися слів, які Господь говорив через пророка Єремію.

3 І послав цар Седекія Юхала, сина Шелемії, та священика Софонію, сина Маасеї, до пророка Єремії, аби йому сказали: «Помолись за нас до Господа, Бога нашого.»

4 Єремія ходив іще на волі серед народу, не був ще ув'язнений у тюрмі.

5 Тим часом фараонове військо вирушило з Єгипту, і халдеї, які облягали Єрусалим, довідавшись про те, відступили від Єрусалиму.

6 І надійшло таке слово Господнє до пророка Єремії:

7 «Так каже Господь, Бог Ізраїля: Ось як скажіть юдейському цареві, що послав вас до менеспитати: Фараонове військо, що вирушило вам на підмогу, повернеться назад у Єгипет, у свою землю,

8 а халдеї прибудуть знов, щоб воювати проти цього міста; вони здобудуть його й сплять.

9 Так каже Господь: Не оманьте самих себе, думаючи: Халдеї напевно відійдуть від нас, - бо вони не відійдуть.

10 Навіть якби ви побили все халдейське військо, що проти вас воює, так, що у них zostались би тільки поранені, то й ті поставали б, кожен із свого намету, та й спалили б це місто.»

11 Тим часом, як халдейське військо відступило від Єрусалиму перед фараоновим військом,

12 Єремія покинув Єрусалим і пішов у Веніяминову землю, щоб розділити там спадщину у своїй родині.

13 Як же дійшов до Веніяминової брами, то вартовий Ірія, син Шелестії, сина Хананії, зупинив пророка Єремію, кажучи: «Ти хочеш перейти до халдеїв.»

14 Єремія ж мовив: «Неправда! Не хочу я переходити до халдеїв.» Та Ірія не зважав на те, взяв Єремію й привів до князів.

15 Князі ж, люті на Єремію, заходились його бити ще й посадили в тюрму, в будинкові писаря Йонатана, з якого зроблено тюрму.

16 Так Єремія зійшов у землище під склепіння та й відсидів там багато днів.

17 Утім цар Седекія послав його взяти звідти. І потай від усіх спитав його цар у своїм палаці: «Чи нема якогось слова від Господа?» Єремія ж відказав: «Є, - і додав: Ти потрапиш у руки вавилонському цареві.»

18 І сказав іще Єремія цареві Седекії: «Чим провинивсь я перед тобою, перед твоїми слугами й перед оцим народом, що ви мене в тюрму вкинули?

19 Де ж тепер ваші пророки, що вам пророкували: цар вавилонський, мовляв, не прийде на вас і на цю країну?

20 Тож вислухай мене, мій владико й царю: нехай моє благання дійде до тебе! Не повертай мене в будинок писаря Йонатана, щоб мені там життя не позбутись.»

21 Тоді цар Седекія звелів ув'язнити Єремію в тюремнім дворі й давати йому з Пекарської вулиці по буханцеві хліба на день, аж поки не вийшов увесь хліб у місті. Так перебував Єремія в тюремному дворі.

РОЗДІЛ: 38

Шефатія, син Матана, Годолія, син Пашхура, Юхал, син Шелемії та Пашхур, син Малкії, почули слова, що Єремія говорив до всього народу, промовляючи:

2 «Так говорить Господь: Хто зостанеться у цьому місті, той умре від меча, від голоднечі й від чуми; хто ж перейде до халдеїв, той житиме; його життя буде йому здобиччю, і він буде жити.

3 Так говорить Господь: Це місто напевно буде віддане військові вавилонського царя на поталу, й воно його здобуде.»

4 Тоді князі сказали цареві: «Нехай би вже раз убито цього чоловіка на смерть; адже він відіймає завзяття у вояків, що zostались у цьому місті, та й у всього народу, мовлявши такі слова; цей бо чоловік бажає не добра народові, а тільки лиха.»

5 Цар Седекія відказав: «Ось він у ваших руках: цар бо не вдіє нічого проти вас.»

6 Взяли вони Єремію та й укинули у водозбір царенка Малкії на тюремному дворі. Спустили вони туди Єремію на мотузках; а у водоймищі тому не було води, тільки bagno, і загруз Єремія у bagno.

7 Довідався Еведмелех кушій, скопець у царських палатах, що Єремію вкинуто у водозбір, - а цар сидів тоді при Веніяминових воротах, -

8 вийшов із царського дому та й каже до царя:

9 «Мій владико й царю! Не гаразд учинили ті люди, заподіявши таке пророкові Єремії: вони кинули його у водозбір; таж він умре там швидко з голоду, бо нема вже хліба в місті.»

10 Тоді цар повелів Еведмелехові кушієві: «Візьми звідси трьох чоловіків із собою та витягни Єремію з водоймища, покіль не вмер.»

11 Узав Еведмелех із собою людей, увійшов у царський дім, у комору, набрав ізвідти подертого шмаття, непотрібних лахів і спустив їх на мотузку Єремії у водозбір.

12 І крикнув Еведмелех кушій до Єремії: «Візьми та попідкладай це шмаття й старі лахи собі попід пахви, під мотузку!» Зробив так Єремія.

13 І потягли Єремію на мотузках і витягли його з водоймища, і перебував Єремія на тюремному дворі.

14 Тоді цар Седекія покликав до себе пророка Єремію через третій вхід у храм Господній. Сказав цар Єремії: «Спитаю тебе дещо, та не затаюй від мене нічого.»

15 Єремія відказав Седекії: «Як я тобі все скажу, ти вб'єш мене; як дам тобі раду, ти не послухаєш мене.»

16 Тоді цар Седекія заборонився потайки: «Як жив Господь, що дарував нам оце життя, не вб'ю тебе й не видам у руки тих людей, що важать на твоє життя.»

- ¹⁷ Тоді Єремія сказав цареві Седекії: «Так говорить Господь, Бог сил, Бог Ізраїля: Коли вийдеш до князів вавилонського царя, врятуєш своє життя й міста цього не сплять; зостанетеся ти й дім твій живими.
- ¹⁸ Коли ж не вийдеш до князів вавилонського царя, місто це впаде в руки халдеям, і вони його сплять, а й сам ти не unikнеш їхніх рук.»
- ¹⁹ І сказав цар Седекія до Єремії: «Боюсь тих юдеїв, що попереходили до халдеїв, щоб мене не видано їм у руки та щоб вони не знущались надо мною.»
- ²⁰ Єремія ж сказав: «Не видадуть! Послухайся тільки голосу Господнього у тому, що я говорю до тебе, і буде тобі добре, й зостанешся живим.
- ²¹ Коли ж затнешся вийти, то ось те, що явив мені Господь:
- ²² Усіх жінок, що позоставались у палатах юдейського царя, віддадуть до князів царя вавилонського, і ті жінки промовлятимуть: Ошукали тебе та одурили твої любі друзі! Ноги твої загрязли у болоті; вони ж повідверталися від тебе!
- ²³ - Усіх твоїх жінок і дітей відведуть до халдеїв, і сам ти не unikнеш рук їхніх; бо потрапиш до рук вавилонському цареві, і місто це сплять.»
- ²⁴ Седекія сказав до Єремії: «Щоб ніхто не знав про цю розмову, а то помреш.
- ²⁵ Коли ж би князі довідались, що я розмовляв з тобою, та прийшли й питали: Скажи лишень, що говорив єси цареві та що говорив тобі цар; не утаюй від нас, а то віддамо тебе на смерть, -
- ²⁶ то ти їм скажеш: Я благав царя щоб не повертав мене назад до Йонатанового будинку, щоб я не вмер там.»
- ²⁷ І справді прийшли таки всі князі до Єремії та й розпитували у нього; він же відказав їм точнісінько, як повелів йому цар, і вони його не турбували, бо розмова не рознеслася.
- ²⁸ І сидів Єремія у тюремному дворі аж до того дня, коли здобуто Єрусалим.

РОЗДІЛ: 39

На дев'ятому році Седекії, юдейського царя, десятого місяця, прибув Навуходоносор, вавилонський цар, з усім своїм військом під Єрусалим та й обліг його.

- ² А на одинадцятому році Седекії, четвертого місяця, дев'ятого дня зроблено пролом у місті,
- ³ й увійшли всі князі вавилонського царя та й розтаборились коло Середніх воріт: Нергалсарецер із Сінмагіру, Невушазбан, старший між скопцями, Нергалсарецер, старший над чарівниками, з усіма іншими князями вавилонського царя.
- ⁴ Як же побачили їх Седекія, юдейський цар, й усі військові люди, то повтікали, вийшовши вночі з міста через царський сад ворітьми між двома мурами, та й кинулися на дорогу в степ.
- ⁵ Але халдейське військо погналося за ними й наздогнало Седекію на степах єрихонських і взяли його, й повели до Навуходоносора, вавилонського царя, у Рівлу, у Хамат-землю, тож той вирік над ним засуд.
- ⁶ Вавилонський цар звелів повбивати у Рівлі синів Седекії у нього на очах, та й усіх вельмож юдейських звелів повбивати вавилонський цар.
- ⁷ Седекію ж велів осліпити й закувати у кайдани, щоб відвести його у Вавилон.
- ⁸ Палац царський і будинки людей попалили халдеї вогнем, а мури єрусалимські

порозвалювали.

⁹ Решту людей, що zostались у місті, й тих, що поперебігали до нього, та й усіх інших з народу виселив Невузардан, начальник охорони, у Вавилон.

¹⁰ Деяких з убогих людей, що не мали нічого, лишив Невузардан, начальник охорони, у землі юдейській і понаділював їм при цій нагоді виноградники й поля.

¹¹ А про Єремію видав Навуходоносор, цар вавилонський, Невузарданові, начальникові охорони, такий наказ:

¹² «Візьми його, опікуйся ним і не чини йому нічого лихого; обходься з ним, як він тобі скаже.»

¹³ Тоді Невузардан, начальник охорони, Невушазбан, старший над скопцями, Нергалсарецер, старший над чарівниками, й усі вельможі царя вавилонського послали

¹⁴ та й узяли Єремію з тюремного двора й передали його Годолії, синові Ахікама, сина Шафана, щоб той пустив його додому. Так перебував він серед народу.

¹⁵ До Єремії ж, ще як він був ув'язнений у тюремному дворі, надійшло таке слово Господнє:

¹⁶ «Піди й скажи Еведмелехові кушієві: Так говорить Господь сил, Бог Ізраїля: Ось я здійснию мої слова про це місто, йому на лихо, не на добро. І вони здійсняться певного дня перед очима твоїми.

¹⁷ Тебе ж врятую того дня, - слово Господнє, - і тебе не видадуть у руки людям, яких ти боїшся.

¹⁸ Ні! Я тебе врятую! Ти не поляжеш від меча, і життя твоє буде тобі замість здобичі за те, що ти надіявся на мене» - слово Господнє.

РОЗДІЛ: 40

Слово, що надійшло від Господа до Єремії, після того, як Невузардан, начальник охорони, відпустив його з Рами, де взяв був його закутого в кайдани разом з усіма іншими полоненими з Єрусалиму та з Юдеї, що їх заслано у Вавилон.

² Начальник охорони взяв Єремію набік та й сказав йому: «Господь, Бог твій, вирік оте лихо на це місце

³ і наслав його й вчинив так, як вирік, бо ви згрішили перед Господом і не слухались його голосу, тому й спіткало воно вас.

⁴ Ось я знімаю сьогодні з твоїх рук кайдани. Як хочеш іти зо мною у Вавилон, іди: я дбатиму про тебе. А як не хочеш іти туди зо мною, лишайся. Дивись, уся земля перед тобою: ти можеш собі йти, куди тобі завгодно й догідно.

⁵ Можеш іти до Годолії, сина Ахікама, сина Шафана, якого вавилонський цар поставив намісником над юдейськими містами, і перебувати з ним серед народу, або ж можеш іти, куди захочеш.» І дав йому начальник охорони харчів і гостинців та й відпустив його.

⁶ І пішов Єремія до Годолії, сина Ахікама, у Міцпу й перебував з ним серед народу, що зостався в країні.

⁷ Якже вся військова старшина, що зо своїми людьми порозбігалась була по країні, довідалася, що вавилонський цар поставив намісником краю Годолію, сина Ахікама й передав йому чоловіків із жінками та дітьми та й тих убогих у краю, що їх не переселено у Вавилон,

⁸ то прийшли до Годолії у Міцпу такі: Ізмаїл, син Натанії, Йоханан і Йонатан, сини

Кареаха, Серая, син Танхумета й сини Єфая з Нетофи та Язанія, син Маахатія, - вони й їхні люди.

⁹ Годолія, син Ахікама, сина Шафана, поклявся їм і їхнім людям, кажучи: «Не бійтеся служити халдеям; перебувайте в краю й служіть вавилонському цареві, і добре вам буде.

¹⁰ А я житиму у Міцпі, щоб заступатися за вас перед халдеями, які до вас прийдуть. Ви ж тим часом збирайте виноград, плоди й олію. Складайте все те у ваше начиння й живіть собі в містах ваших, що їх посіли.»

¹¹ Та й інші всі юдеї, що були в Моаві та поміж аммоніями й в Едомі, а й по інших усіх країнах, зачувши, що вавилонський цар лишив останок у Юдеї і поставив над ними Годолію, сина Ахікама, сина Шафана,

¹² повернулись, - усі ті юдеї з усіх місць, куди були порозбігалися, - і прийшли в Юдейську землю до Годолії у Міцпу та й зібрали винограду й овочів вельми багато.

¹³ Йоханан же, син Кареаха й уся військова старшина, що була порозбігалась по краю, прийшла до Годолії у Міцпу

¹⁴ та й сказала йому: «Чи знаєш, що Бааліс, цар аммонійський, послав Ізмаїла, сина Натанії, вбити тебе?» Годолія ж, син Ахікама, їм не повірив.

¹⁵ Тоді Йоханан, син Кареаха, потай сказав Годолії у Міцпі: «Дозволь, піду й уб'ю Ізмаїла, сина Натанії, так, що ніхто й знати не буде. Навіщо допускати, щоб він убив тебе та щоб усі юдеї, які позбирались до тебе, знов порозбігались, і тим загинув би останок Юди?»

¹⁶ Годолія ж, син Ахікама, відказав Йохананові, синові Кареаха: «Не чини цього, бо ти говориш неправду на Ізмаїла.»

РОЗДІЛ: 41

На сьомому місяці прибув Ізмаїл, син Натанії, сина Елішами, царського роду, а з ним царські вельможі та ще десять чоловік до Годолії, сина Ахікама, у Міцпу, і як трапезували вони вкупі у Міцпі,

² встав Ізмаїл, син Натанії й десять чоловік, що були з ним, та й убили Годолію, сина Ахікама, сина Шафана, мечем. Так заподіяли вони смерть тому, кого вавилонський цар настановив намісником у країні.

³ Убив Ізмаїл так само й усіх юдеїв, що були в Міцпі при ньому, при Годолії, і халдеїв, військових людей які були там.

⁴ Другого ж дня по вбивстві Годолії, як ще ніхто про те не довідався,

⁵ прибули з Сихему, Шіло й Самарії 80 чоловік, з обголеними бородами, роздертою одежею й нарізами на тілі, з офірами й кадилом у руках, щоб принести їх у жертву в храмі Господнім.

⁶ Назустріч же їм вийшов Ізмаїл, син Натанії, з Міцпи, ті ж ішли, плачучи. Зустрів він їх і сказав їм: «Ідіте до Годолії, сина Ахікама!»

⁷ Як же вони ввійшли в місто, Ізмаїл, син Натанії, разом з людьми, що були з ним, повбивав їх і повкидав у водоймище.

⁸ Було ж між ними десятеро, що сказали Ізмаїлеві: «Не вбивай нас, бо у нас на полі сховані запаси пшениці, ячменю, олії та меду.» І він стримався й не повбивав їх разом з їхніми братами.

⁹ Водозбір же, в який Ізмаїл повкидав усі трупи повбиваних людей, був той самий, що викопав був цар Аса проти Вааси, царя ізраїльського. Його ж то й наповнив Ізмаїл,

син Натанії, трупами.

¹⁰ Тоді Ізмаїл забрав у полон усю решту народу, який був у Міцпі, царевих дочок та ввесь народ, що zostавсь у Міцпі і що його Невузардан, начальник охорони, передав Годолії, синові Ахікама. Забрав їх Ізмаїл, син Натанії, з собою та й пішов у дорогу до аммоніїв.

¹¹ Якже довідався Йоханан, син Кареаха, й уся військова старшина, що була при ньому, про всі злочини, що накоїв Ізмаїл, син Натанії,

¹² узяли вони усіх своїх людей та й метнулись воювати Ізмаїла, сина Натанії. Наздогнали вони його коло великого ставу під Гівеоном.

¹³ Коли люди, що йшли з Ізмаїлом, побачили Йоханана, сина Кареаха, з усією військовою старшиною, яка була при ньому, то зраділи,

¹⁴ й усі ті, що Ізмаїл забрав із Міцпи з собою, повернулись та й перейшли до Йоханана, сина Кареаха.

¹⁵ Тим часом, Ізмаїл, син Натанії, утік з вісьмома чоловіками від Йоханана та й подався до аммоніїв.

¹⁶ Тоді Йоханан, син Кареаха, й уся військова старшина, яка була при ньому, забрали ввесь останок люду, що позаймав був Ізмаїл, син Натанії, з Міцпи, вбивши Годолію, сина Ахікама, - людей дорослих, військових, жіноцтво, дітей та скопців, що їх завернули з Гівеону.

¹⁷ І рушили вони та й зупинились у Герут-Кімгамі коло Вифлеєму, щоб звідти йти у Єгипет,

¹⁸ далеко від халдеїв, яких боялись, бо Ізмаїл, син Натанії, убив Годолію, сина Ахікама, що його вавилонський цар настановив намісником краю.

РОЗДІЛ: 42

Уся військова старшина з Йохананом, сином Кареаха, з Азарією, сином Гошаї та з усім людом, від малого до великого, приступили

² до пророка Єремії та й мовили: «Нехай наша просьба дійде до тебе: помолись Господеві, твоєму Богові, за увесь цей останок, бо нас тільки мало з багатьох зосталось, як сам добре бачиш;

³ нехай нам Господь, Бог твій, вкаже дорогу, якою нам іти, і навчить, що нам чинити.»

⁴ Пророк же Єремія відрік їм: «Чую, помолюся Господеві, Богові вашому, як бажаєте. Кожне слово, що Господь відповість, я об'явлю вам. Ні слова не втаю від вас.»

⁵ Вони ж сказали до Єремії: «Господь нехай буде супроти нас свідком вірним і правдивим, якщо ми не чинитимемо все те, з чим пошле тебе до нас Господь, Бог твій.

⁶ Чи доведеться воно буде, чи ні, ми послухаємось голосу Господа, Бога нашого, до якого оце тебе посилаєм, щоб нам добре було, як послухаємось голосу Господа, Бога нашого.»

⁷ Через десять днів надійшло слово Господнє до Єремії,

⁸ і він покликав Йоханана, сина Кареаха, з усією військовою старшиною, що була при ньому, й з усім людом, від малого до великого,

⁹ і сказав їм: «Так говорить Господь, Бог Ізраїля, до якого ви мене посилали скласти. перед ним вашу молитву.

¹⁰ Коли зостанетесь і далі у цій землі, то я вас відбудую, а не повалю, насаджу вас, а

не повириваю, бо жалую вас із-за того нещастя, яке допустив був скоїтись над вами.

11 Не бійтеся вавилонського царя, якого так страхаєтесь; не бійтеся його, - слово Господнє, - я бо з вами, щоб вас рятувати і з його рук визволяти.

12 Я буду милосердним до вас, і він змилюється над вами й поверне вас у вашу землю.

13 Коли ж ви скажете: Не хочемо жити в цій землі, -та й не послухаєте Господа, Бога вашого,

14 і скажете: Ні! - ми таки підемо в Єгипетську землю; там не будемо бачити війни, не будемо чути звуку сурми та й не будемо голодувати, і там хочемо ми жити, -

15 то вислухайте слово Господнє, ви, останок Юди: Так говорить Господь сил, Бог Ізраїля: Коли ви притьмом хочете йти в Єгипет і підете туди, щоб там перебувати,

16 то меч, якого ви боїтеся, спіткає вас там, у Єгипетській землі, і голод, якого лякаєтесь, піде слідом за вами в Єгипет і там ви загинете.

17 Та й усі, що наважились іти в Єгипет, щоб там жити, поляжуть від меча й голоду та чуми. Ніхто з них не залишиться й не втече від того лиха, що я пошлю на них.

18 Так бо говорить Господь сил. Бог Ізраїля: Так само, як вилився мій гнів і моє обурення на мешканців єрусалимських, так виліється моя досада на вас, коли підете в Єгипет. Ви зробитеся прокляттям і страховиськом, наругою й посміховищем, і не бачити вам уже землі цієї.

19 Оце слово Господнє про вас, останку Юди: Не йдіть до Єгипту! Затямте ж собі добре, що я вас перестерігав нині.

20 Ви самі собі лихо напители: ви бо посилали мене до Господа, Бога вашого, прохавши: Помолись за нас Господеві, Богу нашому, і об'яви нам усе, що скаже Господь, Бог наш, і ми те вчинимо.

21 Сьогодні ж, як я вам об'явив те, і ви не послухаєтесь голосу Господа, Бога вашого, ні в чім з усього того, з чим він послав мене до вас,

22 то затямте собі добре, що загинете від меча, голоднечі й чуми на тому місці, куди захотіли йти, щоб там пробувати!»

РОЗДІЛ: 43

Якже Єремія переказав збірноті народу всі слова Господа, Бога їхнього, - усі ті слова, з якими послав його до них Господь, Бог їхній,

2 тоді Азарія, син Гошаї, Йоханан, син Кареаха та й усі горді й непокірливі мужі сказали Єремії: «Неправду ти говориш! Не послав тебе Господь, Бог наш, сказати нам: Не йдіте в Єгипет, щоб там перебувати.

3 Це Варух, син Нерії, підводить тебе на нас, щоб видати нас у руки халдеям, аби нас повбивали або виселили в Вавилон!»

4 І не послухався Йоханан, син Кареаха, й уся військова старшина з цілим людом голосу Господнього, щоб zostаватись їм у землі Юдейській.

5 Ні, Йоханан, син Кареаха, й уся військова старшина забрала сукупний останок юдеїв, що повернулись від усіх народів, куди були порозбігалися, щоб жити у землі Юдейській, -

6 чоловіків, жінок і дітей, царівен і всіх тих, що їх Невузардан, начальник охорони, лишив був при Годолії, синові Ахікама, сина Шафана, разом з пророком Єремією і з Варухом, сином Нерії,

- ⁷ та й вирушили у Єгипетську землю, проти голосу Господнього, й так зайшли до Тафнісу.
- ⁸ І надійшло таке слово Господнє до Єремії у Тафнісі:
- ⁹ «Набери в руки великого каміння та й позакопуй у глиняну долівку коло входу в дім фараона у Тафнісі, на очах юдеїв,
- ¹⁰ та й скажи їм: Так говорить Господь сил, Бог Ізраїля: Оце я візьму мого слугу Навуходоносора царя вавилонського, та й поставлю його престол на цім камені, що ти закопав. Він напне над ним пишний намет свій.
- ¹¹ Він прийде й завоює Єгипетську землю: кого призначено на смерть, - тому смерть; кого у неволю, тому неволя; кого під меч, поляже від меча!
- ¹² Він підпалить храми єгипетських богів і пустить їх пожежею, позабирає в полон. Він вичистить Єгипетську землю, як пастух чистить свою одержу, і вийде собі звідти спокійно.
- ¹³ Він порозбиває стовпи дому сонця, що в Єгипетській землі, а храми єгипетських богів спалить вогнем.»

РОЗДІЛ: 44

Слово, що надійшло до Єремії про всіх юдеїв, що перебували в Єгипетській землі, що жили в Мігдолі й у Тафнісі, й у Нофі, й у країні Патросі.

- ² Так говорить Господь сил, Бог Ізраїля: «Ви бачили усе те нещастя, що я послав на Єрусалим і на всі міста юдейські. Нині лежать вони в руїнах, безлюдні,
- ³ за їхнє злочинство, що його коїли, і тим доводили мене до гніву, ходивши кадити та служити іншим богам, яких не знали ні вони, ні ви, ні батьки ваші,
- ⁴ хоч я й посилав до вас раз-по-раз усіх слуг моїх, пророків і наполегливо посилаю казати вам: Не чиніть цієї гидоти, що осоружна мені!
- ⁵ Вони ж не слухали й не прихилили вуха, щоб покинути своє злочинство й не кадити іншим богам.
- ⁶ Тоді вилився мій гнів і моє обурення, і запалало по містах юдейських і по вулицях єрусалимських, і вони стали руїною і пустелею, як оце й бачите.
- ⁷ Отож так говорить Господь сил, Бог Ізраїля: Навіщо чините самим собі таке велике лихо? Ви вигубите чоловіка й жінку, дітей і немовлят з-посеред Юди, так що не зостанеться й нащадка у вас,
- ⁸ бо ви доводите мене до гніву ділом рук ваших, кадивши іншим богам в Єгипетській землі, куди ви прийшли жити, щоб себе погубити та стати прокляттям і сміховищем для всіх народів землі.
- ⁹ Хіба ж позабували ви злочини батьків ваших і безбожність царів юдейських і жінок їхніх, і ваші власні злочини й злочини жінок ваших, що їх то скоїли в землі Юдейській та по вулицях єрусалимських?
- ¹⁰ Аж по цей день вони не мали скрухи серця, ані страху, та й не ходили за моїм законом і за моїми установами, що я появив перед вами й перед вашими батьками.
- ¹¹ Тим то так говорить Господь сил, Бог Ізраїля: Оце я оберну моє обличчя проти вас на погибель і на загладу всього Юди.
- ¹² Я зловлю останок Юди, що наважився йти в Єгипетську землю, щоб там жити. Вони всі погинуть в Єгипетській землі, поляжуть від меча, загинуть з голоду, мале й велике; від меча й голоду загинуть і стануть прокляттям і страховиськом, наругою й

посміховищем,

13 Я покараю тих, що живуть у Єгипетській землі, як покарав Єрусалим: мечем, голодом і чумою.

14 Ніхто з останку Юди, з тих, що прибули в Єгипетську землю, щоб там жити. не вирятується і не втече й не повернеться у землю Юдейську, куди так потужно лине їхня душа, щоб повернутися знову й там осістись; вони бо не повернуться ніколи, хіба що тільки ті, що втечуть звідти.»

15 І відказали Єремії всі чоловіки, що знали, як їхні жінки чужим богам кадили, й усе жіноцтво, що там стояло - було їх там велика сила, - і ввесь люд, що жив у Єгипетській землі в Патросі:

16 «Наказу, що ти нам дав во ім'я Господнє, ми не послухаємось.

17 Ми таки будемо чинити все те, що сказали уста наші: ми будемо кадити цариці небесній і приносити їй ливні жертви, як це чинили ми й батьки наші, царі наші й князі наші по містах Юдеї та по вулицях єрусалимських. Тоді ми були ситі й щасливі і не знали лиха.

18 З того ж часу, як ми перестали кадити цариці небесній і приносити їй ливні жертви, терпимо в усьому нестачу й гинемо від меча й голоднечі.

19 І коли ми, жінки, кадимо цариці небесній і приносимо їй ливні жертви, то хіба ж це без відома наших чоловіків виробляємо ми їй медяники з її подобизною та возливаєм ливні жертви?»

20 Тоді Єремія озвався до всього народу, до чоловіків і жінок, і до всіх людей, що ото так йому відповідали:

21 «Хіба ж то не те кадження, що ви воскурювали по містах юдейських і по вулицях єрусалимських, ви й ваші батьки, ваші царі й ваші князі та народ землі, - хіба не те згадав Господь і хіба не воно вразило його серце?

22 Господь не міг терпіти довше ваших злих учинків і гидот, яких ви наробили. Тим то й стала ваша земля пустинею й острахом та прокляттям, збезлюдніла, як самі бачите.

23 Саме через те, що ви бовванам кадили й супроти Господа грішили, голосу його не слухались і не ходили за Господнім законом та за велінням його та постановами його, - за те й спіткало вас оце лихо, Як самі бачите.»

24 І сказав Єремія до всього народу й до всього жіноцтва: «Вислухайте слово Господнє, ви, всі юдеї, що перебуваєте в землі Єгипетській!

25 Так говорить Господь сил, Бог Ізраїля: Ви, жінки, мусите вашими руками виконати те, що ви прирекли вашими устами! Ви сказали: Ми хочемо повнотою виконувати наші обітниці, якими обреклися: кадити цариці небесній і приносити їй ливні жертви. Виконуйте ж добре ваші обітниці, чиніте ваші ливні жертви.

26 Однак же вислухайте слово Господнє, ви, всі юдеї, що живете в Єгипетській землі: Ось я кленуся моїм великим ім'ям, - слово Господнє, -що ніхто з юдеїв у всій Єгипетській землі не буде більше вже вимовляти своїми устами моє ім'я, ніхто не скаже: Як жив Господь Бог!

27 Ось я буду пильно за вами наглядати вам на погибель, а не на добро: усі юдеї, що перебувають у Єгипетській землі, загинуть від меча та голоднечі, усі дощенту.

28 Тільки ті, що втечуть від меча, повернуться з Єгипетської землі у Юдейську землю, і мало їх буде. Тоді ввесь останок юдеїв, що прийшли у Єгипетську землю, щоб там перебувати, дізнається, чиє слово справдиться, чи моє, чи їхнє.

29 А ось вам знак, - слово Господнє, - що я вас покараю на цьому місці, щоб знали,

що слова мої напевне здійсняться - вам на лихо.

³⁰ Так говорить Господь: Ось я видам фараона Хофру, єгипетського царя, у руки його ворогам і в руки, що зазіхають на його життя, як видав Седекію, юдейського царя, у руки Навуходоносорові, вавилонському цареві, ворогові його, що зазіхав на його життя.»

РОЗДІЛ: 45

Слово, яке сказав пророк Єремія до Варуха, сина Нерії, коли той списав отакі слова з уст Єремії у книгу, на четвертому році Йоакима сина Йосії, юдейського царя.

² «Так говорить Господь, Бог Ізраїля, про тебе, Варуху:

³ Ти нарікаєш: Горе мені! Господь бо додає мені до мого смутку ще й болю. Я занепадаю на силах від стогнання й не знаходжу спокою!

⁴ Ось як скажи йому: Так говорить Господь: Що я збудував, те розвалю, що понасаджував - викоріню і то в усій землі.

⁵ А ти бажаєш чогось великого! Не бажай! Я бо пошлю лихо на всяке тіло, - слово Господнє, - тобі ж дам замість здобичі твоє життя на всякому місці, куди б ти тільки пішов.»

РОЗДІЛ: 46

Слово, що надійшло до пророка Єремії про народи.

² Про Єгипет. Про військо фараона Нехо, єгипетського царя, яке стояло на Ефрат-ріці під Каркемішем, яке побив Навуходоносор, цар вавилонський, на четвертому році Йоакима, сина Йосії, юдейського царя:

³ «Готуйте щити малі й великі. Вперед до бою!

⁴ Сідлайте коні! Верхівці - на коні! Ставайте в лави, шоломоносці! Чистіть списи, вдягайтеся в броню!

⁵ Та що це я бачу? Вони в тривозі назад сахаються! Їхні лицарі побиті, утікають. Страх звідусіль, - слово Господнє.

⁶ Та бистроногий не втече, не врятується й лицар: на півночі коло Ефрату вони спотикнулися й упали.

⁷ Хто це здіймається, неначе Ніл, води якого, мов потоки, розбуялись?

⁸ Єгипет підіймається, неначе Ніл, води якого, мов струмені, розбурхались. Він каже: Підіймусь, окрию землю, знищу міста й їхніх мешканців!

⁹ Кидайтесь, коні, летіте колісниці! Вояки, виступайте з Кушу й Путу, озброєні щитами, і ви, лідійці, з натягнутим луком!

¹⁰ Цей день для Господа, Бога сил - день відплати, щоб воздати ворогам. Меч буде жерти, насититься й уп'ється їхньою кров'ю. Це жертва Господеві, Богові сил, у північній землі, коло ріки Ефрату.

¹¹ Іди в Гілеад, візьми бальзаму, єгипетська дочко-дівице! Та шкода тобі добирати ліків: нічим рани свої не загоїш!

¹² Довідались народи про твій сором, і плач твій виповнив землю! Бо воїн об воїна спотикнувся, та й полягли обидва разом.»

¹³ Слово, що сказав Господь пророкові Єремії про прихід Навуходоносора, царя вавилонського, щоб ударити на Єгипетську землю:

- 14** «Оповістіть про це в Єгипті й проголосіть у Мігдолі, звістіть у Нофі і в Тафнісі. Скажіте: Шикуйсь, готуйсь, бо меч пожирає все навкруги тебе.
- 15** Чого втікає Апіс? Твій бик не встояв? Бо Господь повалив його.
- 16** І збірне військо похитнулось, і падали один на одного, примовлявши: Вставаймо, повертаймось до нашого народу, у нашу рідну землю, далеко від згубного меча!
- 17** Прозвіть царя єгипетського, фараона, так: Гармидер після втраченого часу!
- 18** Як живу я, - слово Царя, Господь сил йому ім'я, - як Тавор перебуває серед гір, а Кармель над морем, так певно й те, що він прийде.
- 19** Готуй собі на виселення клунки, дочко єгипетська, що так єси осілась добре! Бо Ноф стане пустинею і, спалений, обезлюдніє.
- 20** Єгипет - телиця вельми гарна, але з півночі ґедз налетів на неї.
- 21** Та й найманці його, що немов годовані телята, - ба й вони теж назад сахаються, втікають поголовно, встоятись не спроможні, бо й на них прийшла лиха година, час їхньої кари,
- 22** Ось слухайте! Сичить щось, неначе гадюка. Приходять з військом, із сокирами на нього нападають, мов дроворуби.
- 23** Рубайте його ліс, - слово Господнє, - бо він непрохідний! Їх більш, ніж сарани, і ліку їм немає.
- 24** Покрилася соромом єгипетська дочка, віддано її північному народові в руки.
- 25** Господь сил, Бог Ізраїля, говорить: Я покараю Аммона у Но, фараона й Єгипет з його богами і з його царями, а й з тими, що на нього уповають.
- 26** Я видам їх у руки тим, які пантрують на їхнє життя, у руки Навуходносорів, цареві вавилонському, й у руки рабам його. Аж потім Єгипет буде заселений, як за давніх днів, - слово Господнє.
- 27** Ти ж не бійсь, Якове, слуго мій, і не лякайсь, Ізраїлю! Врятую бо тебе з земель далеких, твоїх потомків - із краю їхньої неволі, і Яків повернеться й житиме спокійно та безпечно, тож ніхто не буде більш його страхати.
- 28** Не бійся, Якове, мій рабе, - слово Господнє, - бо я з тобою. Я вигладжу усі народи, що проміж них тебе розкинув. Тебе ж не загладжу. Я покараю тебе, але по правді, - без кари тебе не zostавлю.»

РОЗДІЛ: 47

Слово Господнє, що надійшло до пророка Єремії про філістимлян перш, ніж фараон ударив на Газу.

- 2** Так говорить Господь: «Уже ринуть води з півночі, немов розливний потік. І затопили землю з усім, що її наповнює, міста та їхніх мешканців. Люди кричать і лементують всі, що живуть у країні.
- 3** Вчувши тропотіння копит їхніх дужих коней, гуркіт колісниць їхніх, скрипіння коліс їхніх, батьки не озираються більш на дітей, бо руки в них помліли.
- 4** Настав бо день, щоб вигубити всіх філістимлян, щоб винищити всіх помічників, які в Тирі й Сидоні ще позоставались. Господь погубить філістимлян, останок острова Кафтора.
- 5** Газа облісіла, Аскалон онімів. Ашдод, останок анакіїв, докіль робитимеш собі нарізи?
- 6** О, мечу Господній! Докіль іще рубатимеш? Сховайся лишень у свою піхву!

Перестань, погамайся!

⁷ Та як йому вгамуватись, коли Господь дав йому наказ? На Аскалон і морське побережжя - на них він його призначив.»

РОЗДІЛ: 48

Про Моава. Так говорить Господь сил, Бог Ізраїля: «Ой горе Нево-місту, - його спустошено! Кіріятаїм соромом окритий, - здобуто його! Твердиню ганьба обгорнула й прибила.

² Слава Моава зникла, у Хешбоні наготовляють на нього лихо: нум, мовляв, знищимо його з-поміж народів. Та й ти, Мадмене, згинеш, меч іде за тобою.

³ Із Хоронаїму крик чути: Спустошення! Страшна руїна!

⁴ Моава стерто на порох! Крик долинає аж до Цоару.

⁵ Бо узвозом до Лухоту йдуть з плачем, бо на Хоронаїм-спуску чути ридання по поразці.

⁶ Тікайте, рятуйте життя ваше, мов той онагр у пустині!

⁷ Тому що ти надіявся на твої твердині й на твої достатки, то будеш і ти здобутий. Кемош піде у неволю разом із своїми священиками й князями.

⁸ Прийде спустошник на кожне місто, ніяке місто не уникне; загине долина, спустіє й рівнина, - слово Господнє.

⁹ Дайте Моавові крила, щоб міг полетіти. Його міста обернуться на пустиню, нікому буде в них жити!

¹⁰ Проклят, хто Господню справу виконує недбайливо! Проклят, хто стримує меча свого від крові!

¹¹ Вже змалку жив Моав безпечно і спочивав на своїй гущі. Не переливано його з посуду в посуд, не займано його ніколи у неволю. Тим то й смак його зостався в ньому, та й запах його не змінився.

¹² Тим же то ось настануть дні, - слово Господнє, - і я пришлю переливачів до нього, що переллють його, а його посуд спорожнять, глеки ж порозбивають.

¹³ І застилається Моав Кемоша, як застидався дім Ізраїля Бетела, - своєї надії.

¹⁴ Що ви говорите, мовляв, - ми хоробрі й спритні до війни вояки?

¹⁵ Спустошник Моава йде проти нього, цвіт його молоді сходить на заріз.

¹⁶ Близька Моавова погибель, його лихо приходить притьмом.

¹⁷ Пожалуйте його, всі його сусіди й усі, що знаєте його ім'я. Скажіте: Як зламалось оте міцне жезло, ота палиця прекрасна!

¹⁸ Зійди з твоєї слави й сядь на смітнику, дочко, що мешкаєш у Дівоні, бо спустошник Моава на тебе наступає, розвалює твої твердині.

¹⁹ Стань при дорозі й чатуй, ти, що живеш у Ароері. Питайся в тих, що повтікали, врятувалися, - спитай: Що таке сталось?

²⁰ Моав окритий соромом, бо побитий. Плачте й голосіте, оповістіть у Арноні, що Моав - пустиня.

²¹ Прийшов суд на краї на рівнині, на Холон, на Ягцу й на Мефаата,

²² і на Дівон, і на Нево, і на Бет-Дівлатаїм,

²³ і на Кіріятаїм, і на Бет-Гамул, і на Бет-Меон,

²⁴ і на Керійот, і на Боцру та й на всі міста Моав-країни, далекі й близькі.

- 25 Збито ріг Моавові і зламано його рамено,- слово Господнє.
- 26 Упоїте його до п'яна, бо він проти Господа піднімався. Нехай Моав вилле свою блювотину, нехай він теж посміховищем стане.
- 27 Хіба ж Ізраїль не був посміховищем у тебе? Чи, може, його впіймано між злодіями, що ти хитаєш головою щоразу, як про нього заговориш?
- 28 Киньте міста, живіть по скелях, ви, мешканці моавські! Будьте, мов голуб, що гніздиться на краю безодні.
- 29 Наслухались ми про гордощі Моава, гордощі без міри, про його гординю, його пиху та гордування, його бундючне серце.
- 30 Я знаю його чванькуватість, - слово Господнє, - його базікання неадекватне, його пусті вчинки.
- 31 Тим то й буду голосити по Моаві, за всім Моавом буду лементувати, за людьми Кір-Хересу буду зідхати.
- 32 Я плакатиму по тобі, о винограднику в Сівмі, більше, ніж по Язері. Паростки твої сягали поза море, до Язеру. На твої літні плоди й на виноград твій напав спустошник.
- 33 Стихли радощі й веселощі в землі моавській. Нема вина в точилах, не топчуть більше винограду, та й веселі пісні вже більше не веселі.
- 34 Від зойку в Хешбоні луна йде аж до Елале, аж до Ягацу. Їхній голос лине з Цоару аж до Хоронаїму, до Еглат-Шелішії, бо навіть Німрім-води повисихали.
- 35 Я вигублю, - слово Господнє, - у Моаві тих, що приносять жертви на узвишсях і що кадять його богам.
- 36 Тим то серце моє тужить по Моавові, мов сопілка; серце моє тужить по мешканцях Кір-Хересу, мов свиріль, бо пропав скарб, який вони надбали.
- 37 У кожного голова лиса, борода в кожного обтята, на руках у кожного нарізи, у кожного на крижах веретище.
- 38 Скрізь по дахах моавських та по майданах самий лемент, бо я розбив Моава, мов посуд непотрібний, - слово Господнє.
- 39 Як же його розбито! Плачте! Як же Моав із соромом назад сахнувся! І став Моав посміховищем та острахом усім своїм сусідам.
- 40 Бо так говорить Господь: Ось неначе орел ширяє, розпростирає свої крила над Моавом.
- 41 Міста здобуті, зайняті твердині, і серце у відважних моавитян у той день буде, як серце у жінки-породіллі.
- 42 І зникне Моав з-поміж народів, бо проти Господа наважився повстати.
- 43 Жах, яма й сіті будуть для тебе, моавський жителю, - слово Господнє.
- 44 Хто втече від жаху, - впаде в яму; хто ж вибереться з ями, - потрапить у сітку. Таке бо пошлю на Моава в годину його кари, - слово Господнє.
- 45 Під захистом Хешбону зупиняться втікачі безсилі, але з Хешбону вогонь вийде, полум'я з палат Сихону, і пожере боки Моава й тім'я люду гомінкого.
- 46 Горе тобі, Моаве! Пропав єси, люде Кемошу! Бо забрано синів твоїх у неволю, дочок твоїх у полон.
- 47 Та я зміню колись долю Моава» - слово Господнє. Досі суд на Моава.

РОЗДІЛ: 49

Про аммоніїв. Так говорить Господь: «Хіба в Ізраїля синів немає? Хіба нема спадкоємців у нього? Чому Мілком загарбав Гада, і його народ у його містах розсівся?

² Тому надійдуть дні, - слово Господнє, - і в Раббі синів Аммона залунає крик воєнний, і вона стане купою розвалин, а дочки її будуть спалені пожежею. Тоді Ізраїль заволодіє тими, які ним володіли, - слово Господнє.

³ Заголоси ж, Хешбоне, бо надійшов спустошник, здійміте крик, дочки Рабби, підперізуйтесь веретищем, плачте й блукайте з нарізами на шкірі, бо Мілком піде в неволю, а з ним його священики й князі.

⁴ Чого пишаєшся долинами, родючою низиною твоєю, дочко зрадлива? Надієшся на твої скарги й кажеш: Хто сміє виступити проти мене?

⁵ Ось я пошлю на тебе страх з усіх твоїх околиць, - слово Господа, Бога сил. Порозганяють вас, кожного куди попало, і нікому буде втікачів збирати.

⁶ Але потім я зміню долю аммоніїв, - слово Господнє.»

⁷ Про Едома: Так говорить Господь сил: «Невже нема більш мудрости в Темані? Чи то не стало ради у розумних? Хіба їхня мудрість зникла?

⁸ Втікайте, не оглядайтесь, сховайтесь глибоко у печерах, о мешканці деданські, бо хочу навести погибель на Ісава, - час його кари!

⁹ Коли до тебе прийдуть виноград збирати, не лишіться на них ані грона, коли вночі вломляться злодії, нагробують скільки захочуть.

¹⁰ Я бо до нитки оберу Ісава, я сховище його відкрию, він не сховається вже більше. Вигублене буде його потомство і його брати, і його сусіди, - та й його самого більш не буде.

¹¹ Лиши твоїх сиріт, я буду їх живити, і твої вдови нехай на мене уповають.»

¹² Так бо говорить Господь: «Ось і ті, яким би не належалося пити чашу, мусіли її пити, а ти б то не мав бути караний? Ні, не уникнеш кари! Мусиш пити!

¹³ Бо я клянуся самим собою, - слово Господнє, - що Боцра стане острахом, сміховищем, дивовижею й прокляттям, а всі його міста поробляться вічною руїною.

¹⁴ Я почув від Господа вістку, гінця вже послано поміж народи: Збирайтеся, ідіть на нього, готуйтеся до бою!

¹⁵ Ось бо зроблю тебе малим між народами, погордженим серед людей.

¹⁶ Грізна постава твоя й твоє горде серце тебе завели в оману, тебе, що живеш у розщілинах скалистих, що дряпаєшся гірськими шпiлями. Бо хоч би ти, немов орел, звив собі гніздо високо, я й звідти тебе скину, - слово Господнє.

¹⁷ Едом стане пустинею; хто переходитиме попри нього, вжахнеться й тільки посвистуватиме, дивившись на його рани.

¹⁸ Як по зруйнуванні Содому й Гомори й сусідніх міст, - слово Господнє, - ніхто не буде більше там жити й ніяка людина в нім не оселиться.

¹⁹ Ось він, неначе лев, виходить із чагарів йорданських на зелені луки. Але уміть я прожену його звідти і поставлю там мого вибранця. Бо хто мені рівня? Хто мене на суд покличе? Та й де той пастир, що встоявся б проти мене?»

²⁰ Тому слухайте Господню постанову, що він ухвалив проти Едома, і задуми, що він намислив проти мешканців Теману: навіть найменших із отари геть потягнуть, над тим здивується їхнє пасовисько.

²¹ Від гуку їхнього падіння земля стрясеться, а відгомін їхнього крику чути буде аж до Червоного моря.

- ²² Ось він орлом здіймається й ширяє, і над Боцрою розпускає свої крила, і серце витязів едомських буде тоді, мов серце жінки-породіллі.
- ²³ Про Дамаск: «Окрилися соромом Хамат і Арад, почувши сумну вістку. Вони хвилюються, як море, стривожені, й заспокоїтись не можуть.
- ²⁴ Зомлів Дамаск і кинувся навтіки, його огорнув страх, схопили його болі й муки, мов породіллю.
- ²⁵ Який полишений той славний город, те радісне місто!
- ²⁶ Тому поляже на майданах його юнацтво й всі його вояки загинуть того часу, - слово Господа сил.
- ²⁷ Я розкладу вогонь попід дамаськими мурами, він пожере палати Бен-Гадада.»
- ²⁸ Про Кедар і про царства Хацору, що завоював Навуходоносор, цар вавилонський, так говорить Господь: «Уставайте, рушайте на Кедар, руйнуйте синів Сходу!
- ²⁹ Шатра й овець їхніх позабирайте, опони для шатер і все начиння. Возьміте собі їхніх верблюдів, кричіте проти них: Страх з усіх боків!
- ³⁰ Біжіте, втікайте швидко, ховайтеся глибоко, о мешканці Хацору, - слово Господнє! Навуходоносор бо, цар вавилонський, взяв постанову й задум проти вас намислив.
- ³¹ Уставайте, рушайте проти самовпевненого народу, що живе безпечно, - слово Господнє, - що не має ні дверей, ані засувів, що живе відлюдно.
- ³² Верблюди їхні зробляться лупом, здобиччю - численні їхні отари. Я їх розсію по всіх вітрах, - отих, що голять собі скроні; з усіх боків я наведу на них погибель, - слово Господнє.
- ³³ І зробиться Хацор леговищем шакалів, пустинею навіки. Ніхто не буде більш там жити, ніяка людина в нім не оселиться.»
- ³⁴ Слово, що надійшло до пророка Єремії про Елам на початку царювання Седекії, царя юдейського.
- ³⁵ Так говорить Господь сил: «Ось я зломлю лук Елама, стрижень його потуги.
- ³⁶ Я наведу на Елама чотири вітри з чотирьох сторін неба. Я їх розвію по всіх тих вітрах, і не буде такого народу, до якого б не зайшли вигнані еламії.
- ³⁷ Нашлю на еламіїв страх перед їхніми ворогами й перед тими, що пантрують на їхню душу, і наведу на них лихо й палкий гнів мій, - слово Господнє. Я пошлю меч слідом за ними, аж доки не винищу їх дощенту.
- ³⁸ Я поставлю мій престол в Еламі і вигублю його царя та князів, - слово Господнє.
- ³⁹ Але в майбутньому я зміню долю Елама», - слово Господнє.

РОЗДІЛ: 50

Слово, що Господь сказав через пророка Єремію про Вавилон і про халдейську землю:

- ² «Звістіте між народами і розголосіте! Нічого не ховайте, говоріте: Вавилон здобуто, Бел осоромився, Меродах лежить розбитий. Осоромилися його кумири, лежать розбиті його боввани.
- ³ Бо з півночі вирушить народ проти нього, і його землю оберне на пустиню. Ніхто не буде в ньому жити, ані людина, ані скотина, - усе біжить, утікає.
- ⁴ За тих днів і за того часу, - слово Господнє, - прийдуть сини Ізраїля вкупі з синами Юди і, йдучи, будуть плакати й шукати Господа, Бога свого.
- ⁵ Вони запитуватимуть про Сіон, обернуть туди свої обличчя: Ходімо, з'єднаймося з

Господом союзом вічним, незабутнім!

⁶ Вівці заблукані був народ мій, їхні пастирі збивали їх з дороги, присилувавши їх блукати горами; з гори на пагірок вони блукали, забувши про свою кошару.

⁷ Усі, що їх зустрічали, жерли їх, а вороги їхні говорили: Ми невинні, бо вони згрішили перед Господом, правдивим пасовиськом, Господом, надією батьків їхніх!

⁸ Утікайте з-посеред Вавилону, виходьте із землі халдеїв, то й будете, мов козли посеред отари.

⁹ Ось бо я підйму й приведу проти Вавилону силу великих народів із північної землі. І вони вишикуються навпроти нього й здобудуть його. Стріли у них, як у вишколеного воїна, не повертаються марно.

¹⁰ Халдея стане здобиччю, усі її грабіжники наситяться, - слово Господнє.

¹¹ Радуйтеся й веселіться, грабіжники моєї спадщини! Скачте, мов теля на луці! Неначе жеребці іржіте!

¹² Засоромилась вельми ваша мати, почервоніла та, що вас породила. Ось вона остання між народами -пустиня, посуха, дике поле.

¹³ З-за Господнього гніву вона обезлюдніє й уся опустіє. Кожен, хто йтиме через Вавилон, буде, здивований, посвистувати, позираючи на всі його рани.

¹⁴ Ставайте у бойові лави навкруги Вавилону, всі, а ви, лучники стріляйте проти нього! Не жалуйте стріл, бо він згрішив перед Господом!

¹⁵ Підійміте з усіх боків бойовий крик проти нього. Він підіймає руки угору, валяться його башти, падають його мури, бо це відплата Господня здійснюється на ньому! Як він чинив, так і ви з ним чиніте!

¹⁶ Вигубіть з Вавилону того, хто сіє, і того, що під час жнив бере серп. Перед мечем смертельним кожний нехай повернеться до свого люду, кожний нехай у свій край тікає.

¹⁷ Вівця заблукана - Ізраїль, за нею гнались леви. Перш об'їдав його цар асирійський, а потім Навуходоносор, цар вавилонський, потрощив йому кості.

¹⁸ Тим то так говорить Господь сил, Бог Ізраїля: Я покараю царя вавилонського і його землю, як покарав царя асирійського.

¹⁹ Я приведу назад Ізраїля на його пасовисько, і він буде пастися на Кармелі й Башані, та й насититься на Ефраїмових горах і в Гілеаді.

²⁰ За тих днів і того часу, - слово Господнє, - шукатимуть провину Ізраїля, та її більш не буде; і гріхів Юди, - але їх не знайдуть, бо я прощу тим, кого zostавлю живими.

²¹ Виступай проти країни Мератаїм, іди проти неї та проти мешканців Пекоду. Пустош, вигублюй їх, - слово Господнє, - чини усе, що я тобі заповідав!

²² Гримить війна рже в країні! Страшний розгром!

²³ Як же зломився, як потрощився молот усього світу? Як поміж народами Вавилон учинився страхіттям?

²⁴ Розставлено на тебе сіті, і ти впіймався, Вавилоне! А ти бо про те й не думав! Тебе знайшли й схопили, бо ти на Господа йшов війною.

²⁵ Господь відчинив свій склад зброї і повиносив знаряддя гніву свого, бо і в Господа сил є діло в землі Халдейській.

²⁶ Рушайте проти нього з крайніх окраїн, повідчиняйте його клуні. Зберіть його докупи, немов снопи, вигубіть його дощенту, хай не зостанеться з нього і нащадка.

²⁷ Позарізуйте усіх його бичків; нехай ідуть під ніж. Горе їм! Настав бо день їхній, час їхньої кари!

- 28** Голос утікачів і тих, що врятувались із вавилонської землі, щоб оповістити на Сіоні про відплату Господа, Бога нашого, про воздання за його святиню.
- 29** Поскликайте проти Вавилону лучників, усіх тих, що напинають лука. Обложіть його довкола, щоб ніхто не врятувався із нього. Одплатіть йому по заслuzі. Усе, як він чинив, так йому чиніть, бо він устав зухвало проти Господа, проти Ізраїлевого Святого.
- 30** Тим то юнаки його поляжуть на його майданах, і всі його вояки того дня загинуть, - слово Господнє.
- 31** Ось я проти тебе, зухвальцю, -слово Господа, Бога сил, - прийшов бо день твій, час твоєї кари.
- 32** Спотикнеться й впаде зухвалець, і нікому його підняти. Я підпалю вогнем його міста, і він пожере всі його околиці.»
- 33** Так говорить Господь сил: «Пригнічено синів Ізраїля та синів Юди. Усі ті, що позаймали їх у полон, тримають їх і зтялись їх не випустити.
- 34** Та визволитель їхній потужний - Господь сил його ім'я. Він розгляне їхню справу, щоб утихомирити землю і занепокоїти мешканців вавилонських.
- 35** Меч на халдеїв, - слово Господнє, - і на мешканців вавилонських, і на князів його, і на його мудрих!
- 36** Меч на його ворожбитів, нехай збожеволіють! Меч на його вояків, нехай сторопіють!
- 37** Меч на його коней та його колісниці, і на всі мішані народи посеред нього, нехай, немов ті жінки, стануть! Меч на його скарби, нехай їх розграбують!
- 38** Меч на його води, нехай повисихають! Бо він - земля кумирів, разом з опудалами вони подуріли!
- 39** Тому й оселяться там дикі звірі з шакалами, і житимуть там струсі. Ніхто не оселиться у нім повіки. Ніхто не буде жити у нім від роду й до роду.
- 40** Як Бог зруйнував Содом і Гомору з сусідніми містами, - слово Господнє, - ніхто не буде більш і там жити, ніякий чоловік там перебувати.
- 41** Ось народ надходить із півночі, народ великий і царі численні виринають із крайніх закутин світу.
- 42** В руках у них луки й списи, жорстокі вони й немилосердні, ревуть, як море; мчать на конях, готові, як один, до бою на тебе, дочко вавилонська.
- 43** Довідався про них цар вавилонський, охляли у нього руки, смуток його обняв, муки - як породіллю.
- 44** Ось він, немов той лев, виходить із чагарів йорданських на зелені луки. Але вмить я прожену його звідти і поставлю там мого вибранця. Бо хто мені рівня? Хто мене на суд покличе? Та й де той пастир, що встоявся б проти мене?
- 45** Тому то слухайте Господню постанову, що він ухвалив проти Вавилону, і задуми, що він намислив на Халдейську землю: навіть найменших з отари геть потягнуть, над тим здивується їхнє пасовисько.
- 46** Від галасу при здобутті Вавилону земля здригнулась, і зойк над ним проміж народами лунає.»

РОЗДІЛ: 51

Так говорить Господь: «Ось я здійму проти Вавилону і проти мешканців Халдеї вітер-руїнник.

² І пошлю на Вавилон віяльників, і вони його розвіють, і спустошать його землю, вони бо нападуть з усіх боків на нього у час нещастя.»

³ Нехай лучник не покладає лука, хай не скидає броні! Не щадіте його юнаків, вигубіте все його військо,

⁴ Нехай падають побиті на землі халдейській, ранені - на її майданах.

⁵ Бо не покинув Бог, Господь сил, Ізраїля та Юду вдовою, хоч їхня земля й повна провин проти Ізраїлевого Святого.

⁶ Втікайте з-посеред Вавилону і рятуй кожен свою душу, щоб вам не загинути за його беззаконство; бо це для Господа година відплати, він воздає йому належне.

⁷ Золотим келехом був Вавилон у руці Господній, уся земля впивалася з нього; з його вина пили народи, тим і шаліли.

⁸ Зненацька Вавилон впав, розбився, голосіте по ньому! Возьміте бальзаму на його рани, - може, загояться.

⁹ Гоїли ми Вавилон, та він не вигоївся. Покиньмо ж його, рушаймо кожен у свою землю, суд бо над ним дійшов до неба й сягнув аж поза хмари.

¹⁰ Вивів Господь на світло нашу справедливість: ходіте, оповімо на Сіоні про діло Господа, Бога нашого.

¹¹ Гостріте стріли, наповніть сагайдаки! Господь збудив дух мідянського царя, бо його задум проти Вавилону, це - його зруйнувати, бо це Господня відплата, воздання за його святиню.

¹² Підніміте стяг проти мурів вавилонських, зміцніте чату, вартових поставте, впорядіте засідку, бо що Господь задумав, те й учинив проти мешканців вавилонських.

¹³ О ти, що живеш над великими водами, скарбами пребагатий! Прийшов твій кінець, край твоїм здирствам.

¹⁴ Господь сил поклявся самим собою: «Сповню тебе людьми, мов сараною, і вони здіймуть переможний крик проти тебе.»

¹⁵ Він створив землю силою своєю утвердив усесвіт мудрістю своєю і своїм розумом розпростер небо.

¹⁶ Коли лунає його голос, шумлять у небі води; він підіймає хмари з кінців світу. Він творить блискавки для зливи і велить вітрам вилітати з своїх сховищ.

¹⁷ Кожен стоїть спантеличений, не може збагнути, і кожен ливар свого кумиру соромиться, бо лиш неправда те, що він вилив, і нема в ньому духу.

¹⁸ То лише порожнеча, смішні вироби, під час їхнього лихоліття вони загинуть.

¹⁹ Не така, як вони, Якова частка, бо він - Творець усього, й Ізраїль - його спадкоємства покоління, Господь сил - його ім'я.

²⁰ Ти в мене молот, воєнне знаряддя. Тобою я повбивав народи, тобою розбивав царства.

²¹ Тобою я вбивав коня та їздця, тобою розбивав колісницю й візника.

²² Тобою я вбивав чоловіка й жінку, тобою я вбивав старого й молодого, тобою я вбивав хлопця й дівичку.

²³ Тобою я вбивав пастуха й стадо, тобою я вбивав ратая і супругу волів, тобою я вбивав правителів і вельмож.

²⁴ Тепер же я відплачу Вавилонові й усім мешканцям халдейським за все зло, що

вони заподіяли Сіонові в очах наших, - слово Господнє.

25 Ось я проти тебе, горо руїннице, - слово Господнє, - руїннице усього світу! Я простягну на тебе мою руку й скину тебе со скелі, і вчиню тебе обгорілою горою.

26 З тебе не можна буде взяти ні наріжного каменя, ні каменя на підвалину, вічною пустинею будеш ти» - слово Господнє.

27 Виставте стяг у землях, сурміте між народами, озбройте народи проти нього, поскликайте на нього царства: Араратське, Міннійське й Ашкеназьке. Настановіте вождів дроти нього, наведіте коней, немов наїженої сарани.

28 Озбройте народи проти нього: мідянського царя, його правителів, усіх його вельмож і всю піддану йому землю.

29 Земля дрижить, трясеться, бо сповнюються на Вавилоні задуми Господні, щоб обернути вавилонську землю на пустиню безлюдну.

30 Вояки вавилонські припинили битву, сидять безчинно по твердинях, вичерпались у них сили, немов би жінки, стали вони. Попалено їхні житла, поламано засуви.

31 Біжить гінець назустріч гінцеві, посол на зустріч послові, щоб сповістити вавилонському цареві, що його місто з усіх боків здобуто.

32 І позахоплювано броди, підпалено твердині, збентежені військові люди.

33 Так бо говорить Господь сил, Бог Ізраїля: «Дочка вавилонська, мов тік під молотьбу: за малий час настануть її жнива.»

34 Пожер мене, довів мене до кінця Навуходоносор, цар вавилонський; покинув мене, мов порожній посуд. Проглинув мене, немов змії, наповнив черево своє ласощами моїми, прогнав мене.

35 Зневага моя і мої страждання на Вавилоні, - каже мешканець Сіону; а моя кров на мешканцях халдейських - каже Єрусалим.

36 Тим то так говорить Господь: «Я заступлюся за твою справу і відплачу за тебе. Я висушу його море й повисушую його джерела.

37 Вавилон стане купою розвалищ, пристановищем шакалів, страховищем і сміховищем, без мешканців.

38 Вони, як леви, рикають разом, як левенята, скиглять.

39 Саме тоді, коли розгарячаться, я справлю їм бенкет і впою їх, щоб подуріли, щоб послули сном вічним і не прокинулись, - слово Господнє.

40 Я поведу їх на вистинання, немов ягнят, як баранів укупі з козлами.»

41 Ой, як же Вавилон був здобутий, завойована пиха всього світу? Як учинивсь Вавилон пустинею між народами?

42 На Вавилон піднялось море із шумом затопило його хвилями своїми.

43 Міста його стали пустинею, сухою землею та диким полем. Ніхто в них більш не житиме, ніякий чоловік через них не буде переходити.

44 «Я покараю Бела у Вавилоні - вирву з рота в нього те, що він проглинув. Народи вже не будуть більш до нього напливати. Вже бо й мури вавилонські впали.

45 Виходь з-посеред нього, мій народе! Рятуйте кожен свою душу від Господнього палкого гніву!

46 Нехай не мліє у вас серце і не лякається поголосок, що розійдуться по країні; одного року піде така поголоска, а другого - за нею друга. Насильство в краю запанує, вельможа на вельможу встане.

47 Тому настане час, коли я покараю кумирів вавилонських, і вся його земля осоромиться, й усі його побиті лежатимуть посеред нього.

- 48** Тоді над Вавилоном будуть веселитись земля й небо й усе, що на них живе, бо з півночі рушать спустошники на нього» - слово Господнє.
- 49** Вавилон теж мусить упасти за ізраїльтян побитих так, як за Вавилон падали побиті усього світу.
- 50** Ви ж, які спаслися від меча, рушайте, не спиняйтеся; згадайте про Господа здалека, нехай Єрусалим спадає вам на серце.
- 51** Нам було соромно, коли ми слухали наругу; стид окривав обличчя наше, чужинці бо ввійшли в святиню Господнього дому.
- 52** «Тому ось настануть дні, - слово Господнє, - і я покараю його кумири, і по всім краю стогнатимуть поранені.
- 53** Хоч би й під небо Вавилон піднявся, і хоч би укріпив на узвишші свою твердиню, таки прийдуть від мене спустошники на нього» - слово Господнє.
- 54** Ось чути крик із Вавилону і страшний гук розвалу з Халдейської країни!
- 55** Господь бо Вавилон спустошить, придушить його гамір великий. Хвилі його ревуть, немов великі води, несеться шумна луна їхня.
- 56** Надходить бо на нього, на Вавилон, спустошник, вояків його беруть в полон, поламано їхні луки, бо Господь - Бог відплати, відплатить точно.
- 57** «Я напою доп'яна князів його і його мудреців, його правителів, його начальників та його вояків; вони позасинають сном вічним і не прокинуться вже більше» - слово Царя, Господь сил йому ім'я.
- 58** Так говорить Господь сил: «Широкі мури вавилонські будуть зрівняні з землею, а високі брами підуть димом. Отак народи працюють лиш даремне, лиш для вогню виснажуються люди.»
- 59** Наказ, що його дав Єремія Сераї, синові Нерії, сина Махсеї, як той вибирався у Вавилон із Седекією, царем юдейським, на четвертому році його царювання. Серая ж був старший над приміщенням.
- 60** Єремія списав усе нещастя, що мало впасти на Вавилон, в одній книзі, - все те, що було писано про Вавилон.
- 61** І сказав Єремія Сераї: «Як прибудеш у Вавилон, гляди, прочитай усі ці слова
- 62** та й промов: Господи! Ти сам вирік про це місце, що воно буде зруйноване так, що на ньому не буде ні людини, ні скотини, і що воно стане вічною пустинею.
- 63** Отже, як прочитаєш цю книгу, прив'яжи до неї камінь та й укинь її у середину Ефрату
- 64** і промов: Отак утоне Вавилон і не вирине більше з того нещастя, що я пошлю на нього.» Досі слова Єремії.

РОЗДІЛ: 52

Седекії було 21 рік, як став він царем, і царював він у Єрусалимі 11 років. Ім'я матері його - Хамутала. Була вона дочка Єремії з Лівни.

- 2** Чинив він зло в очах Господніх у всьому, як чинив і Йоаким.
- 3** Те, що діялось у Єрусалимі та в Юдеї, збудило такий гнів Господній, що він відкинув їх від обличчя свого. Седекія ж збунтувався проти царя вавилонського.
- 4** На дев'ятому ж році його царювання, десятого місяця, десятого дня місяця прийшов Навуходоносор, цар вавилонський, сам і все його військо, проти Єрусалиму й облягли його, й насипали навкруги нього вал.

- ⁵ Місто було в облозі до одинадцятого року царювання Седекії.
- ⁶ Четвертого ж місяця, дев'ятого дня місяця, коли голод притиснув місто, і люди не мали що їсти,
- ⁷ зроблено пролом у міському мурі, і цар та всі військові люди втекли вночі, вийшовши з міста через ворота між двома мурами коло царського саду, - хоч халдеї й облягали місто, - та й подалися дорогою у степ.
- ⁸ Але халдейське військо погналося за царем і наздогнало Седекію в степах єрихонських тоді, як усе його військо порозбігалось від нього.
- ⁹ Схопили вони царя та й повели до царя вавилонського у Рівлу, у Хамат-землю, і той вирік над ним засуд.
- ¹⁰ Цар вавилонський звелів повбивати синів Седекії у нього ж перед очима, та й усіх князів юдейських велів повбивати у Рівлі.
- ¹¹ Седекію ж велів осліпити, закувати в кайдани, відвести у Вавилон і там посадити в тюрму аж до дня його смерти.
- ¹² П'ятого ж місяця, десятого дня місяця, - це був дев'ятнадцятий рік царювання Навуходоносора, царя вавилонського, - Невузардан, начальник охорони, вірний слуга царя вавилонського, прибув у Єрусалим.
- ¹³ Він спалив храм Господній, царський палац і всі єрусалимські будинки; усі найкращі будинки пустив димом.
- ¹⁴ Військо ж халдейське, що було при начальникові охорони, повалило всі мури навкруги Єрусалиму.
- ¹⁵ Останок народу, що лишився у місті, й утікачів, які перейшли були до царя вавилонського, а й останок ремісників Невузардан, начальник охорони, переселив.
- ¹⁶ Лише частину бідніших у краю лишив Невузардан, начальник охорони, виноградарями й хліборобами.
- ¹⁷ Халдеї порозбивали мідяні стовпи, що були в Господньому домі, і підніжки й мідне море, що було в Господньому домі, та й позабирали усю мідь з них у Вавилон.
- ¹⁸ Позабирали й казани, лопаточки, ножі, кропельниці й мисочки та весь мідяний посуд, що вживано до богослужби.
- ¹⁹ Позабирав начальник охорони й чаші, кадьничі, кропельниці, казани, ліхтарі, мисочки й келехи: усе, що було з щирого золота й зо срібла.
- ²⁰ Щождо двох стовпів, одного моря й дванадцятьох мідяних волів, що були під ним, та підніжків, що поставив цар Соломон для Господнього дому, то для міді з усього того посуду не було й ваги!
- ²¹ Стовпи ж ті були - кожен стовп 18 ліктів заввишки, а щоб зміряти його навкруги, треба було мотузка 12 ліктів завдовжки; товщина його була 4 пальці, а в середині кожен був порожній.
- ²² На стовпі був мідний вінець, 5 ліктів заввишки, з сіткою й гранатовими яблуками навколо, усе мідне. Те ж саме й на другому вінці.
- ²³ Було ж ґранатових яблук 96, і вони звисали в повітрі, усіх же ґранатових яблук навколо сітки було - сто.
- ²⁴ Начальник охорони захопив Сераю, першого священика, й Софонію, другого священика, ще й двох одвірних.
- ²⁵ А з міста взяв одного скопця, що був старшиною над військовими людьми, та сімох двораків царських, що їх знайдено в місті, писаря при військовім начальникові, що збирав людей у країні до військової служби, та 60 чоловік з народу землі, що їх знайдено у місті.

- ²⁶ Оцих то позабирав Невузардан, начальник охорони, та одвів їх до царя вавилонського у Рівлу;
- ²⁷ а цар вавилонський повелів їх повбивати у Рівлі, в Хамат-країні. Так виселено Юду з його землі.
- ²⁸ Ось скільки людей виселив Навуходоносор: на сьомому році - 3023 юдеїв;
- ²⁹ на вісімнадцятому році Навуходоносора, з Єрусалиму - 832 душі;
- ³⁰ на двадцять третьому році Навуходоносора Невузардан, начальник охорони, виселив 745 юдеїв. Усього: 4600 душ.
- ³¹ На тридцять сьомому році після виселення Йоахима, царя юдейського, дванадцятого місяця, двадцять п'ятого дня місяця, Евіл-Меродах, цар вавилонський, того року, як став царем, помилював Йоахима, царя юдейського, і вивів його з тюрми.
- ³² Він розмовляв з ним прихильно й поставив його престол над престолами інших царів, що були в нього у Вавилоні,
- ³³ і перемінив на ньому тюремну одіж. Йоахим трапезував увесь час у нього поки життя його.
- ³⁴ Його постійне утримання давав йому цар вавилонський день-у-день аж до його смерти, докіль було його життя.

For other languages please go to www.wordproject.org